

EMFF OPERATIONAL PROGRAMME

CCI	2014BG14MFOP001
Title	European Maritime and Fisheries Fund - Operational Programme for Bulgaria
Version	4.1
First year	2014
Last year	2020
Eligible from	01-Jan-2014
Eligible to	31-Dec-2023
EC decision number	C(2019)2296
EC decision date	20-Mar-2019

1. PREPARATION OF THE OPERATIONAL PROGRAMME AND INVOLVEMENT OF PARTNERS	4
1.1 PREPARATION OF THE OPERATIONAL PROGRAMME AND INVOLVEMENT OF PARTNERS.....	4
1.2 OUTCOME OF THE EX-ANTE EVALUATION	7
1.2.1 <i>Description of the ex-ante evaluation process</i>	7
1.2.2 <i>Overview of the recommendations of the ex-ante evaluators and brief description of how they have been addressed</i>	8
2. SWOT AND IDENTIFICATION OF NEEDS.....	12
2.1 SWOT ANALYSIS AND IDENTIFICATION OF NEEDS	12
2.2 CONTEXT INDICATORS PRESENTING THE INITIAL SITUATION.....	40
3. DESCRIPTION OF THE STRATEGY	46
3.1 DESCRIPTION OF THE STRATEGY OF THE OPERATIONAL PROGRAMME.....	46
3.2 SPECIFIC OBJECTIVES AND RESULT INDICATORS.....	54
3.3 RELEVANT MEASURES AND OUTPUT INDICATORS.....	58
3.4 DESCRIPTION OF THE PROGRAMME'S COMPLEMENTARITY WITH OTHER ESI FUNDS.....	69
3.4.1 <i>Complementarity and coordination arrangements with other ESI Funds and other relevant Union and national funding instruments of the EMFF</i>	69
3.4.2 <i>Main actions planned to achieve a reduction in administrative burden</i>	74
3.5 INFORMATION ON THE MACRO-REGIONAL OR SEA-BASIN STRATEGIES (WHERE RELEVANT).....	78
4. REQUIREMENTS CONCERNING SPECIFIC EMFF MEASURES	80
4.1 DESCRIPTION OF THE SPECIFIC NEEDS OF NATURA 2000 AREAS AND THE CONTRIBUTION OF THE PROGRAMME TO THE ESTABLISHMENT OF A COHERENT NETWORK OF FISH STOCK RECOVERY AREAS AS LAID OUT IN ARTICLE 8 OF THE CFP REGULATION.....	80
4.2 DESCRIPTION OF THE ACTION PLAN FOR THE DEVELOPMENT, COMPETITIVENESS AND SUSTAINABILITY OF SMALL-SCALE COASTAL FISHING ..	81
4.3 DESCRIPTION OF THE METHOD FOR THE CALCULATION OF SIMPLIFIED COSTS IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 67(1)(B) TO (D) OF CPR REGULATION.....	82
4.4 DESCRIPTION OF THE METHOD FOR THE CALCULATION OF ADDITIONAL COSTS OR INCOME FOREGONE IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 97 ..	82
4.5 DESCRIPTION OF THE METHOD FOR THE CALCULATION OF COMPENSATION ACCORDING TO RELEVANT CRITERIA IDENTIFIED FOR EACH OF THE ACTIVITIES DEPLOYED UNDER ARTICLE 40(1), 53, 54, 55 AND 67 OF REGULATION (EU) No 508/2014	84
4.6 AS REGARDS THE MEASURES FOR THE PERMANENT CESSATION OF FISHING ACTIVITIES UNDER ARTICLE 34 OF REGULATION (EU) No 508/2014, SUCH DESCRIPTION SHALL INCLUDE THE TARGETS AND MEASURES TO BE TAKEN FOR THE REDUCTION OF THE FISHING CAPACITY IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 22 OF REGULATION (EU) No 1380/2013. A DESCRIPTION OF THE METHOD FOR THE CALCULATION OF THE PREMIUM TO BE GRANTED UNDER ARTICLES 33 AND 34 OF REGULATION (EU) No 508/2014 SHALL ALSO BE INCLUDED	85
4.7 MUTUAL FUNDS FOR ADVERSE CLIMATIC EVENTS AND ENVIRONMENT INCIDENTS	86
4.8 DESCRIPTION ON THE USE OF TECHNICAL ASSISTANCE	86
4.8.1 <i>Technical assistance at the initiative of the MS</i>	86
4.8.2 <i>Establishment of national networks</i>	87
5. SPECIFIC INFORMATION ON INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT	89
5.1 INFORMATION ON THE IMPLEMENTATION OF CLLD.....	89
5.1.1 <i>A description of the strategy for CLLD</i>	89
5.1.2 <i>A list of criteria applied for selecting the fisheries areas</i>	97
5.1.3 <i>A list of selection criteria for local development strategies</i>	98
5.1.4 <i>A clear description of the respective roles of the FLAGS, the managing authority or designated body for all implementation tasks relating to the strategy</i>	101
5.1.5 <i>Information on advance payments to FLAGS</i>	102
5.2 INFORMATION ON INTEGRATED TERRITORIAL INVESTMENTS	103
6. FULFILMENT OF EX-ANTE CONDITIONALITIES.....	105
6.1 IDENTIFICATION OF APPLICABLE EX-ANTE CONDITIONALITIES AND ASSESSMENT OF THEIR FULFILMENT.....	105
6.1.2 <i>Applicable general ex-ante conditionalities and assessment of their fulfilment</i>	109
6.2 DESCRIPTION OF THE ACTIONS TO BE TAKEN, THE BODIES RESPONSIBLE AND THE TIMETABLE FOR THEIR IMPLEMENTATION.....	111
6.2.1 <i>Actions envisaged to achieve the fulfilment of the EMFF specific ex-ante conditionalities</i>	111
6.2.2 <i>Actions envisaged to achieve the fulfilment of the general ex-ante conditionalities</i>	112
7. DESCRIPTION OF THE PERFORMANCE FRAMEWORK.....	113
7.1 TABLE: PERFORMANCE FRAMEWORK.....	113

7.2 TABLE: JUSTIFICATION FOR THE CHOICE OF OUTPUT INDICATORS TO BE INCLUDED IN THE PERFORMANCE FRAMEWORK	114
8. FINANCING PLAN	123
8.1 TOTAL EMFF CONTRIBUTION PLANNED FOR EACH YEAR (€)	123
8.2 EMFF CONTRIBUTION AND CO-FINANCING RATE FOR THE UNION PRIORITIES, TECHNICAL ASSISTANCE AND OTHER SUPPORT (€)	124
8.3 EMFF CONTRIBUTION TO THE THEMATIC OBJECTIVES OF THE ESI FUNDS	125
9. HORIZONTAL PRINCIPLES.....	126
9.1 DESCRIPTION OF THE ACTIONS TO TAKE INTO ACCOUNT THE PRINCIPLES SET OUT IN ARTICLES 5*, 7 AND 8 OF THE CPR	126
9.1.1 <i>Promotion of equality between men and women and non- discrimination</i>	126
9.1.2 <i>Sustainable development</i>	127
9.2 INDICATION OF THE INDICATIVE AMOUNT OF SUPPORT TO BE USED FOR CLIMATE CHANGE OBJECTIVES	129
10. EVALUATION PLAN	131
OBJECTIVES AND PURPOSE OF THE EVALUATION PLAN	131
GOVERNANCE AND COORDINATION	131
EVALUATION TOPICS AND ACTIVITIES	133
DATA AND INFORMATION STRATEGY	134
TIMELINE.....	135
SPECIFIC REQUIREMENTS FOR EVALUATION OF CLLD.....	135
COMMUNICATION.....	135
RESOURCES.....	136
11. PROGRAMME IMPLEMENTING ARRANGEMENTS	137
11.1 IDENTIFICATION OF AUTHORITIES AND INTERMEDIATE BODIES.....	137
11.2 DESCRIPTION OF THE MONITORING AND EVALUATION PROCEDURES.....	137
11.3 GENERAL COMPOSITION OF THE MONITORING COMMITTEE.....	138
11.4 A SUMMARY DESCRIPTION OF THE INFORMATION AND PUBLICITY MEASURES TO BE CARRIED OUT IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 120.....	139
12. INFORMATION ON THE BODIES RESPONSIBLE FOR IMPLEMENTING THE CONTROL, INSPECTION AND ENFORCEMENT SYSTEM.....	141
12.1 BODIES IMPLEMENTING THE CONTROL, INSPECTION AND ENFORCEMENT SYSTEM	141
12.2 BRIEF DESCRIPTION OF HUMAN AND FINANCIAL RESOURCES AVAILABLE FOR FISHERIES CONTROL, INSPECTION AND ENFORCEMENT.....	141
12.3 THE MAJOR EQUIPMENT AVAILABLE, IN PARTICULAR THE NUMBER OF VESSELS, AIRCRAFT AND HELICOPTERS	143
12.4 LIST OF SELECTED TYPES OF OPERATIONS	144
12.5 LINK TO PRIORITIES DEFINED BY THE COMMISSION	146
13. DATA COLLECTION	147
13.1 A GENERAL DESCRIPTION OF ACTIVITIES OF DATA COLLECTION FORESEEN FOR THE PERIOD 2014-2020	147
13.2 A DESCRIPTION OF DATA STORAGE METHODS, DATA MANAGEMENT AND DATA USE	151
13.3 A DESCRIPTION OF HOW SOUND FINANCIAL AND ADMINISTRATIVE MANAGEMENT IN DATA COLLECTION WILL BE ACHIEVED.....	154
14. FINANCIAL INSTRUMENTS	159
14.1 DESCRIPTION OF THE PLANNED USE OF FINANCIAL INSTRUMENTS	159
14.2 SELECTION OF THE EMFF MEASURES PLANNED TO BE IMPLEMENTED THROUGH THE FINANCIAL INSTRUMENTS.....	159
14.3 INDICATIVE AMOUNTS PLANNED TO BE USED THROUGH THE FINANCIAL INSTRUMENTS.....	160
DOCUMENTS.....	161
LATEST VALIDATION RESULTS	162

1. PREPARATION OF THE OPERATIONAL PROGRAMME AND INVOLVEMENT OF PARTNERS

1.1 Preparation of the Operational Programme and involvement of partners

С Решение № 328 на Министерския съвет от 25 април 2012 г. за одобряване на списък с тематичните цели, които да бъдат включени в Договора за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г., списък с програми и водещо ведомство за разработването на всяка програма, ИАРА бе определена за водеща институция за подготовка на ПМДР, финансирана от ЕФМДР през програмен период 2014-2020 г.

Опитът, който ИАРА има при програмиране, управление и изпълнение на ОПРСР, в качеството си на УО, е използван при разработване на ПМДР.

В изпълнение на чл. 5 от Постановление № 5 на Министерския съвет от 18 януари 2012 г. за разработването на стратегическите и програмните документи на РБ за управление на средствата от фондовете по ОСР, със Заповед № РД-1054/02.10.2012 г. на Изпълнителния директор на ИАРА бе сформирана ТРГ. В работната група участват представители на ЦКЗ на администрацията на Министерския съвет,; СО на ОПРСР; МЗ на УО на ОПРСР; ОО на ОПРСР; дирекция „Стратегическо развитие и координация” в администрацията на МС; дирекция „Икономическа и финансова политика” на МФ; НСИ; КЗД; регионалните съвети за развитие в районите от ниво 2; национално представителните организации на работодателите, работниците и служителите, признати от МС по реда на Кодекса на труда; НСОРБ; академичната общност; неправителствени организации и др.

Неправителствените организации бяха включени в състава на работните групи за разработване на СП и ОП на РБ за програмен период 2014-2020 г., утвърден от Министъра по управление на средствата от Европейския съюз. С оглед на спецификата на ПМДР в състава на ТРГ бяха поканени и представители на МИРГ, функциониращи през периода 2007-2013 г., представители на отдел „Биологично земеделие“ към МЗХ, БАБХ, сдружения на професионални рибари, както и на браншови организации в сектора. Членовете на ТРГ са определени без значение на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, което е в съответствие с принципите за устойчиво развитие и равенство на половете съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. По този начин бе осигурено участието на голяма част от заинтересованите страни в целия процес на подготовка на ПМДР. ТРГ ще функционира до одобряването на оперативната програма от ЕК.

Към края на месец септември са проведени десет заседания на ТРГ, като са били обсъдени следните документи:

- Вътрешни правила за организацията и дейността на ТРГ;
- Индикативен график за дейността на ТРГ;
- Предложение за формиране на подгрупи за обсъждане на отделни области на интервенции на ПМДР и техен състав;
- Първи работен вариант на МНСПА;

- Първи работен вариант на SWOT анализ на ПМДР;
- Първи работен вариант на ПМДР и версия на предварителната оценка;
- Втори работен вариант на МНСПА;
- Втори работен вариант на ПМДР и проект за индикативно разпределение на средствата;
- Актуализиран вариант на стратегията и мерките на ПМДР съгласно Регламент (ЕС) № 508/2014 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на регламенти (ЕО) № 2328/2003, (ЕО) № 861/2006, (ЕО) № 1198/2006 и (ЕО) № 791/2007 на Съвета и Регламент (ЕС) № 1255/2011 на Европейския парламент и на Съвета;
- Индикативен бюджет на ПМДР съгласно одобрените регламенти и одобрения вариант на стратегията и мерките на ПМДР;
- Работен вариант на предварителен доклад на ЕО на ПМДР.

Проведена бе и отделна работна среща с представители на досега действащите МИРГ за обсъждане на възможностите за участието на МИРГ в ПМДР и очакванията им за бюджетно осигуряване от Програмата.

С оглед осигуряване на широко включване и активно участие на партньорите в ТРГ, съгласно вътрешните правила, дневният ред и всички документи и материали за заседанията се изпращат на членовете на Работната група най-малко 7 дни преди датата на заседанието чрез официална кореспонденция и/или по електронен път. Когато е обективно невъзможно да бъде спазен този срок, коментари по материалите се приемат и след заседанието на ТРГ.

Информация относно дейността на работната група и обсъжданите документи се публикува на сайта на ИАРА (<http://iara.government.bg>) и на сайта на ОПРСР (<http://oprsr.government.bg>). Информация се публикува и на сайта на единния информационен портал (<http://eufunds.bg>).

В изпълнение на едно от предварителните условия за получаване на финансиране от ЕФМДР – разработването на МНСПАБ, бе проведена среща - фокус група с оператори в сектор „Аквакултури“, като тя бе предварително обявена на сайта на ИАРА и на сайта на ОПРСР. Проектите на плана са обсъждани и по време на заседания на ТРГ.

Напредъкът в подготовката на ПМДР се представя и на членовете на КН на ОПРСР, като те имат възможност да отправят коментари и препоръки за оптимизация на процеса на програмиране.

Партньорите взеха активно участие при анализа и определяне на нуждите, избора на приоритети и свързаните с тях конкретни цели и мерки, разпределението на средствата, определянето на бенефициентите, определянето на индикаторите в Програмата. Всички решения по отношение на програмата са взети след сериозна дискусия или по предложение на членовете на ТРГ, като е търсен необходимият консенсус.

При разработването на SWOT анализа и стратегията на ПМДР в края на месец май 2013 г. са изготвени 4 различни въпросника, адресирани до 4-те основни типа целеви групи на ПМДР, а именно: рибари, предприемачи със стопанства в областта на аквакултурата, преработватели на риба и рибни продукти, МИРГ. Въпросниците бяха изпратени на 31 май 2013 г. в териториалните звена на ИАРА за попълване от собственици на стопанства за аквакултура, МИРГ, рибари и преработватели. Попълнените въпросници бяха получени на 10 юни 2013 година. От общо 388 активни стопанства за аквакултура, регистрирани през 2012 г., са пристигнали 72 попълнени въпросника. От групата на МИРГ са получени 9 попълнени въпросника от общо 6 активни МИРГ, т.е. някои МИРГ са изпратили по повече от един попълнен въпросник. В този случай се приема за верен преобладаващият за територията на МИРГ отговор. От друга страна, въпросниците са попълнени предимно от собственици на по-големи риболовни кораби, занимаващи се професионално с риболов в Черно Море, но не и от собствениците на по-малките плавателни съдове, включително на рибарски лодки, осъществяващи риболов в р. Дунав. От преработвателите са получени 10 въпросника, но от тях напълно попълнени са 8 Липсват отговори от преработватели на дъгова пъстърва, на сладководна аквакултура, на черна морска мида. В периода юни-август 2013 г. са проведени и редица посещения на място и интервюта със заинтересованите страни.

Принципът на партньорство ще се прилага и по отношение на изпълнението, мониторинга и оценката на ПМДР. Участието на административните, социалните и икономическите партньори, идентифицирани в хода на разработването на Програмата, ще бъде осигурено чрез участието им в КН на ПМДР. Последният ще следи напредъка в постигането на целите и стратегията на Програмата, като по този начин се гарантира нейното ефективно и качествено изпълнение.

Първият работен вариант на ОП по ЕФМДР беше официално предаден на Европейската комисия на 16 октомври 2014 г. В средата на януари 2015 г. той беше върнат с 271 забележки, по които трябва да се направят корекции преди официалното одобрение на Програмата.

След преглед на подготвените от ИАРА програмни документи, забележките от страна на ЕК и консултации със заинтересованите страни, беше направено заключение, че проектът на ОП по ЕФМДР е необходимо да бъде цялостно преработен. Бяха предприети следните действия:

- Със заповед на министъра на земеделието и храните беше свикана междуведомствена работна група за разглеждане коментарите на ЕК по ОП по ЕФМДР.
- Процесът на консултации беше подновен със серия от заседания с участието на представители на сектора. В периода февруари — април 2015 бяха проведени 5 заседания. Всяко заседание фокусира върху определен ПС в светлината на Официалното наблюдение. Като се взе предвид мнението на сектора, УО направи промени в цялата ПМДР.
- Проведоха се активни консултации с браншови организации от рибарския сектор и представители на Местни инициативни рибарски групи (МИРГ).по

всички приоритети на ЕФМДР.

1.2 Outcome of the ex-ante evaluation

1.2.1 Description of the ex-ante evaluation process

Основните специфични цели на оценката са: гарантиране на външната и вътрешната съгласуваност на Програмата, както и на правилното прилагане на хоризонталните принципи на ЕС.

В рамките на оценката е използвана комбинация от различни методи за осигуряване на необходимата информация и качествено ѝ анализиране. Използваните методи включват кабинетно проучване, онлайн анкетиране, провеждане на интервюта, бенчмаркинг, експертен анализ, работни срещи и организиране на фокус групи. Стремежът е да бъдат обхванати всички заинтересовани страни и да бъде проследено тяхното участие в процеса на програмиране, като в това отношение ключово значение имаха онлайн въпросникът и фокус групите, както и участието на представители на екипа оценители в ТРГ.

Отделните дейности, изпълнени в рамката на оценката, са описани по-долу:

- Дейност 1: Оценка на свързания с Програмата SWOT анализ – анализ на структурата, обхвата, съдържанието, коректността на данните, източниците, логическите връзки на социално-икономическия анализ и SWOT анализа;
- Дейност 2: Оценка на определените целеви стойности и на адекватността на етапните цели – преглед на съответствието с изисквания формат на системата от индикатори, използване на общите индикатори и анализ на основните параметри на индикаторите;
- Дейност 3: Оценка на приноса на приоритети и мерки към тематичните цели на ОСР при същевременното адресиране на специфичните потребности на сектора – преглед на съответствието със Стратегия „Европа 2020“, СП, Национална програма за развитие: България 2020;
- Дейност 4: Оценка на вътрешната съгласуваност на Програмата – анализ на съгласуваността между различните мерки, планираните дейности и очакваните резултати;
- Дейност 5: Оценка на съгласуваността на бюджетните ресурси с целите на Програмата;

- Дейност 6: Оценка на рационалността на предложените форми на подкрепа – анализ на демаркацията и синергията с останалите програми, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове;
- Дейност 7: Оценка на капацитета на органите за управление, изпълнение и мониторинг на Програмата, за събиране на данни, както и на съдържанието на Плана за оценка;
- Дейност 8: Оценка на степента на интегрираност на хоризонталните принципи в Програмата;
- Дейност 9: Интегриране на екологичната оценка в доклада за предварителна оценка;

При изпълнението на дейностите е отчетен „интерактивния и итеративен“ характер на предварителните оценки, като те са извършени при постоянна кореспонденция с разработващите Програмата.

1.2.2 Overview of the recommendations of the ex-ante evaluators and brief description of how they have been addressed

Topic	Recommendation	How was the recommendation addressed, or why was it not taken into account
1 - SWOT analysis, needs assessment	<p>1. Когато липсват данни или има противоречиви данни, да се направят аргументирани предположения относно валидността на информацията и/или да се предложи алтернативен метод за набавяне на информация.</p> <p>2. Преформулиране на нуждата “Почистване на участъци от дъното на Черно море и р. Дунав“ като се обвърже с приоритетите на ЕФМДР.</p> <p>3. Преформулиране на нуждата „Зарибяване; създаване на изкуствени рифове за по-високо биоразнообразие, вкл. за целите на риболовния</p>	<p>1. При разработването на програмата са използвани различни източници на информация, включително от заинтересованите страни.</p> <p>2. Нуждата е преформулирана.</p> <p>3. Нуждата е преформулирана.</p> <p>4. Анализът е допълнен с конкретни източници на административна тежест и мерки за преодоляването им.</p> <p>5. Нуждата е</p>

Topic	Recommendation	How was the recommendation addressed, or why was it not taken into account
	<p>туризъм“, като самата дума „зарибяване“ отпадне.</p> <p>4.Препоръчва се анализът на административната тежест да се допълни с конкретно измерение на проблема или да се включи и в другите области (напр. аквакултури).</p> <p>5.Препоръчва се допълнителна аргументация на облагородяването на прилежащите терени в нуждата „Подобряване на довеждащата инфраструктура, достъпа до електричество и питейна вода, облагородяване на прилежащите терени“.</p> <p>6.Нуждата „Разширяване на асортимента за износ“ да се преформулира като Разширяване на асортимента на производство</p>	<p>преформулирана.</p> <p>6.Нуждата е преформулирана по указания начин.</p>
<p>2 - Construction of the intervention logic, including the contribution to the EU 2020, the internal coherence of the proposed programme and its relationship with other relevant instruments, the establishment of quantified targets and milestones and the distribution of budgetary resources</p>	<p>1. Преработване на описанието на дейностите по мярка „Производствени инвестиции в аквакултурите“</p> <p>2. Да се добави информация по отношение на съвместимостта на специфичните цели с НПП „България 2020“.</p> <p>3. Да се изследват вариантите за увеличение на финансовия ресурс за производствени инвестиции в аквакултурите.</p> <p>4. Да се използват най-актуалните данни за контекстните индикатори в базата данни DCF</p> <p>5. Не се препоръчва да се разработват допълнителни индикатори (извън Анекс 2)</p> <p>6. Целевата стойност на индикатора за резултат „Обем на продукцията аквакултури“</p>	<p>1. Текстът е преработен.</p> <p>2. Добавена е информация.</p> <p>3. Добавени са нови допустими инвестиции.</p> <p>4. Базовите стойности са актуализирани.</p> <p>5. Допълнителните индикатори отпаднаха от програмата.</p> <p>6. Целевата стойност е актуализирана.</p> <p>7. Текстът е съкратен.</p> <p>8. Текстът е редактиран</p> <p>9. Информацията е допълнена</p>

Topic	Recommendation	How was the recommendation addressed, or why was it not taken into account
	<p>се препоръчва да бъде намалена</p> <p>7. Да се съкрати текстът на Обосновката за комбинацията от мерки по ЕФМДР в таблицата с индикаторите за продукт</p> <p>8. Да се редактира текстът на обосновката, допустимите кандидати и условията за допустимост на мярка „Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми“</p> <p>9. Да се допълни информацията по отношение на допълняемостта с ОПРР/ОПОС и ОПНОИР</p>	
<p>3 - Consistency with the CSF, the Partnership Agreement, the relevant country specific recommendations adopted in accordance with Article 121(2) TFEU and where appropriate at national level, the National Reform Programme</p>		
<p>4 - Rationale for the forms of support proposed in the programme (Article 66 CPR)</p>		
<p>5 - Human resources and administrative capacity and the management of the programme</p>	<p>1. Да се изпълни препоръката за провеждане на партньорски преглед (peer review) и обмяна на опит с други страни-членки на ЕС.</p>	<p>1. Такива дейности са предвидени за финансиране по Техническа помощ.</p>
<p>6 - Procedures for monitoring the programme and collecting the data necessary to carry out evaluations</p>	<p>1. Препоръчва се да се преразгледат следните елементи от Плана за оценка:</p> <p>а. Теми – да се разгледат възможности за обединение на теми, преформулиране и включване на цялостна текуща (междинна) оценка</p> <p>б. График – да се намали честотата на предвидените оценки</p>	<p>1. Елементите на Плана за оценка са преразгледани.</p>

Topic	Recommendation	How was the recommendation addressed, or why was it not taken into account
	в. Ресурси – предвидените финансови ресурси следва значително да се намалят	
7 - Measures to promote equal opportunities between men and women, prevent discrimination and promote sustainable development	1.Препоръчва се да се конкретизира наблюдението и докладването на прилагането на хоризонталните принципи, включително чрез включването на темата като елемент от тематична и/или междинна оценка в плана за оценка на програмата.	1.Темата за хоризонталните принципи е включена в плана за оценка на програмата.
8 - Measures taken to reduce the administrative burden on beneficiaries		
9 - Requirements for the Strategic Environmental Assessment		

2. SWOT AND IDENTIFICATION OF NEEDS

2.1 Swot analysis and identification of needs

Union priority	1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries
-----------------------	---

Strengths

Към 31.12.2014 г. българския риболовен флот се състои от 2 005 (2 043 през 2013 г.), от които активни са 1 104. Разделени са в пет сегмента, опериращи единствено в зоната на Черно море с общ капацитет от 6 420 (8233 през 2007 г.) БТ и 56 393 (65515 през 2007 г.) kW. 901 са неактивни, разпределени по сегментите, както следва: до 6 м. — 307; 6–12 м. — 583; 12–18 м. — 9; 18–24 м. — 2, над 24 м. — 0. Общото съкращение, което възлиза на 90 риболовни кораба (1522 БТ и 6881 kW), с цел устойчив баланс между риболовния капацитет и възможности, беше постигнато с прилагането на Мярка 1.1. „Публична помощ за постоянно прекратяване на риболовни дейности“ по Приоритетна ос 1 „Мерки за приспособяване на българския риболовен флот“ от ОПРСР.

Характерна особеност на българския риболовен флот е, че 95.41% от него или 1 913 бр. риболовни кораба са с дължина до 12 метра, като голяма част от тях използват хрилни мрежи като основен риболовен уред. Към 31.12.2014 г. по данни на ИАРА, броят на корабите, които отговарят на определението за дребномащабен крайбрежен риболов, е 1919 бр.

Сегментът на кораби с дължина между 24 – 40 м (общо 12) реализира 27,02 % от улова за 2014 г.

Общият улов на риба и други водни организми от стопански риболов в страната през 2014 г. възлиза на 8 546,7 тона в Черно море. От август 2012 г. не се извършва стопански риболов във вътрешните водоеми на страната поради промяна в националното законодателство. Във вътрешността на страната се извършва единствено любителски риболов на основата на билети за любителски риболов, издавани от ИАРА или регистрирани асоциации.

В България са квотирани два вида риби: калкан и цаца. През 2014 г. квотите за цацата са били 8 032,5 тона, а съответно уловените количества са били 2 279 тона. През 2014 г. квотите за калкана са били 43,20 тона, а съответно уловените количества са били 39,45 тона.

От август 2012 г. не се извършва стопански риболов във *вътрешните водоеми* на страната, с изключение на р. Дунав, поради промяна в националното законодателство. Във вътрешността на страната се извършва единствено любителски риболов на основата на билети за любителски риболов, издавани от ИАРА или регистрирани асоциации. Риболовът е една от основните дейности за жителите по поречието на река Дунав. Към момента риболовния флот по река Дунав се състои от 1346 броя риболовни

кораба.

Риболовния флот по река Дунав за 2014 г. е осъществил улов в размер на 142,84 т., като това количество е едва 1,67% от общия улов.

Най-често ловените видове в р. Дунав са: Пъстър толстолоб /*Aristhichthys nobilis*/, Шаран /*Cyprinus carpio*/, Бял толстолоб /*Hypophthalmichthys molitrix*/, Каракуда /*Carassius sp.*/, Платика /*Abramis brama*/, Бяла мряна /*Barbus barbus*/, Европейски сом /*Sillurus glanis*/, Брияна /*Chalcalburnus chalcoides*/, други.

- Модернизирани пристанища. В периода 2007-2013 г. със средства от ЕФР е стартирано модернизиранието на 3 рибарски пристанища – „Сарафово“, „Поморие“ и „Черноморец“. Тези пристанища обслужват основно сегментите от 0 до 6 м, 6<12 м и 12<18 м.

Пристанище Поморие. Капацитет - улов на риба - 107т., рапана - 217т. Реконструкцията на съществуващия рибарски пристан с приблизително 120 бр. лодкостоянки за рибарски лодки с максимална дължина около 7-12 м и максимална дълбочина на газене до 1,2 метра. Капацитетът на пристанището Сарафово е 104 броя кораби с дължина до 8 метра и и 6 броя кораби с дължина до 20 м. Пристанище Черноморец — капацитет 96 рибарски кораба от 7 м. до 12 м. Модернизиранието пристанища обслужват основно сегментите от 0 до 6 м, 6<12 м и 12<18 м. Има възможност да бъде покрит и сегмента 18<24 м, но местата са ограничени.

- Прилагането на ОПОР се подпомага от изградения научно-изследователски капацитет в лицето на научни институти и организации, а именно:
 - Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН (ИБЕИ);
 - Институт по океанология „Професор Фритьоф Нансен” – Варна при БАН[1] ;
 - Институт по рибни ресурси, Варна (ИРР)[2]; Институт по рибарство и аквакултури, Пловдив (ИРА)[3] ;
 - Тракийски университет, Стара Загора[4];
 - Софийски университет, Биологически факултет, София. Идентифицираните научни звена разполагат със собствена база за изследвания и проучвания. Същите имат богат опит при реализиране на проекти в сферата на рибарството.
- Изграден капацитет за научно-развойна дейност.
- Стартирани дейности по реконструкция и модернизация на 3 рибарски пристанища
- Налице са дългогодишни традиции в риболова в крайбрежните райони.

Окончателното преустановяване на риболовните дейности ще намали риболовния капацитет на риболовния флот.

[1] <http://www.io-bas.bg/>

[2] <http://www.ifrvarna.com/>

[3] http://www.agriacad.bg/index.php?option=com_content&view=article&id=278%3A-----9-----&catid=34%3A2011-09-28-14-35-09&Itemid=28&lang=bg

[4] <http://www.uni-sz.bg/>; <http://www.uni-sz.bg/index.php?q=node/872>;
<http://www.unisz.bg/sites/userfiles/1/file/Prioritetni%20naprds.pdf>

Weaknesses

- Поради затворения характер на Черно море, влиянието на климатичните изменения може да се отрази съществено на биоразнообразието и местообитанията.
- Замърсяване и отпадъци в река Дунав и Черно море
- Черно море се характеризира с бедно разнообразие от търговски видове и сезонност на риболовните дейности.
- Като цяло намаляват рибните запаси в р. Дунав, като в някои от българските участъци на крайбрежието на реката се натрупват наноси и тиня, които препятстват развитието на риболова.
- Голяма част от риболовните кораби са остарели и икономически неефективни поради ниската енергийна ефективност, неподходящото оборудване и др.
- Условиата за безопасност на борда са ненадеждни.
- Висок е процентът на неактивни риболовни кораби.
- В малките рибарски пристанища липсват съоръжения за обработка на отпадъците и не съществуват адекватни условия за директна продажба, безопасност и работа.
- Модернизираните по ЕФР пристанища не са пригодени за големи плавателни съдове на Българския риболовен флот.
- Стопанската дейност на рибарите е затруднена заради постоянно увеличаващи се променливи разходи, което води до нестабилни приходи и ниски или никакви печалби, оттам по-висок риск на стопанската дейност, по-ниска кредитоспособност, по-малко налични средства за инвестиции и иновации.
- Липсва интегрираност на веригата за добавяне на стойност и диверсификация на дейността, която да допринесе за подобряване на икономическото представяне на сектора.
- В следствие на слабото икономическо представяне на сектора не се осъществяват инвестиции, свързани с условията на труд, безопасността и

здравето над нормативните изисквания.

- Данните относно селективността на използваните риболовни уреди са оскъдни.
- Независимо че в страната има научно-изследователски организации, все още не са създадени успешни партньорства между бизнеса и научните среди.

Opportunities

- Подобряване на икономическото състояние на рибарите чрез възможности за повишаване на добавената стойност и качеството на продуктите.
- Диверсифицирането на доходите на рибарите чрез участие в допълнителни дейности като туризъм, ресторантьорство, предоставянето на екологични услуги в съответствие със същността на риболовния бизнес на рибарите.
- Инвестиции в подобряване на селективността на риболовните уреди с цел постигане на устойчив и отговорен риболов, както и намаляване отрицателното въздействие на рибарството върху околната среда.
- Подобряване екологичното състояние на водите чрез събиране на морски отпадъци, в това число изгубени риболовни уреди
- Намаляване капацитета на риболовния флот за балансиране на запасите.

Threats

- Негативно влияние на климатичните промени върху състоянието на околната среда.
- Незаконни, нерегламентирани и недекларирани риболовни дейности
- Разрушаване на дънните ценози.
- Продължаващо намаляване на рибните ресурси.
- Застаряващи служители в сектор Рибарство.
- Миграция на населението към по-развити икономически области /градове.
- Намаляване на броя на активните кораби поради слабите икономически резултати. Намаляване на печалбите вследствие на постоянно увеличаване на разходите за осъществяване на дейността.
- Влошаване на работната среда поради състоянието на флота, което би могло да доведе до повишаване на броя на трудовите злополуки.
- Неустойчива експлоатация на запасите поради липса на данни относно индикаторите за биоустойчивост, както и индикатори за морското дъно.

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

Секторът се сблъсква със сериозни ограничения, водещи до намаляване на неговата рентабилност и загуба на работни места. Това се отразява и върху местната икономика, която губи своята жизнеспособност и възможност за предоставянето на услуги на

своите жители. Дейностите, които насърчават икономическата диверсификация и нови форми на доход, могат да помогнат за икономическото възраждането на такива общности и райони, от което в крайна сметка ще имат полза рибарите.

За заетите в сектора това води до намаляване на уловите на единица риболовно усилие, оттам на приходите и нивата на печалба, които допълнително намаляват поради непрекъснато увеличаващите се нива на променливите разходи. Като следствие, предприемачите рядко инвестират в нови производства, добавящи стойност, като голяма част от уловената риба се продава в непреработено състояние. Същевременно иновативните подходи, които могат да се прилагат по веригата на стойността на даден продукт, в това число за осигуряване на съхранението и поддържане на качеството на продукцията, могат съществено да допринесат до повишаване на нейната стойност. А това е от голямо значение за просперирание на сектора, който осигурява поминък на значителна част от населението в крайбрежните райони.

За сегментите 18<24 м и 24<40 м пристанищната инфраструктура е в лошо състояние, с ниска енергийна ефективност. Липсата на обособени места за сортиране намалява както атрактивността на сектора, така и качеството и цената на улова. Условието за първа продажба са необходими за развитието на търговските взаимоотношения, а адекватната инфраструктура за съхранение на улова ще даде възможност на рибарите да избегнат възможни неблагоприятни ценови колебания. Корабите от двата сегмента са концентрирани в пристанищата в Балчик, Варна, Созопол и Несебър. Тези пристанища са от ключова важност за българския риболов от гледна точка на разположението им (2 в северната и 2 в южната част на българското крайбрежие), броят на кейовете за разтоварване, общото количество на разтоварен улов, като са предназначени също така и за улов на калкан. В аспекта на разширяването на пристанищната инфраструктура на горепосочените пристанища, те ще бъдат поставени с най-висок приоритет въз основа на географското разположение (едно северно и едно южно), брой кейове за разтоварване и големи швартовани риболовни кораби. Другите пристанища трябва да бъдат модернизирани от гледна точка на контрол и съоръжения.

По отношение опазване на морските биологични организми е необходимо е да се предприемат дейности за подпомагане на прехода към МУУ и за постепенното въвеждане на забраната на изхвърлянето чрез интегрален подход, включващ финансиране на дейности свързани с инвестиции в по-селективни риболовни уреди и техники, които да бъдат допълнени с инвестиции в бордови и пристанищни съоръжения, които са необходими за използването на нежелания улов, инвестиции за предлагане на пазара и преработване.

От първостепенна важност е иновациите в рибарството да са насочени към намаляване въздействието на риболова върху морската среда, по-специално чрез насърчаването на екоиновациите, разработване и въвеждане на по-селективни риболовни съоръжения и оборудване.

Опазването в дългосрочен план на най-ценните и застрашени видове и типове местообитания в ЕС се осигурява чрез установяването на екологичната мрежа Натура

2000. Със своите 34,34% от територията, обхваната от Natura 2000, България се нарежда на второ място в ЕС. Тя очертава рамката за защита на ценните видове и техните местообитания, като същевременно цели и интегрирането на приоритетите за опазване на биологичното разнообразие в икономическите дейности и политики. Необходимо е да се насочат конкретни усилия за опазване и възстановяване на защитените територии, за да могат да се осъществят всички аспекти на идеята за постигане на устойчиво развитие.

Във връзка с направения анализ на силните и слабите страни са изведени следните потребности:

- Балансиране на възможностите за риболов с риболовния капацитет.
- Да се насърчи разработването и въвеждане на иновации, свързани с опазване на морската среда и биологичните ресурси.
- Усъвършенстването на рибарските пристанища с цел:
 - повишаване на ресурсната ефективност с оглед ограничаване на последиците от промените в климата и по-добро опазване на околната среда
 - подобряване на условията за първа продажба, качеството на разтоварените продукти и проследимостта.
 - Подобряване на възможностите за обслужване на големи риболовни кораби от най-големите сегменти.
- Подобряване на икономическото състояние на заетите в сектора чрез диверсифициране на дейността и добавяне на стойност към собствения улов.
- Намаляване въздействието върху екосистемите чрез подобряване селективността на риболовните уреди.
- Намаляване броя на неактивните кораби;
- Подобряване на хигиената, здравните условия, условията на безопасност и труд на борда на риболовните кораби.
- Създаване на успешни партньорства между бизнеса и научните институти и организации.

*Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите[1]: **членове 30, 32, 34, 38, 39, 40, 42, 43, 44.***

[1] Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 30** Диверсификация и нови форми на доход;**32** Здраве и безопасност;**34** Окончателно преустановяване на риболовните дейности;**38** Ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и приспособяване на риболова към опазването на видовете;**39** Иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси;**40** Опазване и възстановяване на морското биологично разнообразие и екосистеми и компенсационни режими в рамките на устойчивите риболовни дейности;**42** Добавена стойност, качество на продуктите и използване на нежелания улов;**43** Рибарски пристанища, кейове за разтоварване, рибни борси и покрити лодкостоянки; **44** Риболов във вътрешни водоеми

и водна флора и фауна във вътрешни водоеми.

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

Отчита се необходимостта от по-нататъшно оптимизиране на риболовния капацитет, подобряване на състоянието и риболовните техники на риболовния флот, почистването на морето от отпадъци, като предпоставки за природосъобразно ползване на ресурсите и опазване на биоразнообразието, съобществата и морската среда.

Всички тези мерки следва да доведат до реализиране на реформата на ОПОР, приета през 2013 г., според която запасите трябва да бъдат над равнищата, определени за максимален устойчив улов и да се отчитат екологичните въздействия от риболова. Тя изрично изисква интегриране с целите на РДМС. По този начин РДМС допълва ОПОР, като създава връзка между рибарството и други съществени аспекти на опазване на околната среда, например опазването на биологичното разнообразие, защитата на местообитанията и свързаните с тях видове (Приложение 7)

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

Специалните потребности са идентифицирани въз основа на определените силни и слаби страни и възможностите:

- Създаване на по-многобройни и по-добре платени работни места, с по-добри условия на труд в рибарството и свързаните сектори, включително чрез възможностите за преки продажби, разнообразяване на икономическите дейности и пренасочване на рибарите към други дейности.
- Мониторинг на екологичното състояние на водните тела и подобряване качеството на водите и на рибните запаси.
- Подобряване селективността на риболовните кораби, включително чрез въвеждане на иновации.
- Модернизация на флота и пристанищата, която да намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н., включително чрез въвеждане на иновации.
- Разработване и/или внедряване на иновации, водещи до намаляване на въздействието на риболовните дейности върху околната среда.

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	---

Strengths

Около 90% от аквакултурното производство в България представляват рибите от сем. Шаранови (основно шаран и растителноядния комплекс – бял и пъстър толстолоб, бял амур), сем. Пъстървови (основно дъгова пъстърва) и черна морска мида.

През **2014 г.** общото произведено количество от аквакултури е в размер на **11 207 тона**, от които 9 113 тона риба за консумация. От тях основните произведени видове и количества през 2014 г. са както следва: дъгова пъстърва – 3311.8 тона; черна морска мида – 2520.17 тона; шаран – 2436.51 тона; растителноядни шаранови видове – 1931.12 тона (пъстър толстолоб – 1508.87 и др.); сомови – 299.72 тона (африкански сом - 164.36 тона, европейски сом – 122.45 тона и др.); есетрови – 311.26 тона (руска есетра – 234.39 тона и др.).

Предвижда се производството да се увеличи по проекти, финансирани от ОПРСР 2007-2013 с очакван годишен капацитет за 2015 г. — 7624.82 тона. По видове аквакултури предвиденото производство има следното изражение: черна морска мида (3834.58 тона), шаран (1341.54 тона), дъгова пъстърва (1514.62 тона) и други видове – африкански сом, европейски сом, бяла риба, есетри, щука, растителноядни видове и др. (общо 933.57 тона).

Съгласно данни на Информационната и Статистическа система в ИАРА (ИСС), в периода 2010-2012 г. броят на стопанствата и заетите в сектора се е увеличил, включително чрез подкрепа от страна на ОПРСР: активните стопанства са се увеличили от 347 през 2010 г. на 388 през 2012 г., а броят на заетите (изчислени в ФТЕ) се е увеличил от 218 през 2010 г. на 764 през 2012 г.

В същото време стартира процес по допълнителна диверсификация на видовете, обект на отглеждане. В последните няколко години се наблюдава повишаване на производството на есетровите видове, сомови и черна морска мида. В рамките на ОПРСР е предоставено финансиране за създаване на стопанства за производство на водорасли, но са в процес на изграждане.

Обект на отглеждане от морската аквакултура в България е черната мида (*Mytilus galloprovincialis*). Понастоящем функционират 45 стопанства с общо годишно производство за 2014 г. — 2520.17 тона. Статистиката сочи значително увеличение на производството от 2003 г. насам, като основната част от продукцията е за износ.

При сомовите риби също се наблюдава промяна в произведените количества: производството на европейския сом нараства от 5.6 тона през 2003 г. до 164.85 тона през 2013 г.; през 2010 г. стартира производството на африкански сом с количество от

27.7 тона и се повишава до 164.36 тона през 2014 г.

- В периода 2007-2013 година потреблението на риба и рибни продукти се е увеличило с близо 56% (от 4,3 кг на 6,7[1] кг на лице от домакинството).
- Благоприятни природни ресурси на България за производство на аквакултури, включително и биологични аквакултури.
- Традиции в производството на аквакултури във вътрешни водоеми .
- Наличие на висши учебни заведения за обучение на кадри в областта на аквакултурите и институти извършващи научна дейност в сферата на рибовъдството.
- Нарастващ брой на стопанствата за аквакултури.
- Производството на аквакултури в България се е увеличило от 6 079,74 т. през 2007 г. до 11 207 тона през 2014 г. по данни от ИСС на ИАРА.
- Наличие на механизъм за сертифициране и наблюдение на биологичните стопанства. На национално равнище изискванията на законодателството на ЕС са транспонирани от Наредба №1 от 07.02.2013 г.
- В периода 2011-2013 се наблюдава тенденция към повишаване на цените на едро и дребно на основните произвеждани видове: при шарана – с 6%, при сомови с 15% (източник: Ситуационно-перспективен анализ на риби и други водни организми през 2012 и 2013 г.).

[1] По данни на Националния статистически институт (НСИ).

Weaknesses

- Икономическото значение на бранша остава незначително отнесено към brutния вътрешен продукт на страната въпреки постоянното увеличаване на броя на стопанствата и производството (през 2014 г. стойността на продажбите е 7 128 158.2 евро)
- Сезонност на продажбите от риба и рибни продукти свързана с традициите на консумация, технологичния цикъл на производство.
- Слабо видово разнообразие – предимно отглежданите видове са от семейството на съомгите, сем. Шаранови и мекотели.
- Липсата на пазарна информация представлява препятствие за анализиране на пазарния потенциал на видовете и биологичното производство.
- Въпреки модернизацията по ЕФР 2007-2013, все още се наблюдават пропуски в механизацията и обновяването на оборудването. Това се отнася също и за недостатъчния брой квалифицирани кадри, притежаващи знания и опит в областта на високотехнологичните дейности.
- Липса на диверсификация на морските аквакултури (само черна морска мида)
- Слабо застъпено въвеждане на иновации и непоследователно взаимодействието между бизнеса и научните организации.
- Липса на производство на биологични аквакултури.

- Неспособност на отделните стопанства да отговорят на условията на търговските вериги относно количество и качество на продукцията.
- Забавяне на разработването и утвърждаването на плановете за управление на защитените зони в рамките на Натура 2000.
- Материално-техническа база за производство на млади морски организми е остаряла, с нисък капацитет от ограничен брой видове и не предлага продукция с достатъчно добро качество.
- Липса на механизми за наблюдение на екологичния характер на аквакултурните стопанства.

Opportunities

- Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията и насърчаване на развитието на биологични аквакултури и диверсифициране на видовете.
- Ефективно партньорство между научно-изследователските институти/звена и стопанствата за аквакултури за развитие на техническите, научните или организационните знания при внедряване на иновации, развитие
- Развъдно-селекционна дейност, прилагане на нови или подобрени технологии, въвеждане на добри практики в производството, намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда и подобряване на ефективното използване на ресурсите.
- Потенциал за увеличаване на продукцията от аквакултури, особено на видове с пазарна стойност и биологични аквакултури, установен от извършване на проучване на пазара.
- Оползотворяване на потенциала на съществуващите водни тела за създаване на нови стопанства и разширяване на съществуващи
- Повишаване на количествата продукция от аквакултури.
- Значение за преработвателните фирми имат следните видове аквакултури, произвеждани в България: дъгова пъстърва, есетрови видове (за производство на черен хайвер) и черна морска мида;
- Въвеждане на иновации в стопанствата, които водят до подобряване на производствените процеси, намаляване на въздействието на аквакултурите върху околната среда и прилагане на ресурсоспестяващи технологии.
- Диверсификация на аквакултурите
- Развитие на вътрешното и морското пространствено планиране за целите на аквакултурите.

Threats

- Уязвимост по отношение на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и внезапни промени в нивото на водите. Слаба степен на модернизирани на сектора и загуба на конкурентоспособност в дългосрочен план.
- Продължаващо увеличаване на цените на енергийните и водни ресурси водещо до повишаване на себестойността на единица продукция.

- Завишени изисквания от страна на финансовите институции при предоставяне на средства за инвестиционни намерения в сектора.
- Замърсяване на водоизточниците и водоемите вследствие на индустриализацията на селското стопанство, включително замърсяване от нитрати и/или пестициди, и други.
- Намаляване на подходящите места за развитие на аквакултури в Черно море поради замърсяване на морските води, конфликт с други стопански дейности, ограниченията в защитените морски територии и др.

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

- Някои от обектите за аквакултури са разположени в защитени зони по екологичната мрежа Натура 2000, което налага съобразяване с изискванията за управление на тези области/зони. От това произтичат следните нужди:
 - Компенсации за производителите поради по-слабата производителност, което води до допълнителни разходи и пропуснати ползи
 - Запазване на водната околна среда
- Модернизация на съществуващите обекти за аквакултури:
 - Повечето изкуствени водоеми имат нужда от по-добра среда за развъждане и селекция
 - Значителна част от стопанствата се нуждаят от въвеждането на ресурсно-ефективни технологии
 - Подобряване условията и безопасността на труд;
 - Повишаване на квалификацията на заетите в сектора
 - Добавяне на стойност към продуктите от аквакултури
 - Диверсификация на производството
 - Изследователските организации да оказват достатъчна подкрепа в процеса на разработване и реализация на иновативни продукти и процеси.
 - Възстановяване на обектите за аквакултури
- Изграждане на нови стопанства:
 - Популяризиране на затворени рециркулационни системи за аквакултури с оглед минимизиране използването на вода
 - Аквакултури с намалено отрицателно въздействие върху околната среда и подобряване на ефективното използване на ресурсите, включително възобновяема енергия
 - Фокус на стопанствата върху видове с пазарен потенциал
 - Производство на биологични аквакултури.
- Насърчаване на партньорството между научно-изследователските институти и бизнеса
- Необходимост от маркетингов доклад, че съществуват добри и устойчиви перспективи за пазарна реализация на продукта и инвестиции
- Механизми за наблюдение на екологичния характер на аквакултурните стопанства

Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите [1]: членове 47, 48, 52, 53, 54

[1] Както са разписани по членове от Регламент 508/2014: 47 Иновации; 48 Продуктивни инвестиции в аквакултура; 52 Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури; 53 Преминаване към схеми по управление на околната среда и одитиране и към биологични аквакултури; 54 Аквакултури, осигуряващи екологични услуги.

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

Идентифицираните нужди за подпомагане съответстват на идентифицираните направления за работа и цели в МНСПА според вида и икономическите характеристики на стопанствата за аквакултури.

Съгласно МНСПА изграждането на визията на сектора включва реструктуриране на съществуващите стопанства чрез увеличаване на производствения капацитет посредством диверсификация на видовете съобразно нуждите на пазара, иновации и оптимизация на текущото производство, добавена стойност на продуктите и дейностите, дело на операторите. това ще доведе до увеличена конкурентоспособност на сектора, развитие на екологична, икономическа и социална устойчивост, насърчаване на икономическата дейност, диверсификация, равностойни условия и стабилност на операторите в сектора, и др.

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

Развитието на аквакултури в Черно море е ограничено до един вид – отглеждане на черна морска мида, и поради това приносът на морските аквакултури към постигане на добро екологично състояние както е определено в **Рамковата директива за морска стратегия** е ограничен. По Програмата за трансгранично сътрудничество между България и Румъния ще се предприемат действия за морско пространствено планиране. Тези дейности ще подкрепят също така и изпълнението на РДМС.

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

- Създаване на повече работни места, с по-добри условия на труд в стопанствата

за аквакултура.

- Насърчаване на екологосъобразни и биологични производства от аквакултура.
- Компенсации за спазване на ограничения в стопанствата, попадащи в защитени територии или защитени зони от екологична мрежа „Натура 2000”.
- Въвеждане на мерки за енергийна ефективност, модернизация на стопанствата, които да намаляват вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците и т.н.
- Разработване и/или въвеждане на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара.

Union priority

3 - Fostering the implementation of the CFP

Strengths

Събирането и анализирането на технически, биологически и социално-икономически данни в сектор „Рибарство“ допринасят за опазване и управление на живите водни ресурси. Данните, събирани с цел научна оценка включват информация за сегментите на риболовния флот и техните дейности, биологични данни относно улова, включително изхвърления улов, обзорна информация за рибните запаси и екологичното въздействие, което може да бъде оказано от рибарството върху морската екосистема.

За периода на изпълнение на Националната програма за събиране на данни 2011-2013 г. през 2010г. е подписано двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море: “Двустранно споразумение между България и Румъния за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море по националните програми съгласно регламент на ЕК № 199/2008 за периода 2007-2013 г. ”. Съвместните изследвания на море съгласно споразумението включват: Дънно изследване за състоянието на запасите от калкан и хидроакустично изследване за оценка на запасите от пелагични видове риби. Експертите и учените на двете страни участват в Регионални координационни срещи, научни конференции и семинари провеждани под егидата на Главна дирекция „Морско дело и рибарство” на ЕК.

Във връзка с продължаването на съвместните усилия за провеждане на съвместни научни изследвания в общностните води на Черно море, са предприети действия за сключване на ново Споразумение за сътрудничество между България и Румъния. Предвидено е за периода 2014-2020 да бъдат заложили ежегодно едно хидроакустично изследване за запасите от трикона и до две дънни изследвания за запасите от калкан.

Институциите в България разполагат с наличен административен капацитет, но подобряване на сътрудничеството между тях, повишаването на квалификацията на служителите, чрез провеждане на обучения и участието в регионални срещи за обмяна на опит и добри практики, е ключова дейност за подобряване на мониторинга, контрола и използването на данни.

- Натрупан опит за прилагане на ОПОР, в т.ч. чрез прилагане на планове за приспособяване на риболовния флот
- Създаден административен капацитет в научните институти, партньори на ИАРА по програмата за събиране данни.
- Налични технически средства за осъществяване на контрол в риболова и хранителната верига. Налична система за сателитен контрол върху риболовните кораби.

Weaknesses

Контрол:

Решение на Комисията С (2014) 9501 от 16.12.2014 г. определи слабостите в националните системи за контрол за на спазване правилата на ОПОР. Тези слабости в контролната система, както и мерките за тяхното преодоляване са включени в План за действие, приет с Решение на Комисията.

- Остарялата и амортизирана техника възпрепятства качествено инспектиране и наблюдение на риболовните дейности, включително ННН риболовни дейности.
- Нисък административен капацитет за контролиране на риболовните дейности, които трябва да бъдат съобразени с правилата на ОПОР. По-специално това се отнася за недостатъчния брой служители по контрола и липсата на адекватно и целенасочено обучение за повишаване компетенциите и уменията.
- Недостатъчна ИТ инфраструктура за осъществяване на дейности по контрола.

Събиране на данни:

- Сред дейностите по Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство”, за които са необходими финансови средства, са събирането на данни съгласно Регламент 199/2008. Слабост при изпълнението на задълженията по събиране на данни е метода на съхранение и управление на данни. Наличната ИТ инфраструктура и техника не са съобразени с всички нормативни изисквания, което затруднява цялостното съхранение, управление и използване на данни. Необходимо е да се предвидят мерки за подобряване и допълване на ИСС. Софтуерът на наличната база данни за рибните запаси също трябва да бъде разширен и осъвременен.
- Недостатъчен административен капацитет за пълното използване на наличните средства от ЕС.
- Остаряло оборудване на българските кораби, участващи в съвместните изследвания в Черно море. Използваните плавателни съдове при извършване на научните изследвания не са собственост на ИАРА. Научно-изследователският

кораб „Академик“, с който се извършват хидроакустичните изследвания е собственост на Института по Океанология към БАН е неефективен по отношение разхода на гориво, което допълнително оскъпява изследванията. липса на данни относно показатели за биологична устойчивост, морското дъно и др.

- Наличните технически средства са недостатъчни, като част от тях се нуждаят от подмяна или модернизирани, тъй като са морално остарели и амортизирани. Хидроакустичното оборудване за научните изследвания е доставено по програма ФАР през 2006 г. За да отговаря на високите стандарти оборудването има нужда от поддръжка и подмяна на части (компоненти) вследствие амортизация.
- Ограничена функционалност на базите данни за контрол и научните бази данни за мониторинг на видовете, слабо ниво на автоматичен обмен на данни. В използваната до този момент ИСС на ИАРА липсва модул, който да кореспондира с програмата за събиране на данни и да предоставя съответната информация в точния формат. Системата е разработена и внедрена в периода 2006-2008 и съдържа част от необходимата информация, разпределена в отделни модули, които не са в състояние да предоставят справка в необходимия формат съгласно програмата за събиране на данни. Другата част от информацията не се съдържа в ИСС на ИАРА, което води до затруднение в събиране, обработка, обобщаване и обмен на цялата информация. Тези факти водят и до затруднено предоставяне на информацията до крайния потребител.
- Липса на редовен мониторинг на рибните запаси и възможностите за риболов в Черно море.
- Липса на достатъчен административен капацитет, особено брой на обучени кадри в публичната администрация във връзка със събирането и докладването на данни.
- Неясноти по отношение на надеждността на предоставените данни относно икономическите променливи,
- Слабо участие на национални експерти в срещи на регионални и международни организации

Opportunities

- Повишаване информираността на обществеността за последствията от ННН риболов;
- Обмен на информация за научните изследвания с другите черноморски държави.
- Закупуването на нови патрулни плавателни съдове за извършване на контрол и наблюдение в Черно море ще допринесе за устойчивото управление и мониторинг на рибарството.
- Информационните кампании по отношение на важност от запазване на популацията от калкан и други застрашени видове трябва да се провеждат за намаляване на незаконния, недекларирания и нерегламентирания (ННН) риболов.
- Изпълнението на работни програми за събиране на данни ще позволи цялостна оценка на състоянието на сектора за вземането на бъдещи управленски решения.
- новите технологии ще подкрепят подобряването на качеството на дейностите по

контрола и обработката на данни.

- Насърчаване на регионалното сътрудничество и участието на експерти по теми, свързани със събирането на данни и предоставянето на научни консултации.

Threats

- Ниска степен на сътрудничество със съседни страни, което води до слабо изпълнение на задълженията по отношение на събирането на данни и контрола за Черно море.
- Запазване на ограничения административен капацитет за събирането на данни и контрол
- Ненавременното отпускане на необходимите средства неминуемо води до забавяне изпълнението на програмата. В допълнение към бавната процедура по национално съфинансиране.

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

С оглед на важността на дейностите по събиране на данни за защитата на морското биоразнообразие и вземайки предвид финансовото изпълнение на Националната програма за събиране, използване и управление на данни в сектор „Рибарство” от последните години, е необходимо да бъдат предприети административни мерки за подобряване на качеството и пълнотата на данните. През 2012 г. България продължи тенденцията за по-стриктно управление и опазване на ресурсите на най-застрашените видове риби, прилагайки Специфичен план за мониторинг и контрол на уловите от калкан, като в него бяха въведени по-стриктни мерки в сравнение с предходната година (намаление броя на определените пристанища, увеличаване броя на инспекциите на море и в пристанищата, предварителни уведомления). В допълнение, изготвени са планове за действие в областта на събирането на данни и контрола, които посочват недостатъците и правилните действия за отстраняването им. При изпълнение на заложените дейности България ще постигне значителен напредък в тези области.

- Изпълнение на работни програми за събиране на данни, одобрени от Европейската комисия.
- Осигуряване на съвместни дейности със съседни страни за изпълнение на ангажиментите по контрол и събиране на данни, съгласно изискванията на действащото общностно законодателство.
- Закупуване и модернизирание на средствата за контрол и събиране на данни, включително съответните показатели за изпълнението на ПМДР.
- Подобряване на софтуерните продукти на различните бази данни и обвързването им с възможност за комбинирано представяне на разрези от различни информационни масиви.
- Създаване на модул, който да отговаря на изискванията на рамката за събиране на данни и да предоставя възможност за предоставяне на информацията в необходимия формат.
- Засилване на административния капацитет за прилагане на ОПОР:

- повишаване на квалификацията на човешките ресурси;
 - увеличаване на броя на експертния състав, зает в събирането на данни и контрола.
- Провеждане на информационни кампании за повишаване информираността на рибарския сектор и цялата общественост, имащи за цел запознаване с правилата на ОПОР, мерките за контрол и опазване на рибните ресурси, вредите от ННН риболова, и не на последно място правилното попълване на документите за записване и отчитане на улова.
- Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите: член 76 и 77*

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

--

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

Увеличаването на капацитета за контрол, събирането на повече данни и консолидацията на данни от различни източници ще повлияе положително върху биоразнообразието и намаляване на натиска върху морската среда, както и ще увеличи нивата на знание относно функционирането на морските екосистеми. В резултат ще се подобри управлението на морската среда и на рибните запаси в частност. За това ще допринесе и спазването на ограничителните режими по Натура 2000, след формулирането и въвеждането в сила на конкретните нормативни документи за конкретните зони.

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

- Осигуряване на модерна материално-техническа база за контрол по опазването на запасите.
- Осигуряване на модерна материално-техническа база и софтуерни приложения за събиране и обработване на данни относно влиянието върху околната среда, както и използване на иновации за приспособяване към измененията на климата.

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	---

Strengths

През програмен период 2007 – 2013 България за първи път подкрепи местното развитие

чрез прилагане на подхода „отдолу-нагоре“, финансиран от ЕФР. Създадени са и оперират 6 МИРГ, които обхващат териториите на 17 общини, повечето от които спадат към селските райони на страната. Въпреки късния старт изпълнението на МСР се подобрява и се наблюдава значителен напредък.

- Опит в прилагането на подхода на воденото от общността местно развитие през програмен период 2007-2013 г.
- Създадено публично-частно партньорство в райони, чието социално-икономическо развитие е изоставащо, допринасящо за развитие чрез реализиране на проекти, заложи в Стратегиите за местно развитие.
- Наличен интерес за прилагане на водено от общностите местно развитие, както от страна на съществуващи МИРГ, така и от страна на другите институции, отговорни за управлението на средствата от ЕСИФ.

Weaknesses

- Недостатъчен административен капацитет на местно ниво за разработване на качествени стратегии за местно развитие с фокус върху рибарските общности.
- Слаб икономически растеж в част от рибарските райони, недостатъчно добре развита или поддържана инфраструктура, слаба информираност и по-ниско образователно ниво на населението, безработица.
- Основните проблеми, с които се сблъска прилагането на подхода за устойчиво развитие на рибарските райони по ЕФР, бе недостатъчен административен капацитет в УО (несъвършена нормативна база в началото, постоянни промени, които не кореспондират със стратегиите на групите и др.) и неразвит капацитет на МИРГ – организациите бяха нови, създадени в средата на програмния период и времето за изграждане на местен капацитет бе недостатъчно.
- Голяма административна тежест при прегледа, одобряването и отчитането на проекти, финансирани по ОПРСР, включително двойни проверки от МИРГ и ИАРА в началото на периода на изпълнение на стратегиите за местно развитие. Липса на координация и съвместни дейности между МИРГ и МИГ за насърчване на териториалното развитие.
- Липса на НРН (Национална рибарска мрежа).
- Миграция към по-развити икономически области/градове, застаряващо население и слаба местна икономика.
- Представител на всички МИРГ в Комитета за наблюдение на ЕФР не е определен

Opportunities

- Разширяване на териториалния обхват на рибарските райони за прилагане на ВОМР с цел прилагане на конкурентен подход при техния избор и обхващане на всички потенциални територии, зависими от рибарството и аквакултурата.
- Подкрепа за привличане на рибарските общности и стопанствата за аквакултури в изпълнението на дейности от колективен интерес.

- Постигане на синергичен ефект от прилагане на различни програми в целевите територии, подкрепени от ЕСИФ така както са определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013.
- Разширяване на наличния местен капацитет на МИРГ.
- Подобряване на информираността и опростяване на процеса по кандидатстване и изпълнение на проекти в рамките на стратегиите за местно развитие, включително чрез прилагане на подхода за опростени разходи.

Threats

- При прилагането на подход за устойчиво развитие на рибарските райони по ЕФР, бе предварително дефиниран териториалният обхват на МИРГ, което доведе до ограничаване на конкурентния подход при техния избор и ограничи инвестициите в други слабо развити и зависими от рибарството територии.
- През периода, първите МИРГ са одобрени едва в средата на 2011 г.
- Идентифицирана е слаба комуникация между УО и МИРГ
- Липса на унифицирани правила за МИРГ
- Трайно ограничен административен капацитет на УО и МИРГ

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

- Необходимост от прилагане на ВОМР с оглед ограничаване на намаляването на общностите, зависими от риболов, както и увеличаване на тяхната привлекателност.
- Активно привличане на рибарските общности в идентифициране на конкретните нужди на територията с цел стратегическо планиране на инвестициите в съответния район.
- Обвързване изпълнението на стратегията на МИРГ с други местни стратегии и планове за развитие в контекста на многофондовото финансиране.
- Дейности за изграждане на капацитет за планиране и изпълнение на стратегиите на МИРГ.
- Създаване на Национална рибарска мрежа.
- Интегрирано функциониране на национална мрежа на МИРГ/НРН с МИГ/НСМ.
- Използване на единен подход на национално ниво спрямо отговорностите и извършваните проверки от МИРГ и МИГ Стр. 44 на ръка
- Включване на други ЕСИ фондове за ВОМР стратегиите.
- Включване на представител на МИРГ в Комитета по наблюдение

Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите [1]: Членове 62 и 63.

[1] Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 62**. Подпомагане от

ЕФМДР за водено от общностите местно развитие; **63** Изпълнение на стратегиите за водено от общностите местно развитие.

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

В стратегиите за местно развитие ще се насърчи залагането на мерки и дейности за разпространяване на знания за околната среда, както и за подобряване на състоянието ѝ, почистването на райони и участъци от р. Дунав и Черно Море и/или създаването на изкуствени местообитания в морето за устойчиво развитие на местния риболов и аквакултура и рибарския туризъм. Предвижда се също така чрез тях да бъдат дефинирани и реализирани мерки по плановете за управление на защитени зони по Натура 2000 в рибарските райони.

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

- Създаване на повече и по-добре платени работни места в областта на рибарството без увеличаване на натиска върху рибните запаси.
- Популяризиране, информиране, обучение и консултиране на предприемачите и населението за ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към промените в климата и опазването на околната среда и биоразнообразието.
- Поддържане и запазване на културното наследство, по-специално във връзка с рибарските общности.
- Диверсификация на приходите в рибарските общности и намаляване на натиска

Union priority

5 - Fostering marketing and processing

Strengths

През 2011 година стойността на годишния оборот от продукцията на българското рибно стопанство пласирана на европейския пазар възлиза на 12.7 милиона евро, от които 10 милиона евро от аквакултури и 2.7 милиона евро от рибарство.

Съгласно данни на Българска агенция по безопасност на хранитерибопреработвателните предприятия са 55. За периода 2007-2013 г. подкрепените проекти от ЕФР са общо 17 с капацитет от 9899 тона. От тях 9 за

разширяване и модернизация на съществуващи предприятия, 8 за изграждане на нови преработвателни единици с капацитет 4032.74 тона.

Предприятията произвеждат широка гама продукти — пресни филета, мариновани и осолени рибни продукти, студено и топло пушени рибни продукти, консерви, хайвер, и др. Много от тях извършват пакетиране и препакетиране на рибни продукти от внос. В гамата на използваните суровини присъстват риби и други водни организми както от внос — скумрия, съомга, херинга, скариди, и др. – така и от българска аквакултура и улов — дъгова пъстърва, есетрови видове(основно за производство на черен хайвер), цаца, рапани, черни миди и др.

При някои от основните стопански видове е постигната консолидация(затваряне) по веригата на добавена стойност ,като от улова или производството на риба ,се преминава през преработката им до търговията със съответните рибни продукти. Такава консолидация е постигната за цацата, дъговата пъстърва, черната морска мида и донякъде — за уловите, преработката и търговията с рапан, както и при производството на хайвер от есетрови видове. Това спомага за скъсяване на веригата за доставка и увеличаване на нивото на контрол, водещи от своя страна до намаляване на себестойността и повишаване на качеството на продуктите.

Експортът за трети страни на преработени рибни продукти през 2011 г. е в размер на 1,077.1 тона (готови храни или консерви от риба в т.ч. хайвер, консервирани ракообразни и мекотели). Основни дестинации са Република Корея, Македония, Япония, Сърбия, Руската Федерация, Албания и Хърватия.

През 2012 г. износът на мекотели е увеличен с 14,3% и е в размер на 2 781,2 тона. Увеличението се дължи на увеличения с 27% улов на рапани, който е търсен продукт на азиатския пазар.

По данни от Националния статистически институт износът на риба и рибни продукти през 2013 г. за трети страни е в размер на 2 266 тона – с 14,3% повече спрямо 2012 г. През периода освен рапана обект на износ са предимно консервирани скариди (993 тона) и мекотели (286 тона). Основни дестинации са Република Корея, Македония, Япония, Сърбия, Руската Федерация и Турция.

- България изгради нова пазарна структура с подкрепата на ЕФР. Целта на проекта е, чрез реализация на планираната инвестиция да се изгради съоръжение за търговия на едро с риба, рибни продукти, аквакултури и продукти от аквакултури, съответстваща на световната практика и отговаряща на актуалните нужди на сектора. Чрез тази инвестиция ще се привлекат рибари и търговци на прясна, замразена и сладководна и морска риба които да снабдяват клиенти както от регионален, така и от национален и международен характер.
- Традиции в преработването на риба и рибни продукти.
- Конкурентни предимства (постоянна доставка, качество, цена на рибните видове за износ и др.) при експорта на определени продукти, търсени на пазарите на трети държави.(България е основен европейски износител на рапани).

- Специфично геополитическо разположение, достъп до интермодален транспорт и преминаване на Европейски транспортни коридори през територията на страната, което ще улесни търговските взаимоотношения.
- Покриване на изискванията в областта на хигиената и безопасността на храните от съществуващите предприятия.
- Засилена инвестиционна активност на предприемачите в сектора, включително и поради възможностите за подпомагане, предлагани по ОПРСР.

Weaknesses

- Липса на функциониращи организации на производителите и междубраншови организации. По ОПРСР (2007-2013) няма регистрирани проекти за създаване на организации на производителите въпреки че не съществува законодателно ограничение за създаването им съгласно разпоредбата на чл. 10 ал. 1 от ЗРА.
- По ОПРСР са проведени промоционални кампании, на ниво общини на цялата територия на страната, ефекта от реализацията им е неясен и трудно измерим.
- Липса на надеждна и регулярна пазарна информация за възможностите за разширяване на пазарите, вкл. в трети страни.
- Слабо развита пазарна инфраструктура;
- Слабо разнообразие на произведени продукти;
- Остарели съоръжения в сектора на производството, водещи до неблагоприятни условия на труд и негативно влияние върху околната среда;
- Ниска степен на оползотворяване на странични продукти;
- Ниско ниво на внедряване на нови или подобрени продукти, процеси и технологии;
- Липса на умения за преработка на биологични аквакултури;
- Няма регистрирани продукти във връзка с регламент (ЕС) № 1151/2012.

Opportunities

- Създаване на организации на производителите по реда на чл. 68 на Регламент (ЕС) № 508/2014., които да подсилат пазарната им сила при търговски преговори, да улеснят планирането съобразно нуждите на пазара, да спомогнат за общи дейности по промоцията и складирането на продукцията.
- Увеличаваща се консумация на риба и рибни продукти при развитие на туристическия бранш и туристически продукти.
- Оползотворяване на произведената в страната аквакултура съгласно предвидения в МНСПАБ обем продукция (напр. шаран, пъстърва, есетра и др.).
- Използване на организациите на производителите и преработвателите за осигуряване на надеждна и регулярна информация относно развитието на сектора..
- Използване на пазарния потенциал за българските рибни продукти извън страната за реализиране на преработени риба и рибни продукти.
- Възможност за подобряване на планирането в сектора, намаляване на разходите и на бизнес рисковете вследствие на въвеждане на дългосрочни планове за

производство и маркетинг.

- Преработка на биологична продукция от новосертифицирани стопанства в периода 2014-2020 г.
- Гарантиране жизнеспособността на аквакултурите чрез насърчаване на преработването и производството им.
- Въвеждане на ресурсоефективни технологии и други инвестиции за опазване на околната среда в преработвателната промишленост.
- Насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници.
- Повишаване на конкурентоспособността и иновациите чрез развитие на нови или подобрени продукти, процеси или управленски и организационни системи.
- Регистрация на даден продукт и адаптиране на съответните оператори съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012.

Threats

- Увеличаване на разходите за енергия.
- Загуба на пазари вследствие на липса на продуктова диверсификация и продукти с висока добавена стойност.
- Ограничена иновативност в сектора и вследствие на това риск от понижаване на конкурентоспособността.

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

- Създаване на организации на производителите, съгласно Регламент (ЕС) № 1379/2013
- Разработване на маркетингови и производствени планове
- Участие в изложения, двустранни срещи и други мероприятия за установяване на нови пазари — Русия, Близкия Изток, Сърбия, Македония и др.
- Събиране на данни за пазара
- Намалване вредното въздействие върху околната среда посредством минимизиране на енергийните разходи
- Преработка на странични продукти
- Увеличаване на търсенето чрез провеждане на регионални, национални или транснационални рекламни кампании за продукти на риболова и аквакултурата, както и на други информационни кампании за повишаване на обществената осведоменост.
- Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително за предлагане на пазара.
- Подобряване на условията на труд и безопасност в преработвателните предприятия.
- Модернизиране на предприятията с оглед намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда.

Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите [1]: членове 66, 67, 68 и 69

[1] Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 66** Планове за производство и предлагане на пазара; **67** Помощ за съхранение; **68** Мерки за предлагане на пазара; **69** Преработване на продуктите от риболов и аквакултури

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

Неприложимо.

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

- Насърчаване на преработката на биологични аквакултури.
- Стимулиране на инвестиции, които осигуряват постигането на ресурсна ефективност, в т.ч. въвеждане на мерки за енергийна ефективност.
- Модернизация на предприятията, която намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н..
- Инвестиции за третиране и оползотворяване на отпадъците.
- Подобряване на условията на труд в преработвателните предприятия и увеличаване на капацитета чрез разширяване на производство на нови продукти и създаване на нови работни места.
- Разработване и/или внедряване на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация, включително предлагане на пазара.

Union priority	6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy
-----------------------	---

Strengths

- Зоната за риболов на Черно море представлява 1/3 от площта на континентална

Европа. Всяка година в него се вливат 350 куб. км. вода от територията на повече от 20 държави, включително втората, третата, четвъртата и шестата най-големи реки – Дунав, Днепър, Днестър и Дон. Акваторията на Черно море се ползва за множество разнообразни цели: за риболов, за туризъм, за транспорт, за целите на отбраната, за добив на природни богатства. Всички тези дейности следва да се осъществяват при спазване на засилващи се изисквания за опазване на околната среда и биоразнообразието, включително чрез налагането на конкретни ограничителни режими. В българската акватория има 125 вида риби (26 от които са със стопанско значение) и три вида бозайници.

- България е определила защитени зони за опазване на морски защитени видове и местообитания съгласно Директивата за местообитанията (92/43/ЕЕС) и Директивата за птиците (2009/147/ЕС). Съгласно първата директива има 17 защитени зони с обща площ 4139 кв. км. Съгласно втората директива има 14 зони с обща площ 2836 кв. км.
- От гледна точка на наблюдението, България има възможност да надгражда върху наличните системи за наблюдение. Към момента има действащи 4 системи за морско наблюдение - на Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура" (ДППИ), на Военноморските сили на България (ВМС), на Гранична полиция и на ИАРА. Системата на ДППИ е изградена по програма ФАР и надградена по Оперативна програма "Транспорт" 2007 - 2013. Системите на ВМС и Гранична полиция са създадени с подкрепа от международни програми, а Системата за наблюдение на риболовните кораби на ИАРА е изградена с държавни средства.

Weaknesses

- Черно море и местообитанията му са уязвими от гледна точка на антропогенни дейности. Специфичният характер на Черно море обуславя редица трудности при намаляването на основния натиск върху околната среда, което е свързано с нарушаване на местообитания, свръхексплоатация, замърсяване, еутрофикация, причинени от бързото развитие на крайбрежните зони и интензивен морски трафик.
- Наблюдава се липса на информация относно влиянието на риболовните и други дейности върху морската околна среда.
- Съществува частична връзка между системите за обмен на данни между действащите системи за морско наблюдение.

Opportunities

- Да защитават морската среда, по-специално биологичното разнообразие и защитените територии, част от Натура 2000
- Да подобрят познанията си върху морските екосистеми и промените им в резултат на човешката дейност, с цел да се установи мониторингови програми и мерки, предвидени в Директива 2008/56 / ЕО
- Да засилят сътрудничеството между различните заинтересовани страни, както и между органите, отговорни за прилагането на интегрираната морска политика.

- Да постигнат целите на интегрираното морско наблюдение в Черно море.
- Да осъществят ефективен надзор и контрол по отношение на ситуациите, възникващи в морето.

Threats

- **Замърсяване:** Характерна особеност на Черно море е високата уязвимост към биогенно замърсяване. Грите основни реки - Дунав, Днепър и Дон, влизат в Черно море с висока концентрация на хранителни вещества (нитрати и фосфати), което води до интензивни процеси на еутрофикация, изразена в увеличаване на биомасата на фитопланктона. Около 70% от замърсяването на Черно море е с антропогенен характер, в резултат на активния туризъм, селското стопанство, изхвърлянето на битови и промишлени отпадъчни води по бреговете на шест страни, граничещи с Черно море (България, Румъния, Украйна Русия, Грузия и Турция). Замърсяването от недобре пречистените отпадъчни води, съдържащи масло от наземни източници и масло от кораби все повече води до значителни негативни последици за крайбрежната и морската среда.
- **Загуба на биологично разнообразие:** Интензивната експлоатация на Черно море води до значително влошаване на морската вода и до драстично намаляване на биоразнообразието в екосистемата на Черно море. Тази загуба на видове е съпътствана от нова форма на натиск - инвазивни видове, които навлизат в Черно море чрез баластните води от корабите.
- **Замърсяване на морската среда с твърди отпадъци:** Отпадъците, особено пластмасата, които се вливат в Черно море чрез реките и плавателните съдове, е риск както за човешкото здраве, така и за морските видове. Най-опасни са микрочастиците, които се получават в резултат на разпадането на по-големи отпадъци, които могат да се натрупват в живите организми и след това да попаднат в човешкото тяло.
- Ако не се осъществи създаването на общата среда за споделяне на информация CISE, няма да се постигне необходимата координация на дейностите и ефективност от работата на различните органи, имащи отношение към водните граници. Това ще намали оползотворяването на потенциала за развитие на крайбрежните зони, както и приноса на България към прилагането на Рамкова директива за морска стратегия ще остане по-слаб от възможния.

Identification of needs on basis of the SWOT analysis

Използването на морето за различни дейности като транспорт, риболов, аквакултури, производство на възобновяема енергия и др. показва необходимостта от ефективно управление с цел избягване на конфликти и постигане на синергия между различните морски дейности. От това възникват следните нужди:

- Опазване на морската среда
- Подобряване на знанията за състоянието на Черно море

- Развиване на морското наблюдение

Мерки, които ще се прилагат за адресиране на потребностите [1]: Членове 79 и 80

[1] Както са разписани по членове от **Регламент 508/2014: 79** Интегрирана морска политика; **80** Допустими операции

SWOT analysis consistency with the Multiannual National Strategic Plan for aquaculture

SWOT analysis consistency with the progress to achieve good environmental status through the development and implementation of MSFD

Планиране, синхронизиране и безконфликтно изпълнение на всички дейности извършвани в морето, като риболов и отглеждане на морска аквакултура, туризъм, морски транспорт, добив на материали, добив на нефт, газ и електрическа енергия.

- Осигуряване на актуална информация за характеристиките на морското дъно от множество източници, за дейността на инсталираните ферми за аквакултура, икономическите дейности в зоните по Natura 2000 и състоянието на зоните, инсталираните платформи за добив на материали, нефт газ и други.
- Общата информационна среда е положителен фактор при определяне на маршрути за движение на транспортните кораби, зони за риболов, зони за добив на материали.
- Принос за намаляване изхвърлянето на отпадъци, замърсяването на морската среда, и оттам - намаляване на замърсяването на храните.
- CISE ще включва съществуващите системи и мрежи за наблюдение и ще дава на всички заинтересовани власти достъп до информацията, която им е необходима за изпълнение на техните задачи в морето. Благодарение на общата среда за обмен на информация различните системи ще станат оперативно съвместими, така че данни и друга информация ще могат да бъдат обменяни лесно с помощта на нови технологии.
- С попълването на информация в Европейската мрежа за наблюдение и данни за морската среда (EMODnet) ще се съберат данни за морската среда в Черно море, които помогнат на промишлеността, публичните власти и изследователите да събират данни и да ги използват за разработване на нови продукти и услуги.

Specific needs concerning jobs, the environment, climate change mitigation and adaptation and promotion of innovation

Неприложимо.

2.2 Context indicators presenting the initial situation

Union priority		1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries				
Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification	
1.1.a - Fishing fleet (number of vessels)	2014	2,005.00	number of vessels	Годишен доклад на България за усилията през 2014 за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и риболовните възможности (съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2002 и 1013/2010 и формат, препоръчан от НТИКР)		
1.1.b - Fishing fleet (kW)	2014	56,393.00	kW	Годишен доклад на България за усилията през 2014 за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и риболовните възможности (съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2002 и 1013/2010 и формат, препоръчан от НТИКР)		
1.1.c - Fishing fleet (GT)	2014	6,420.00	GT	Годишен доклад на България за усилията през 2014 за постигане на устойчив баланс между риболовния капацитет и риболовните възможности (съгласно Регламент (ЕС) № 1380/2002 и 1013/2010 и формат, препоръчан от НТИКР)		
1.2 - Gross value added per FTE employee	2012	0.35	thousand Euros per FTE employee	STECF/JRC 2014 Годишен икономически доклад относно риболовния флот на ЕС.	Изчислено чрез разделянето на -2 милиона евро БДС на 5638 FTE заети в сектора. Относно брутна добавена стойност по показател на зает, точността на данните и изчисляването на показателя не разрешават оценка на ситуацията на заетостта на национално равнище и последователно на всеки свързан показател.	
1.3 - Net profit	2012	200.00	thousand Euros	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemination/indicators		
1.4 - Return on investment of fixed tangible assets	2011	-2,752.80	%	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemination/indicators		
1.5.a - Indicators of biological sustainability - sustainable harvest indicator	2014	0.00	number	Неприложимо		

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
1.5.b - Indicators of biological sustainability - stocks-at-risk indicator	2014	0.00	number	Неприложимо	
1.6 - Fuel efficiency of fish capture	2011	140.00	litres fuel/tonnes landed catch	https://fishreg.jrc.ec.europa.eu/web/datadissemination/indicators	
1.7.a - Extent of the seabed significantly affected by human activities for the different substrate types	2011	25.50	%	Министерство на околната среда и водите	
1.7.b - Rates of incidental catches of cetaceans in fisheries	2011	0.00	by-catch per unit effort	Случаи на бозайници, загинали поради човешки дейности (рибарство и корабоплаване), са изключително редки. Източник: Министерство на околната среда и водите	По-конкретни и измерими цели се очакват да бъдат разработени с реализацията на проект ISMEIMP, финансиран по програма BG 02 на Финансовия механизъм на ЕИП.
1.8.a - Number of employed (FTE) including male and female	2013	368.00	FTE	ИАРА	
1.8.b - Number of employed (FTE) female	2014	0.00	FTE	Неприложимо	
1.9.a - Number of work-related injuries and accidents	2012	1.00	number	Изпълнителна Агенция "Главна инспекция по труда"	
1.9.b - % of work-related injuries and accidents to total fishers	2012	0.06	%	Изпълнителна Агенция "Главна инспекция по труда"	
1.10.a - Coverage of Natura 2000 areas designated under the Birds and Habitats directives	2013	2,477.21	Km ²	Министерство на околната среда и водите	

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
1.10.b - Coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC	2014	0.00	Km ²	Неприложимо	

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	---

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
2.1 - Volume of aquaculture production	2014	11,206.00	tonnes	Въпросници на ИАРА	По данни на ИАРА през 2012 г. "риба за консумация" е нараснала до 5986 т.; източник: МЗХ, СПА Риби 2013
2.2 - Value of aquaculture production	2014	26,057,028.00	thousand Euros	Въпросници на ИАРА	
2.3 - Net profit	2014	17,900.00	thousand Euros	http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/dd/indicators/economic/graphs	Данните са за ЕВИТ – печалба преди данъци и лихви
2.4 - Volume of production organic aquaculture	2014	0.00	tonnes	ИАРА	
2.5 - Volume of production recirculation system	2014	192,965.00	tonnes	ИАРА	
2.6.a - Number of employed (FTE) including male and female	2014	1,436.00	FTE	Въпросници на ИАРА	
2.6.b - Number of employed (FTE) female	2014	160.00	FTE	Въпросници на ИАРА	

Union priority	3 - Fostering the implementation of the CFP
-----------------------	--

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
3.A.1 - Total number of serious infringements in the MS in the last 7 years	2012	167.00	number	ИАРА	При риболов в Черно Море
3.A.2 - Landings that are subject to physical control	2012	23.40	%	ИАРА	
3.A.3.a - Existing resources available for control - Control vessels and aircrafts available	2012	5.00	number	ИАРА	
3.A.3.b - Existing resources available for control - Number of employed (FTE)	2012	34.00	FTE	ИАРА	
3.A.3.c - Existing resources available for control - Budgetary allocation (evolution last 5 years)	2012	165.20	thousand Euros	ИАРА	
3.A.3.d - Existing resources available for control - Vessels equipped with ERS and/or VMS	2012	152.00	number	ИАРА	
3.B.1 - Data Collection Measures - Fulfilment of data calls under DCF	2013	80.00	%	ИАРА, РСД	

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	---

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
4.1.a - Extent of coastline	2013	378.00	Km	МОСБ	
4.1.b - Extent of main waterways	2013	471.00	Km	МОСБ	

Union priority	5 - Fostering marketing and processing
-----------------------	---

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
5.1.a - N° of Pos	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.b - N° of associations of POs	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.c - N° of IBOs	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.d - N° of producers or operators per PO	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.e - N° of producers or operators per association of POs	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.f - N° of producers or operators per IBO	2012	0.00	number	ИАРА	
5.1.g - % of producers or operators member of PO	2012	0.00	%	ИАРА	
5.1.h - % of producers or	2012	0.00	%	ИАРА	

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
operators member of association of POs					
5.1.i - % of producers or operators member of IBO	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.a - Annual value of turnover of EU marketed production	2012	12,740.00	thousand Euros	http://datacollection.jrc.ec.europa.eu/dd/indicators/economic/graphs	Данните представляват сбор на 10.04 милиона евро оборот за аквакултурите и 2,7 милиона евро приходи от рибарството
5.2.b - % of production placed on the market (value) by POs	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.c - % of production placed on the market (value) by association of POs	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.d - % of production placed on the market (value) by IBOs	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.e - % of production placed on the market (volume) by POs	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.f - % of production placed on the market (volume) by association of POs	2012	0.00	%	ИАРА	
5.2.g - % of production placed on the market (volume) by IBOs	2012	0.00	%	ИАРА	

Union priority	6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy
-----------------------	---

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
6.1 - Common Information Sharing	2014	0.00	%	Неприложимо	

Context indicator presenting the initial situation	Baseline year	Value	Measurement unit	Source of information	Comment / Justification
Environment (CISE) for the surveillance of the EU maritime domain					
6.2.a - Coverage of Natura 2000 areas designated under the Birds and Habitats directives	2014	2,477.21	Km ²	МОСВ	
6.2.b - Coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC	2014	0.00	Km ²	Неприложимо	

3. DESCRIPTION OF THE STRATEGY

3.1 Description of the strategy of the Operational Programme

Стратегията на ПМДР подпомага осъществяването на основните цели и приоритети на ЕС за периода 2014-2020 г. и принципите на ОПОР, насочени към жизнеспособност, конкурентоспособност и екологична устойчивост в секторите на рибарството и аквакултурите и насърчаване на социалното сближаване и заетостта в зависимост от рибарството общности. По този начин тя подкрепя постигането на целите на стратегията „Европа 2020“:

- Интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- Устойчив растеж: насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- Приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високо равнище на заетост, икономическо, социално и териториално сближаване.

Слабата иновационна активност, която влияе негативно върху конкурентността на сектора, се дължи основно на липсата на финансови средства, както в самите предприятия, така и в научно-техническите организации и на прекъснати връзки помежду им. Основните проблеми на сектора произтичат от недостатъчно оборудване и стари производствени инсталации и риболовни кораби както и недостатъчно използване на научните достижения и новите технологии в сектора. Липсва интегрираност на веригата за добавяне на стойност и диверсификация на дейността, която да подобри представянето на сектора. Незадоволителното състояние на пристанищната и пазарна инфраструктура за първа продажба, непригодността на една значителна част от крайбрежната зона за изискванията на туристическия бранш отнемат от потенциала за генериране на допълнителни доходи, особено при по-малките оператори от семеен тип.

Стратегията на България е приспособена към всеки един от приоритетите на ЕФМДР, както следва:

ПС 1: Насърчаване на устойчиво в екологично отношение, иновативно, конкурентоспособно и основано на знания рибарство, характеризиращо се с ефективно използване на ресурсите.

Както SWOT анализа показва, редица аспекти днес касаят българския (вътрешен и морски) риболовен флот, по-специално липсата на баланс във флота, остарели риболовни кораби, липса на бордово оборудване за безопасност; малки рибарски пристанища и липса на съоръжения за обработка на отпадъците, които не предлагат възможност за нормална първа продажба, като големите и новомодернизирани пристанища обслужват само малки плавателни съдове.

Въз основа на тези идентифицирани слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално нуждата от постоянно прекратяване на риболовни дейности за балансиране на флота, увеличаване на доходите на рибарите, усъвършенстване на рибарските пристанища, намаляване на влиянието върху екосистемите посредством подобрения на избора от риболовни уреди и създаване на успешни партньорства между бизнеса и научно-изследователските институти и организации.

Основната цел на българската стратегия е да допринесе за целите на ОПОР за постигане на МУУ, намаляване на върнатия улов и прилова. Основните стратегически действия, предвидени от България по ПС 1 са:

Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на рибарските предприятия, включително малките и вътрешния флот. Предвиден е принос за съгласуване със задължението за разтоварване на целия улов, енергийна ефективност, контрол и проследяемост, подобрени пунктове за първа продажба на пристанищата и площадките за разтоварване. В аспекта на разширяването на пристанищната инфраструктура на пристанища, обслужващи големи плавателни съдове, те ще бъдат поставени с най-висок приоритет въз основа на географското разположение (едно в северното и едно в южното Черноморие), брой кейове за разтоварване и големи швартовани риболовни кораби. Другите рибарски пристанища по река Дунав и Черно море ще бъдат модернизирани от гледна точка на съоръжения. Дейността ще е насочена също така и към подобряване на хигиенните, здравните и условията на безопасност и труд за рибарите, дори над изискванията на държавно равнище и равнище ЕС. Трябва да се гарантира признаването на подкрепата за предприемачески инициативи на рибарите, които добавят стойност към уловената риба, чрез подобряване на качеството, извършване на преработване и пряко предлагане на пазара, диверсификация на риболовните дейности във вътрешни води и Черно море.

Модернизация на риболовния флот и намаляване на въздействието върху околната среда посредством подобрена избираемост и предотвратяване на върнатия улов посредством модернизиране на риболовните уреди. Съгласно приоритетите на НАТУРА 2000 ПРД, България ще популяризира и дейности за опазване на зоните по НАТУРА 2000. Освен това, тези дейности ще допълват намеренията за опазване на околната среда, предвидени по ПС 6 за България.

Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и на водните екосистеми Интервенциите по тази специфична цел ще подпомага операции за събиране на отпадъци в морето от рибарите; изграждане, монтаж или осъвременяване на стационарни или преносими съоръжения, целящи опазването на морската флора и фауна; принос за по-доброто управление или съхранение на морските биологични ресурси.

Осигуряване на равновесие между риболовния капацитет и наличните възможности за риболов чрез окончателно преустановяване на риболовните дейности. Тези дейности ще бъдат въз основа на Доклад на флота, в т.ч. План за

действие за урегулиране на дебалансирания сегмент на флота. В същото време България ще инициира дейности на национално равнище за намаляване на броя на неактивните плавателни съдове.

ПС 2 Насърчаване на устойчиви в екологично отношение, характеризирани се с ефективно използване на ресурсите, иновативни, конкурентоспособни и основани на знания аквакултури,

В МНСПАБ и SWOT анализа бяха идентифицирани редица аспекти, които оказват въздействие върху сектора на аквакултурите, по-специално: липса на информация относно пазарния потенциал на видовете и биологичните аквакултури, липса на диверсификация на видовете и недостатъчна механизация и модернизирание на оборудването. Въвеждането на иновации е недостатъчно, а материалната и технологичната база за производството на млади морски организми са остарели.

Въз основа на тези идентифицирани слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално: нуждата от модернизирание на съществуващите обекти за аквакултури посредством въвеждането на ресурсно-ефективни технологии; оптимизирането на аквакултурите от изкуствени водоеми, диверсификация на производството, добавяне на стойност към производството на аквакултури, финансиране на нови стопанства за аквакултури, подобряване на партньорствата с научните институти и др.

Основната цел на България по ЕФМДР за аквакултурите е да подобри икономическата жизнеспособност на предприятията, да гарантира безопасността на храните и благосъстоянието, да проучи сравнителните предимства на българските аквакултури и да подобри съответната законодателна рамка. Следните стратегически направления бяха идентифицирани:

Подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурите, включително подобряване на безопасността и условията на труд, по-специално на МСП. Подкрепата за постигане на конкурентоспособно развитие на аквакултурата е насочена към модернизирание на стопанствата за аквакултури. Подкрепата ще обхваща всички видове инвестиции, свързани с добавянето на стойност на продукцията и подобряване производствената ефективност, включително енергийна ефективност, възобновяеми енергийни източници, управлението на отпадъци, подобряване на аквакултурите от изкуствени водоеми чрез премахване на наносите и предотвратяване на отлагането на наноси, внедряване на нови видове и допълващи дейности, свързани със същността на дейностите по аквакултурите на предприятията. Ще се насърчават нови устойчиви аквакултури, като се гарантира, че новите стопани притежават съответните професионални умения и компетенции. Относно диверсификацията — бъдещите видове, които ще се насърчават чрез аквакултурите, ще бъдат идентифицирани въз основа на пазарна анкета/проучване, което се изисква съгласно член , алинея 2 от

регламента за ЕФМДР.

Предоставяне на подпомагане за засилването на технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания, което ще даде възможност да се развият техническите, научните или организационните знания в стопанствата за аквакултури, въвеждането на пазара на нови видове аквакултури с добър пазарен потенциал, нови или значително подобрени продукти, процеси или управленски и организационни системи. Тези дейности ще бъдат предприети от или в сътрудничество с признати институти.

Опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури, и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите чрез продуктивни инвестиции, водещи до увеличаване на енергийната ефективност, ресурсната ефективност, намаляваща използването на вода и химикали, както и преминаването към биологични аквакултури.

Насърчаване на аквакултури, характеризиращи се с високо равнище на опазване на околната среда и популяризиране на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и на общественото здраве и безопасност, чрез предоставянето на екологични услуги от стопанствата в зони от Натура 2000; дейности, включващи опазването на околната среда, биоразнообразието и управлението на ландшафта и традиционните характеристики на зоните за аквакултура.

ПС 3 Насърчаване на изпълнението на ОПОР

Както SWOT анализа показва, многобройни аспекти днес оказват въздействие върху изпълнението на ОПОР, по-специално: остарялото оборудване и липсата на достатъчен брой кадри по контрола; несъвместима ИТ инфраструктура и оборудване за съхранение и управление на данни; недостатъчен административен капацитет, остаряло оборудване на наличните изследователски плавателни съдове за събиране на данни, ограничена функционалност на контролните бази данни и научни бази данни за наблюдение на видове и др.

Въз основа на тези определени слаби страни възникнаха редица неотложни нужди, по-специално: актуализиране на оборудването за събиране и контрол на данни, подобряване на софтуеъра и базите данни за посрещане на нуждите на DCF, подобряване на административния капацитет за изпълнение на ОПОР, провеждане на информационни кампании относно правилата на ОПОР, съвместни дейности за събиране на данни и контрол със съседни държави.

В тази рамка, ОП ще допринесе за следните специфични направления:

- подобряване и предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането и управлението на данни
- предоставяне на подпомагане за мониторинга, контрола и изпълнението чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест

ПС 4 Повишаване на заетостта и териториалното сближаване

Както показва SWOT анализа, секторът на рибарството се сблъсква със сериозни ограничения, водещи до намаляване на неговата рентабилност и загуба на работни места, което дава отражение върху местната икономика в определени зависими от рибарството и аквакултурите райони. Тези райони с влошени социално-икономически характеристики се нуждаят от допълнителен организационен и административен капацитет, който да мобилизира местните човешки ресурси към догонване на по-развитите райони. Прилагането на подхода по ЕФР бе възпрепятствано от несъвършена нормативна база, постоянни промени, които не кореспондират със стратегиите на групите, неразвит капацитет на МИРГ – организациите бяха нови, създадени в средата на програмния период и времето за изграждане на местен капацитет бе недостатъчно.

Въз основа на тези слаби страни, възникват редица неотложни нужди, породени от SWOT анализа, по-специално: нуждата от намаляване на общностите, зависими от риболова и увеличаване на привлекателността им ще бъдат постигнати посредством привличането на местните общности, интегрирането на стратегиите на МИРГ към други местни стратегии, мрежи и възможности за финансиране.

Интервенциите за развитие на рибарските райони ще позволят фокусирането на допълнителни ресурси в районите на България, в които рибното стопанство има значим дял в местната икономика или генерира значителна заетост. МИРГ могат да заложат разнообразни мерки или комбинации от мерки в своите местни стратегии, с които да подпомагат местното развитие. Тези мерки могат бъдат от типа меки мерки (за проучвания, информиране, обучение, и насърчаване към общи дейности на местните общности, диверсификация на дейностите, насърчаване на създаването на добавена стойност и др.), както и мерки за насърчаване на развитието на територията, включително свързани с изграждането на обща инфраструктура за целите на риболова, туризма, в почистването на райони и участъци от р. Дунав и Черно Море.

В тази рамка, ОП ще допринесе за стратегическото направление за насърчаване на икономически растеж, социално приобщаване, създаване на работни места в общностите от крайбрежните райони и регионите около вътрешните водоеми, които са зависими от рибарството и аквакултурите, посредством създаването на МИРГ, които прилагат стратегиите за местно развитие в тези области. Аспектите и важността за многофондово финансиране за българските МИРГ са разгледани в глава 5.1.

ПС 5 Насърчаване на предлагането на пазара и преработването

Съгласно последните налични данни, през 2011 година стойността на годишния оборот от продукцията на българското рибно стопанство пласирана на европейския пазар възлиза на 12.7 милиона евро, от които 10 милиона евро от аквакултури и 2.7 милиона евро от рибарство. В гамата на използваните суровини присъстват риби и други водни организми както от внос — скумрия, съомга, херинга, скарриди, и др. – така и от българска аквакултура и улов — дъгова пъстърва, есетрови видове(основно за производство на черен хайвер), цаца, рапани, черни миди и др.

Както показва SWOT анализа, редица аспекти днес оказват въздействие върху българския преработвателен сектор, по-специално липсата на организации на производители (ОП), липсата на надеждна информация за пазара, слабо развита пазарна инфраструктура, слабо разнообразие от преработвани продукти, остарели съоръжения, невъведени иновации и слабо оползотворяване на странични продукти.

Въз основа на идентифицираните слаби страни, редица неотложни нужди възникнаха вследствие на SWOT анализа, по-специално създаването на ОП и изпълнение на пазарни и производствени планове, увеличаване на търсенето на продукти от риболов и аквакултури, в т.ч. нови пазари, създаване и модернизирани на преработвателни предприятия и др.

Основната цел е подобряване на качеството и насърчаване на предлагането на пазара на продукти от риболов в България. В това отношение, главните стратегически насоки за постигане на тази цел, са следните:

- **подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултури** посредством създаването на ОП и изпълнение на техните производствени и пазарни проекти, като по този начин се осигурява ясна стратегия за членовете им и по-добра стабилност на пазара. В същото време, посредством прилагането на пазарни мерки, ще се осигури по-добро представяне на рибните продукти и предприятия.
- **насърчаване на инвестициите в секторите на преработването и предлагането на пазара** посредством създаването и модернизирани на преработвателни предприятия, които допринасят за икономии на енергия, намаляване въздействието върху околната среда, в т.ч. управлението на отпадъците, подобряване на безопасността, хигиената, здравеопазването и условията на труд, преработването на странични продукти и биологични

аквакултури.

ПС 6 Интегрирана морска политика

Както показва SWOT анализа, редица аспекти днес оказват въздействие върху развитието на интегрираната морска политика в България, по-специално уязвимостта на Черно море и местообитанията му към човешки дейности и въздействието, което оказва риболова. Относно морското наблюдение, налице е частична обвързаност на системите за обмен на данни между съществуващите в момента системи за морско наблюдение.

Въз основа на идентифицираните слаби страни, редица неотложни нужди възникнаха вследствие на SWOT анализа, по-специално опазването на морската среда, повече знания за Черно море и развитие на морското наблюдение.

Този приоритет ще подкрепи дейности, които допринасят към **развитие и прилагане на ИМП чрез:** постигане на целите на интегрираното морско наблюдение, по-специално тези на CISE, увеличаване на знанията и гарантиране, че са налични необходимите данни относно запазването на биоразнообразието в морската среда и морските защитени зони по Натура 2000.

Всички стратегически направления, описани по-горе, ще *допринесат за постигане на целите на Европа 2020 и тематичните цели, заложи в СП*. Приносът на ПМДР за постигане на целта за устойчив растеж и на тематични цели „Подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори” и „Съхраняване и опазване на околната среда и ефективно използване на ресурсите” се изразява в интервенции в приоритетите по специфични цели на ЕФМДР: Приоритет 1 и Приоритет 2. Приносът на ПМДР за постигане на целта за интелигентен растеж и тематичната цел на общата стратегическа рамка „Повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор и на сектора на рибарството и аквакултурите”, се изразява в подкрепа на интервенции по специфични цели на приоритетите на ЕФМДР: Приоритет 1; Приоритет 2 и Приоритет 5, в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) №508/2014. За да се насърчи постигането на тематична цел „Съхраняване и опазване на околната среда и ефективно използване на ресурсите” ще се осигури подкрепа за мониторинга и контрола за целите на ОПОР чрез интервенции по Приоритет 3 на ЕФМДР.

Постигането на целта за приобщаващ растеж и тематичната цел на общата стратегическа рамка "Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила" ще намери подкрепа в рамките на Приоритет 4 на

ЕФМДР.

Подкрепата за тематична цел на общата стратегическа рамка "Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност" се изразява в интервенции по приоритет 6 на ЕФМДР чрез мерки за постигане и поддържане на добро състояние на околната среда, за да се предотврати влошаването на морската среда.

Заложеният стратегически избор на специфични цели и мерки по всеки приоритет на ПМДР отразява стратегическата рамка, дефинирана от стратегическите документи на ЕС и националните документи за целите и приоритетите през периода 2014-2020 г. както и специфичните нужди на страната, идентифицирани от анализа на силните слабите страни, възможностите и заплахите.

Предложените мерки в ОП ще съдействат за постигане на приоритетите и преодоляване на идентифицираните нужди в **Националната програма за развитие „България 2020“**.

ПМДР ще подкрепи постигане на целите на **Дунавската стратегия** на ЕС, чрез реализирането на проекти в определени приоритетни оси.

Заложените мерки в ПМДР ще съдействат за реализацията на стратегията „**Син растеж**“ в подкрепа на устойчивия растеж в морските отрасли.

С оглед на изведените поуки и научените уроци от периода 2007-2013 г., беше идентифицирана нуждата от прилагане на балансиран териториален подход за избора на местоположение при извършване на инвестиции за реконструкция на рибарски пристанища. Ще бъде разработена концепция, която да адресира нуждите от разтоварването на целия улов, достигане съответствие с изискванията за контрол и изпълнение, в т.ч. изискванията за разтоварвания, въвеждане на ERS системи, системи за следене на улова, инспектиране и други.

Изпълнението на мерките по ПМДР ще допринесат за бъдещата основополагаща национална морска стратегия за Черно море в съответствие с ангажиментите по СП. Чрез изготвянето и прилагането на План за действие за сегментите на флота, изготвен на основание чл. 22, ал. 4 от Регламент (ЕС) № 1380/2013 относно Общата политика в областта на рибарството, както и План за контрол, ще бъдат изпълнявани целенасочени дейности за постигане на баланс на риболовния капацитет и възможностите за риболов. В сектора на аквакултурите в СП е заложено насърчаване на диверсифицирано производство на видове с висока пазарна стойност и биологични аквакултури, както и добавяне на стойност към собственото производство чрез преработка на продукцията и директни продажби от фермата.

ПМДР отчита и допринася за изпълнение на целите на ПРД за Натура 2000 в България като планов документ, прилагащ новия подход на Комисията за планиране и

координиране на финансовите ресурси за реализация на политиката по опазване на биологичното разнообразие, както и в постигане на синергия с финансирането, свързано с борбата с изменението на климата.

В допълнение, ПМДР допринася и за изпълнението на „Европа за ефективно използване на ресурсите“ – една от двете водещи инициативи (flagship initiatives) за устойчив растеж в рамките на стратегия „Европа 2020“. както и на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и Стратегията „Иновации за устойчив растеж: биоикономика за Европа.“

3.2 Specific objectives and result indicators

Union priority	1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries
-----------------------	---

Specific objective	1 - Reduction of the impact of fisheries on the marine environment, including the avoidance and reduction, as far as possible, of unwanted catches		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
1.4.a - Change in unwanted catches (tonnes)	-427.33500	tonnes	
1.4.b - Change in unwanted catches (%)	-5.00000	%	
1.5 - Change in fuel efficiency of fish capture		litres fuel/ tonnes landed catch	✓

Specific objective	2 - Protection and restoration of aquatic biodiversity and ecosystems		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
1.5 - Change in fuel efficiency of fish capture	-10.00000	litres fuel/ tonnes landed catch	
1.10.a - Change in the coverage of Natura 2000 areas designated under the Birds and Habitats directives	0.00000	Km ²	
1.10.b - Change in the coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC		Km ²	✓

Specific objective	3 - Ensuring a balance between fishing capacity and available fishing opportunities		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
1.3 - Change in net profits		thousand Euros	✓
1.6 - Change in the % of unbalanced fleets	-1.35000	%	

Specific objective	4 - Enhancement of the competitiveness and viability of fisheries enterprises, including of small scale coastal fleet, and the improvement of safety or working conditions		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
1.1 - Change in the value of production	400.00000	thousand Euros	
1.2 - Change in the volume of production	0.00000	tonnes	
1.3 - Change in net profits	500.00000	thousand Euros	
1.5 - Change in fuel efficiency of fish capture		litres fuel/ tonnes landed catch	✓
1.7 - Employment created (FTE) in the fisheries sector or complementary activities	125.00000	FTE	
1.8 - Employment maintained (FTE) in the fisheries sector or complementary activities	60.00000	FTE	
1.9.a - Change in the number of work-related injuries and accidents	-1.00000	number	
1.9.b - Change in the % of work-related injuries and accidents in relation to total fishers	-0.06000	%	

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	---

Specific objective	1 - Provision of support to strengthen technological development, innovation and knowledge transfer		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
2.1 - Change in volume of aquaculture production	7,500.00000	tonnes	
2.2 - Change in value of aquaculture production		thousand Euros	✓
2.3 - Change in net profit		thousand Euros	✓

Specific objective	2 - Enhancement of the competitiveness and viability of aquaculture enterprises, including improvement of safety or working conditions, in particular of SMEs		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
2.1 - Change in volume of aquaculture production		tonnes	✓
2.2 - Change in value of aquaculture production	18,750.00000	thousand Euros	
2.3 - Change in net profit	4,500.00000	thousand Euros	
2.8 - Employment created	350.00000	FTE	
2.9 - Employment maintained	1,250.00000	FTE	

Specific objective	3 - Protection and restoration of aquatic biodiversity and enhancement of ecosystems related to aquaculture and promotion of resource efficient aquaculture		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
2.4 - Change in the volume of production organic aquaculture	50.00000	tonnes	
2.5 - Change in the volume of production recirculation system		tonnes	✓
2.6 - Change in the volume of aquaculture production certified under voluntary sustainability schemes	500.00000	tonnes	
2.7 - Aquaculture farms providing environmental services		number	✓
2.8 - Employment created		FTE	✓
2.9 - Employment maintained		FTE	✓

Specific objective	4 - Promotion of aquaculture having a high level of environmental protection, and the promotion of animal health and welfare and of public health and safety		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
2.1 - Change in volume of aquaculture production		tonnes	✓
2.2 - Change in value of aquaculture production		thousand Euros	✓
2.4 - Change in the volume of production organic aquaculture		tonnes	✓
2.5 - Change in the volume of production recirculation system	500.00000	tonnes	
2.6 - Change in the volume of aquaculture production certified under voluntary sustainability schemes		tonnes	✓
2.7 - Aquaculture farms providing environmental services	50.00000	number	

Union priority	3 - Fostering the implementation of the CFP
-----------------------	--

Specific objective	1 - Improvement and supply of scientific knowledge and collection and management of data		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
3.B.1 - Increase in the percentage of fulfilment of data calls	25.00000	%	

Specific objective	2 - Provision of support to monitoring, control and enforcement, enhancing institutional capacity and the efficiency of public administration, without increasing the administrative burden		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
3.A.1 - Number of serious infringements detected	0.00000	number	
3.A.2 - Landings that have been the subject to physical control	35.00000	%	

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	---

Specific objective	1 - Promotion of economic growth, social inclusion and job creation, and providing support to employability and labour mobility in coastal and inland communities which depend on fishing and aquaculture, including the diversification of activities within fisheries and into other sectors of maritime economy		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
4.1 - Employment created (FTE)	50.00000	FTE	
4.2 - Employment maintained (FTE)	175.00000	FTE	
4.3 - Businesses created	75.00000	number	

Union priority	5 - Fostering marketing and processing
-----------------------	---

Specific objective	1 - Improvement of market organisation for fishery and aquaculture products		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
5.1.a - Change in value of first sales in POs	5,000.00000	thousand Euros	
5.1.b - Change in volume of first sales in POs	2,000.00000	tonnes	
5.1.c - Change in value of first sales in non-POs		thousand Euros	✓
5.1.d - Change in volume of first sales in non-POs		tonnes	✓

Specific objective	2 - Encouragement of investment in the processing and marketing sectors		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
5.1.a - Change in value of first sales in POs		thousand Euros	✓
5.1.b - Change in volume of first sales in POs		tonnes	✓
5.1.c - Change in value of first sales in non-POs	10,500.00000	thousand Euros	
5.1.d - Change in volume of first sales in non-POs	4,500.00000	tonnes	

Union priority	6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy
-----------------------	---

Specific objective	1 - Development and implementation of the Integrated Maritime Policy		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
6.1 - Increase in the Common Information Sharing Environment (CISE) for the surveillance of the EU maritime domain	100.00000	%	
6.2.a - Change in the coverage of Natura 2000	0.00000	Km ²	

Specific objective	1 - Development and implementation of the Integrated Maritime Policy		
Result indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Not applicable
areas designated under the Birds and Habitats directives			
6.2.b - Change in the coverage of other spatial protection measures under Art. 13.4 of the Directive 2008/56/EC		Km ²	✓

3.3 Relevant measures and output indicators

Union priority	1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries
-----------------------	---

Specific objective	1 - Reduction of the impact of fisheries on the marine environment, including the avoidance and reduction, as far as possible, of unwanted catches			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
02 - Article 38 Limiting the impact of fishing on the marine environment and adapting fishing to the protection of species (+ art. 44.1.c Inland fishing)	1.4 - N° of projects on conservation measures, reduction of the fishing impact on the marine environment and fishing adaptation to the protection of species	30.00	Number	
03 - Article 39 Innovation linked to the conservation of marine biological resources (+ art. 44.1.c Inland fishing)	1.4 - N° of projects on conservation measures, reduction of the fishing impact on the marine environment and fishing adaptation to the protection of species	14.00	Number	
04 - Article 40.1.a Protection and restoration of marine biodiversity – collection of lost fishing gear and marine litter	1.6 - N° of projects on protection and restoration of marine biodiversity, ecosystems	7.00	Number	
05 - Article 43.2 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters – investments to facilitate compliance with the obligation to land all catches	1.3 - N° of projects on added value, quality, use of unwanted catches and fishing ports, landing sites, actions halls and shelters	1.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

<p>Чрез прилагането на комбинациите от мерки ще се постигне:</p> <ul style="list-style-type: none"> — подобрене на селективността на използваните риболовни уреди, както в морето, така и във вътрешните водоеми — подпомагане на придобиването на научни и технически знания насочени към разработване и въвеждане на нови по-добри техники за риболов и избирателност на
--

риболовните уреди, които водят до намаляване на въздействието от риболовните дейности върху околната среда или спомагат за постигане на по-устойчиво използване на морските биологични ресурси. Очаква се част от инвестициите и иновациите да бъдат насочени към защита на видовете, в т.ч. на делфините в Черно море.

— Подобряване състоянието на водата в морето чрез провеждане на 7 кампании в рамките на програмния период, за събиране на отпадъци и изгубени риболовни уреди. Методът за изчисляване на премията, съгласно чл. 40, алинея 1 от Регламент (ЕС) № 508/2014 не е установен. Докато се установи метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по чл. 40.ал 1.

Specific objective	2 - Protection and restoration of aquatic biodiversity and ecosystems			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 40.1.b-g, i Protection and restoration of marine biodiversity – contribution to a better management or conservation, construction, installation or modernisation of static or movable facilities, preparation of protection and management plans related to NATURA2000 sites and spatial protected areas, management, restoration and monitoring marine protected areas, including NATURA 2000 sites, environmental awareness, participation in other actions aimed at maintaining and enhancing biodiversity and ecosystem services (+ art. 44.6 Inland fishing)	1.6 - N° of projects on protection and restoration of marine biodiversity, ecosystems	8.00	Number	

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Дейностите ще са насочени към стопански ценните видове, обект на риболова, напр:

- Картографиране на риболовната дейност и интензивност,
- Наблюдение и запис на взаимодействия на стопански ценните видове със защитени видове.
- Разработване на индикатори за налягания / въздействия и оценки на природозащитния статус и др.
- Изграждане и монтаж на изкуствени рифове, в т.ч. подготовка и оценяване

Прилагането на мерките ще подпомогне страната при изпълнение на задълженията по изпълнение на насоките за интегриране на политиките, по околна среда и изменение на климата като се създадат по-благоприятни условия за развитие на водната флора и фауна, включително чрез подпомогне подготовката на планове за управление на защитените зони и тяхното изпълнение.

Specific objective	3 - Ensuring a balance between fishing capacity and available fishing opportunities
--------------------	---

EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 34 Permanent cessation of fishing activities	1.5 - N° of projects on permanent cessation	8.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Въпреки постепенното реструктуриране на български флот в периода 2010-2014 година, включително чрез финансовата помощ за скрапиране на корабите по ОПРСР, флотът продължава да страда от структурен дисбаланс по отношение на рибните запаси в Черно Море. С помощта на мярката ще се намали риболовния капацитет като се скрапират част от старите и неефективни плавателни съдове в небалансираните сегменти, а именно тези до 24 м. Чрез прилагането на мярката ще се даде възможност част от плавателните съдове да се модифицират за извършване на дейности, различни от търговския риболов, като превоз на пътници, атракциони и др. Така ще се намали вредното въздействие на флота върху морската среда и ще се допринесе за балансирането на флота към възможностите за риболов. Въз основа на Доклад на флота за 2014 г., не може да се направи заключение кои от сегментите на българския флот са дебалансиранни. Мярката ще бъде стартирана, когато бъде предаден следващия Доклад за 2015 г.

Specific objective	4 - Enhancement of the competitiveness and viability of fisheries enterprises, including of small scale coastal fleet, and the improvement of safety or working conditions			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
02 - Article 30 Diversification and new forms of income (+ art. 44.4 Inland fishing)	1.9 - N° of projects on promotion of human capital and social dialogue, diversification and new forms of income, start-ups for fishermen and health/safety	60.00	Number	
04 - Article 32 Health and safety (+ art. 44.1.b Inland fishing)	1.9 - N° of projects on promotion of human capital and social dialogue, diversification and new forms of income, start-ups for fishermen and health/safety	125.00	Number	
08 - Article 42 Added value, product quality and use of unwanted catches (+ art. 44.1.e Inland fishing)	1.3 - N° of projects on added value, quality, use of unwanted catches and fishing ports, landing sites, actions halls and shelters	36.00	Number	✓
09 - Article 43.1 + 3 Fishing ports, landing sites, auction halls and	1.3 - N° of projects on added value, quality, use	8.00	Number	✓

Specific objective	4 - Enhancement of the competitiveness and viability of fisheries enterprises, including of small scale coastal fleet, and the improvement of safety or working conditions			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
shelters - investments improving fishing port and auctions halls infrastructure or landing sites and shelters; construction of shelters to improve safety of fishermen (+ art. 44.1.f Inland fishing)	of unwanted catches and fishing ports, landing sites, actions halls and shelters			

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Подпомагат се: добавяне на стойност към уловите, чрез подобряване на качеството, преработка и пряко предлагане на пазара, диверсификацията на риболовните дейности във вътрешни водоеми и в Черно море и към други, свързани с риболова дейности, както и инвестиции в индивидуално оборудване за безопасност. Цели се икономически растеж на заетите в сектора, създаване на повече и по-добре платени работни места. Подобряването на условията на вътрешните и черноморските риболовни пристанища и покритите лодкостоянки ще повиши контрола и проследимостта и ще подобри качеството на продуктите. Подобряването на рибарската инфраструктура е ключово за ефективното функциониране и на рибарските организации, тъй като дава инфраструктурата за осъществяването на общи дейности по складирането и маркетинга на риба и рибни продукти.

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	---

Specific objective	1 - Provision of support to strengthen technological development, innovation and knowledge transfer			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 47 Innovation	2.1 - N° of projects on innovation, advisory services	10.00	Number	

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Ще се подпомогне придобиване на научни и технически знания насочени към нови или значително подобрени продукти, нови видове с добър пазарен потенциал, системи за управление и организация, засилването на технологичното развитие и трансфера на знания. Ще се даде възможност на научно изследователските органи/институти да развият приложно своите знания в областта на аквакултурата, ще се скъси пътя на резултата от тяхната дейност до предприятията, а те ще могат да се възползват полесно от достиженията на науката и директно да ги прилагат в своята практика. Чрез

внедряването на иновативни подходи, процеси, продукти ще се разнообрази продукцията, ще се увеличат производството и приходите, ще се намалят разходите (особено за гориво) и ще се оптимизират процесите на производство, управление и продажба на продукцията. За да бъде намален риска от неуспешното прилагане на дадена иновативна идея ще се финансират дейности за проучване на техническата и икономическа осъществимост на иновациите.

Specific objective	2 - Enhancement of the competitiveness and viability of aquaculture enterprises, including improvement of safety or working conditions, in particular of SMEs			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 48.1.a-d, f-h Productive investments in aquaculture	2.2 - N° of projects on productive investments in aquaculture	55.00	Number	✓
02 - Article 52 Encouraging new sustainable aquaculture farmers	2.5 - N° of projects on promoting human capital of aquaculture in general and of new aquaculture farmers	20.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Чрез прилагането на част от дейностите, предвидени в мярка Продуктивни инвестиции в аквакултурите по отношение на продуктивните инвестиции в аквакултурите, осъвременяването на обектите и диверсификация на доходите на предприятията за аквакултури, както и мярка Насърчаване на нови производители на аквакултури, развиващи устойчиви аквакултури ще се даде възможност за подобряване на конкурентоспособността и жизнеспособността на предприятията в сектора на аквакултурата, включително подобряване на безопасността и условията на труд. Прилагането на мерките ще доведе до:

- модернизиране и разширяване на съществуващите стопанства;
- увеличаване асортимента на производство;
- въвеждане на нови видове и технологии за отглеждане;
- подобряване производствените характеристики на водоема;
- добавяне на стойност вътре в стопанствата включително чрез директни продажби на крайни клиенти, и/или разнообразяване на икономическите им дейности;
- постигане на целите на МНСПА

Specific objective	3 - Protection and restoration of aquatic biodiversity and enhancement of ecosystems related to aquaculture and promotion of resource efficient aquaculture			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 48.1.k Productive investments in aquaculture - increasing energy efficiency,	2.2 - N° of projects on productive investments in aquaculture	5.00	Number	✓

Specific objective	3 - Protection and restoration of aquatic biodiversity and enhancement of ecosystems related to aquaculture and promotion of resource efficient aquaculture			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
renewable energy				
02 - Article 48.1.e, i, j Productive investments in aquaculture - resource efficiency, reducing usage of water and chemicals, recirculation systems minimising water use	2.2 - N° of projects on productive investments in aquaculture	10.00	Number	✓
04 - Article 53 Conversion to eco-management and audit schemes and organic aquaculture	2.3 - N° of projects on limiting the impact of aquaculture on the environment (eco-management, audit schemes, organic aquaculture environmental services)	5.00	Number	

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Комбинацията от мерки намалява вредното въздействие върху околната среда и стимулират биологична продукция. За Продуктивни инвестиции в аквакултурите се подпомагат: подобряване на енергийната ефективност чрез намаляване на загубите на енергия; подобряване на енергийните характеристики; въвеждането на ВЕИ за максимално оползотворяване на водния потенциал и други източници на чиста енергия; ефективното използване на ресурсите посредством рециркуляционни системи; въвеждане на технологии, намаляващи използването на вода, лекарствени препарати и други химикали; подобряване качеството на водите чрез пречистване и намаляване на еутрофикацията.

За чл 53. се подпомага прехода от конвенционално към биологичното производство на аквакултури като се компенсират пропуснатите ползи или направените допълнителни разходи по време на прехода и за участие в СОУОСО.

Докато се установи метода за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 53 от Регламента за ЕФМДР.

Specific objective	4 - Promotion of aquaculture having a high level of environmental protection, and the promotion of animal health and welfare and of public health and safety			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 54 Aquaculture providing environmental services	2.3 - N° of projects on limiting the impact of aquaculture on the environment (eco-management, audit schemes, organic aquaculture environmental services)	50.00	Number	

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Чрез прилагането на мярката ще се насърчи производството на аквакултури, осигуряващи опазване на околната среда, здравето на животните и хуманното отношение към тях, общественото здраве и безопасност.

Прилагането на мярката:

- ще насърчи екологосъобразните производства;
- ще позволи предоставянето на компенсации за осъществяване на екологични услуги и биологични производства от аквакултура, както и за спазване на ограничения за стопанствата в ЗЗ, респективно Натура 2000.
- ще подпомогне създаването на ex-situ център предназначен за опазване и възпроизводство на водни животни.

Въз основа на насоките на ЕК за допълнителни разходи и пропуснати ползи, ще бъде създадена методология. Докато се установи този метод за изчисление, не може да се стартира специфичната мярка по член 54 от Регламента за ЕФМДР. Прилагането на система за компенсации за стопанствата в зони по НАТУРА 2000 също зависи от одобрението на плановете за управление на тези територии.

Union priority	3 - Fostering the implementation of the CFP
-----------------------	--

Specific objective	1 - Improvement and supply of scientific knowledge and collection and management of data			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 77 Data collection	3.2 - N° of projects on supporting the collection, management and use of data	2.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Ще се подпомогне събирането, управлението и използването на първични биологични, технически, екологични и социално-икономически данни в рамките на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство”, даващи възможност за оценка на:

- състоянието на експлоатираните морски биологични ресурси;
- нивото на риболов и въздействието, което риболовните дейности оказват върху морските биологични ресурси и морските екосистеми;
- социално-икономическите резултати на сектора на рибарството, сектора на аквакултурата и преработвателния сектор във и извън рамките на Съюза.

С изпълнението на инвестициите по тази мярка ще допринесе за предоставяне на научни знания, както и подобряване на събирането на данни с цел по-добро и ефективно управление в сектора.

Specific objective	2 - Provision of support to monitoring, control and enforcement, enhancing institutional capacity and the efficiency of public administration, without increasing the administrative burden			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 76 Control and enforcement	3.1 - N° of projects on implementing the Union's control, inspections and enforcement system	20.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

<p>С прилагането на мярка Контрол и изпълнение ще се подпомогне изпълнението и прилагането на системата на Съюза за контрол, инспекция и изпълнение, включително борбата срещу незаконния, недеklarиран и нерегулиран риболов, чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> — глобален и интегриран подход; — използване на модерни технологии за контрол за наличността и качеството на данните във връзка с рибарството; — основана на риска стратегия, наблюдаваща върху системни и автоматизирани кръстосани проверки на всички съответни налични данни; — установяване на култура на спазване на правилата сред операторите; — създаване на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. <p>С изпълнението на дейностите по тази мярка ще допринесе за мониторинга, контрола и изпълнението, чрез повишаване на институционалния капацитет и на ефективността на публичната администрация, без да се увеличава административната тежест.</p>
--

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	---

Specific objective	1 - Promotion of economic growth, social inclusion and job creation, and providing support to employability and labour mobility in coastal and inland communities which depend on fishing and aquaculture, including the diversification of activities within fisheries and into other sectors of maritime economy			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 62.1.a Preparatory support	4.2 - N° of projects on preparatory support	8.00	Number	✓
02 - Article 63 Implementation of local development strategies (incl. running costs and animation)	4.1 - N° of local development strategies selected	10.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

С прилагането на мерките Подготвителна помощ и Изпълнение на стратегиите за

ВОМР ще:

- Се увеличат в максимална степен участието на секторите на рибарството и аквакултурата в устойчивото развитие на крайбрежните и вътрешните рибарски райони и гарантират пълноценното използване и оползотворяване на възможностите, които предлага ВОМР ;
- Изпълнението на дейностите по тази мярка ще допринесе за насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в крайбрежните региони и регионите на вътрешните водоеми, които зависят от риболова и производството на аквакултура, включително диверсификация на дейностите в рамките на сектора на рибарството, както и в други сектори на морската икономика.

Union priority	5 - Fostering marketing and processing
-----------------------	---

Specific objective	1 - Improvement of market organisation for fishery and aquaculture products			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 66 Production and marketing plans	5.1 - N° of producers organisations or associations of producers organisations supported for production and marketing plans	2.00	Number	✓
02 - Article 67 Storage aid	5.2 - N° of projects on marketing measures and storage aid	0.00	Number	
03 - Article 68 Marketing measures	5.2 - N° of projects on marketing measures and storage aid	30.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Чрез прилагането на мерките Планове за производство и предлагане на пазара, Помощ за съхранение и Мерки за предлагане на пазара ще се подпомагат инвестиции за:

- Създаването на ОП
- Изготвянето и изпълнението на планове за производство и предлагане на пазара;
- Провеждането на пазарни проучвания с цел разширяване на асортимента на производство и преработка, в зависимост от търсенето на определени продукти;
- Провеждането на регионални, национални или транснационални рекламни кампании за продукти на риболова и аквакултурата, както и на други информационни кампании за повишаване на обществената осведоменост в сектора на рибарството и аквакултурата;
- Възможност за навлизане на нови пазари, включително чрез търговски мисии, участие в изложения, двустранни срещи и други.

С изпълнението на дейностите по тези мерки ще допринесе за подобряване на пазарната организация за продуктите от риболов и аквакултура.

Specific objective	2 - Encouragement of investment in the processing and marketing sectors			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 69 Processing of fisheries and aquaculture products	5.3 - N° of projects on processing	15.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Чрез прилагането на мярката ще се допринесе за насърчаване на инвестициите за добавяне на стойност на продуктите чрез последващата им обработка/преработка. За разлика от подхода използван при ЕФР където приоритетно са подпомагани повишаването на преработвателния капацитет чрез изграждане на нови малки предприятия и разширяване на съществуващи преработвателни предприятия, прилагането на мерките по ЕФМДР са насочени към:

— Модернизацията на предприятията, чрез която да се намалява вредното въздействие върху околната среда – емисии на парникови газове, опасни вещества, намаляване на отпадъците, шум и т.н.;

— Разработването и/или внедряването на нови продукти, процеси, услуги, технологии; системи за управление на производство и/или организация;

— Разширяването на асортимента от обработени/преработени продукти на риболова и аквакултурата;

— Подобряването условията на труд в предприятията;

— Добавянето на стойност и по-пълното оползотворяване на произведената аквакултура съгласно МНСПА

Union priority | 6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy

Specific objective	1 - Development and implementation of the Integrated Maritime Policy			
EMFF measure	Output indicator	Target value for 2023	Measurement unit	Include in the Performance Framework
01 - Article 80.1.a Integrating Maritime Surveillance	6.1 - N° of projects on integrating maritime surveillance	1.00	Number	
02 - Article 80.1.b Promotion of the protection of marine environment, and the sustainable use of marine and coastal resources	6.2 - N° projects on the protection and improvement of knowledge on marine environment	2.00	Number	✓
03 - Article 80.1.c Improving the knowledge on the state of the marine environment	6.2 - N° projects on the protection and improvement of knowledge on marine environment	1.00	Number	✓

Justification for the combination of the EMFF measures (supported by the ex-ante evaluation and the SWOT analysis)

Чрез прилагането на дейностите за интегрирано морско наблюдение ще се постигне развитие и прилагане на интегрираната морска политика, като изпълнението на дейностите ще:

— доведе до разработване на съвместна система за обмен на информация в реално време със съответните нива на достъп, която ще бъде от полза на органите, ангажирани с морското наблюдение;

— Прилагането на дейностите по чл. 80.1.б) ще допринесат за повишаване на природозащитното състояние на застрашени видове и местообитания в НАТУРА 2000. Това също така ще допринесе за стимулиране на опазването на морската среда чрез повишаване на знанията за морето.

3.4 Description of the programme's complementarity with other ESI Funds

3.4.1 Complementarity and coordination arrangements with other ESI Funds and other relevant Union and national funding instruments of the EMFF

Взаимното допълване със СП ще се постигне с изпълнението на ПМДР, заедно със следните приоритети на СП за финансиране:

1. Образование, обучение и заетост за приобщаващ растеж
2. Научни изследвания, иновации и инвестиции в интелигентен растеж
3. Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж

ПМДР ще постигне следната допълняемост:

За насърчаване на заетостта и подкрепа за мобилността на работната сила се реализира допълняемост с ОПРЧР, в рамките на която биха могли да се финансират подкрепящи мерки, в т.ч. разходи за субсидирана заетост, свързани със стимулирането на работодатели да наемат хора в предприятия от сектора на рибарството и аквакултурите при условията на Регламент (ЕО) № 875/2007 и при условие, че: (1) съответното предприятие не е получило помощ по ЕФМДР за същите дейности и разходи и (2) интензитетът на помощта няма да бъде превишен.

По отношение на опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез мерките на ПМДР ще се реализира допълняемост с ОПОС за изпълнението на мерки от НПРД: внедряване на по-добри и нови риболовни техники и уреди с цел намаляване въздействието от риболовните дейности върху околната среда, както и управление, възстановяване и наблюдение на морските защитени зони, дейности, насочени към поддържане и подобряване на природозащитния статус, както и възстановяване на специфични морски и крайбрежни местообитания в подкрепа на устойчивите рибни запаси. В сектора на аквакултурата ще бъдат подкрепяни инвестиции за намаляване на отрицателното въздействие или повишаване положителното въздействие върху околната среда, за въвеждане на методи за производство на аквакултури, съвместими със специфичните нужди на околната среда и изисквания за управление, произтичащи от определените по Натура 2000 зони. Дейностите по мерките от ПМДР допринасят за опазване на водните ресурси и осигуряват допълняемост с приоритетна ос 1, 2 и 3 на ОПОС. При прилагането на ВОМР ще се осъществи допълняемост между ПМДР, ПРСР и ОПОС за периода 2014-2020 г.

За повишаване конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурата (за ЕФМДР) се осигурява допълняемост при реализиране на политика за развитие на селските райони с финансиране от ЕЗФРСР, доколкото проектите, кандидатите и потенциалните МИРГ по ПМДР могат да попадат в селски райони. Допълняемост с ОПИК е налична по отношение на повишаване на конкурентоспособността на бизнеса чрез добавяне на стойност и качеството на продукцията, модернизация на предприятията, както и за

подобряване на безопасността, хигиената и условията на труд в сектор рибарство и аквакултура и свързаната с тях преработка. Двете програми ще се допълват и по отношение на мерките в подкрепа на синия растеж, като в ПМДР акцент се поставя на диверсификацията и новите форми на доход за рибарите, като допълващи рибарството дейности, а по ОПИК 2014-2020 г. ще са възможни проекти в сферата на морски минерални и други ресурси, популяризиране на устойчив морски и крайбрежен туризъм, клъстери и други.

Мерките за енергийна ефективност и насърчаване на нисковъглеродни стратегии по инвестиционните приоритети за подобряване на енергийната ефективност в административни и жилищни сгради и интегриран градски транспорт на ОПРР 2014-2020 г. в определените целеви градове за подкрепа се допълват от мерките за въвеждане на нисковъглеродни технологии и решения, както и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите, включително риболовни кораби, пристанища, стопанства за аквакултури и преработка на продукти от рибарство и аквакултури. Същите дейности ще бъдат подкрепяни в предприятия - земеделски производители и преработватели на земеделска продукция по ПРСР 2014-2020 г., а предприятията от всички останали сектори ще получат подкрепа по ОПИК 2014-2020 г.

В допълнение към мерките по ПМДР, реализацията на ОПТТИ ще допринесе за подобряване на морската свързаност и морската и крайбрежна икономика. В ОПТТИ е предвидено и финансирането на дейности по отношение третирането на морски отпадъци в пристанищата с национално значение, които ще бъдат допълнени от ПМДР чрез инвестиции за сходни дейности в рибарските пристанища. ПМДР ще финансира създаването на система, в която ще се обменят данни от различни източници, в т.ч. данните от информационните системи за управление на трафика на плавателните съдове, които ще бъдат надграждани по ОПТТИ.

ОПНОИР 2014-2020 г. би могла да допълни мерките по ПМДР чрез планираните операции за оптимизация на системата за обучение в сферите на морското дело, рибарството и аквакултурите. Разработването на стратегическата нормативна рамка за Системата за учене през целия живот, както и изграждането на Националната система за валидиране на неформалното и самостоятелното учене ще обхванат и специалностите/професиите, свързани с рибарството, аквакултурите и морския сектор. В допълнение, инвестициите в научни изследвания и иновации в областта на рибарството и аквакултурите чрез мерки за иновации, свързани с опазването на морските биологични ресурси и иновации в аквакултурата допълват инвестициите за създаване и развитие на научна инфраструктура чрез инвестиционен приоритет 1 по приоритетна ос 1 по ОПНОИР 2014-2020 г., по който се предвиждат дейности за създаване на научни центрове и модернизиране на научната инфраструктура. Мерките за иновации допълват и предвиденото аналогично подпомагане за разработване и внедряване на иновации, което ще бъде финансирано по ОПИК 2014-2020 г. за всички икономически дейности извън рибарството, аквакултурата и земеделието.

Допълняемост с ОПДУ ще се осигури чрез мерки за развитие на административния

капацитет.

В контекста на Стратегията „Европа 2020“ за насърчаване хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Европейския съюз, следва да се постигне интегриран подход, като помощта на ЕСИФ се съгласува с други подходящи финансови инструменти на Съюза, както и с национално финансиране. Взаимното допълване и взаимодействието на средствата от фондовете с инструменти, насочени към сектори рибарство и аквакултура, ще засили ефекта от използването им. Налична е възможност за използване на инструменти на ЕИБ и ЕБВР за подпомагане на пристанищна инфраструктура. Допълняемост се осигурява и посредством общността програма Хоризонт 2020, която е фокусирана върху научно-технологични и развойни проекти в различни тематични области. Допълняемост ще се търси и спрямо инструментите на пряко управляваната от Европейската комисия - Интегрирана морска политика и Програмата за действия в областта на околната среда и климата — LIFE.

На национално ниво в рамките на СП и в процеса на програмиране на инструментите за подкрепа от фондовете на ЕС е разписан цялостния механизъм за осигуряване на координация и допълняемост от различните финансови източници. Ролята и функциите на всеки един от участниците в процеса на координация са:

- Отговорен заместник министър-председател / министър с координационни функции и управление на средствата от ЕС
- Съвет за координация при управлението на средствата от Европейския съюз
- Комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство
- Комитети за наблюдение на отделни програми
- Централно координационно звено
- Управляващи органи
- Национален механизъм за координиране на участието на България в Стратегията на ЕС за Дунавския регион

Допълнителни механизми за координация и взаимно допълване на програмите се осигуряват от работни групи, експертни мрежи и дискусии, свързани с подготовката и изпълнението на различните програми и операции, базирани на принципа на партньорство и участието на представители на социално-икономическите партньори и заинтересовани страни.

Програмата за морско дело и рибарство е еднофондова програма, съфинансирана от ЕФМДР и държавния бюджет.

Разграничаване с други програми по Европейския структурен и инвестиционен фонд:

ОПОС:

ОПОС предвижда ресурс за развиване на аквакултури чрез изграждане на ВиК инфраструктура в агломерации над 10 000 жители. Инвестициите в ПМДР целят ограничаване на въздействието на риболова върху морската среда и вътрешните водоеми и запазване качеството на водата, напускаща водоемите при отглеждане на аквакултура, и опазването на водните ресурси чрез събиране на отпадъци в морето от рибарите, като отстраняване на изгубени риболовни уреди и морски отпадъци.

ОПОС подкрепя мерки за подобряване управлението на битовите отпадъци. В ПМДР се предвиждат мерки за намаляване на замърсяването от кораби, пристанищни съоръжения, морски отпадъци, модернизация на стопанствата за аквакултури.

ОПОС ще финансира мерки за опазване и възстановяване на видове и местообитания от мрежата Natura 2000 и други мерки, съгласно НПРД. ПМДР ще реализира допълняемост с ОПОС както следва: внедряване на по-добри и нови риболовни техники и уреди и оборудване с цел намаляване въздействието от риболовните дейности върху околната среда; изпълнение на дейности, които да подпомогнат управлението и опазването на видове от морските защитени зони като картографиране на риболовната дейност, наблюдение и запис на взаимодействия между стопански ценни видове и видове от Natura 2000, придобиване на научни и технически познания за подобряване на селективността на риболовните уреди и техниката на риболов; придобиване на умения и постигане на обществена информираност и активност в териториите от Natura 2000, където действа местна рибарска група и изграждане на капацитет у заинтересованите страни за устойчиво управление на водни обекти и производство на аквакултури на територията на защитени зони. В сектора на аквакултурата ще бъдат подкрепяни инвестиции за намаляване на отрицателното въздействие или повишаване положителното въздействие върху околната среда, за въвеждане на методи за производство на аквакултури, съвместими със специфичните нужди на NATURA 2000. Когато проектите са в областта на опазването и възстановяването на биологичното разнообразие, ще се изисква задължително съгласуване с МОСВ.

Директива 2008/56/ЕО е транспонирана в българското законодателство чрез Наредба за опазване на околната среда в морските води (в сила от 30.11.2010 г.). Целта на наредбата е да се постигне съгласуваност между различните политики с въздействие върху морската среда. Компетентни органи по прилагането на наредбата са МС, МОСВ, МТ, МЗХ, МВнР, МРРБ, МИ, МЗ, БАН и Черноморската басейнова дирекция.

ОПИК:

Основната демаркационна линия между ОПИК и ПМДР се основа на база кода на икономическа дейност (НКИД) на предприятията. По ПМДР като допустими бенефициенти са определени лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, развиващи дейност в сектор рибарство и аквакултури, организации и асоциации от организации на производители на продуктите на риболова и аквакултурите и други форми на обединения в посочените сектори, които ще бъдат

изключени от обхвата на ОПИК.

ОПРР:

ПМДР фокусира подкрепа за рехабилитиране на пристанища, кейове, изграждане и реновация на закрити лодкостоянки и благоустрояване на прилежащ терен.

ОПРР ще подкрепя дейности за благоустрояване на градска среда.

Мерките за енергийна ефективност по ОПРР касаят жилищни и административни сгради, а тези по ПМДР ще се реализират на територията на рибарските пристанища, предприятията от сектор аквакултура и рибопреработвателните предприятия, като ще са насочени и към внедряване и използване на ВЕИ за задоволяване на собствените нужди от електроенергия.

МИРГ могат да обхванат общини, на чиито територии функционират ИПГВР.

ОПРЧР:

Обученията в професионални умения, включително за заети с рибарство и аквакултура, ще се осъществява от ОПРЧР, както и обучението за безработни.

Допустимите разходи за консултантски услуги за подпомагане на кандидатите за безвъзмездна помощ по ПМДР ще се финансират от ПМДР. Същите дейности няма да се финансират от ОПРЧР.

Подкрепа за създаването на нови работни места чрез диверсификация извън риболова от заети лица в областта на рибарството и аквакултурите се осигурява от ПМДР.

Мерки за насърчаване на мобилността на работната сила, заета в сектор на рибарството и аквакултурите, също могат да бъдат подкрепени от ОПРЧР.

Стартиране на самостоятелна стопанска дейност от заети лица във всички останали сектори се финансира от ОПРЧР.

Помощ за рибари или собственици на риболовни кораби за колективни и индивидуални предпазни средства ще се финансират по ПМДР.

ПМДР предоставя подкрепа за стартиране на самостоятелна стопанска дейност в областта на аквакултурите от безработни и заети лица.

ПРСР:

На една и съща територия могат да бъдат създадени МИГ и МИРГ, когато в стратегията за ВОМР на МИГ няма принос от ЕФМДР или когато стратегията на МИРГ се финансира само от ЕФМДР и при условие на недопускане на двойно финансиране на разходи. Двете организации гарантират, че техните стратегии са координирани и се допълват. МИГ ще се фокусира върху достигане на повече отдалечени части на района и много дребни традиционни производители, докато целта на МИРГ е да интегрира рибарските общности в по-широкия процес.

ОПТТИ:

Не се предвижда инвестиционно прекриване с ОПТТИ в друг контекст.

ОПНОИР:

ОПНОИР инвестира в създаване на научни центрове и подобряване на научната инфраструктура, а ПМДР в научни изследвания, свързани със сектора.

ОПОИР предвижда: Подкрепа за провеждане на приложни научни изследвания - финансиране на самите изследвания, включително и разходите по възнаграждения на участниците. Финансирането на научни изследвания от ПМДР е приложимо само за проекти, свързани със секторите рибарство и аквакултури.

Всички дейности, свързани с провеждането на разпространение на научни знания; иновативни практики и др., които са в областта на рибарството и аквакултурите, ще се подпомагат от ПМДР.

Участието на научни организации във валидирането на резултати от изследвания на влиянието на риболовните дейности върху околната среда или на по-устойчивото използване на морските биологични ресурси ще се подпомага от ПМДР. На ниво проекти ще се следи за избягване на двойно финансиране на допустими целеви групи, бенефициенти, дейности, разходи и резултати.

3.4.2 Main actions planned to achieve a reduction in administrative burden

През периода 2007-2013 изпълнението на ОПРСР се характеризира с редица трудности и забавяния, като причините са от комплексен характер. Основен недостатък при прилагането на ОПРСР е избрания подход за организация и управление. При изготвянето на системите за управление и контрол е възприет образа на ПРСР 2007-2013 г., което доведе до съществени пропуски и трудности при цялостното изпълнение

– регулиране на правилата чрез наредби на министъра на земеделието и храните, използване на образци на документи несъответстващи в пълна степен на спецификите на ОПРСР, липса на насоки за отчитане на разходите по проектите. Друга част от трудностите са типични за всички оперативни програми, а именно липса на капацитет сред екипите на УО, МЗ и бенефициентите в началото на програмния период; липса на мотивация и тежест на служителите; липса на унифицирани процедури и др.

Специфичните източници на административна тежест могат да бъдат резюмирани както следва:

- сложна за прилагане нормативна и процедурна рамка на ниво програма, както и на ниво сектор;
- бавна промяна на нормативната уредба (наредбите), регулираща изпълнението на Програмата;
- липса на яснота за възможностите за безвъзмездно финансиране, както и на унифицирани и ясни указания за различните процеси/етапи от проектния цикъл;
- изискване на документи, които са налични в публични регистри;
- честа смяна на висшето ръководство на ИАРА.

Тези трудности са били отчетени от КН на ОПРСР, както и от УО като са предприети коригиращи действия с цел минимизирането им. Част от тези действия включват:

- промени в нормативната база за стимулиране и облекчаване на кандидатите;
- Опростяване на процедурите за предоставяне и отчитане на текущи разходи на МИРГ;
- включване на външни експерти оценители в оценителния процес.

Дефинираните източници на административна тежест и мерките за тяхното преодоляване са посочени в Доклада от междинната оценка на ОПРСР; протоколи от заседанията на КН, както и в годишните доклади за изпълнение на ОПРСР.

Планираните действия за намаляване на административната тежест отразяват изведените поуки при прилагането на ОПРСР, и включват:

1) Промяна на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – преминаването към ред за предоставяне на безвъзмездната помощ идентичен с този на другите оперативни програми и в максимална степен доближаващ се до дизайна на схемите на директно управление на ЕК има следните предимства.

1.1. За прилагане

- Ясни и опростени правила относно допустимост на бенефициенти, дейности и разходи по съответната покана, определени в съответните насоки за кандидатстване;
- Предварително публикуване на индикативна годишна работна програма,

представяща предстоящите процедури за предоставяне на безвъзмездна помощ, допустимите кандидати и размера на финансиране, в т.ч. максимален бюджет по съответната операция, и фиксиран срок за кандидатстване (не по-малко от три месеца).

1.2. При оценка на проектни предложения, предоставяне на БФП и изпълнение на проекти:

- включване на методология за оценка в насоките за кандидатстване;
- фиксиран краен срок за приключване на оценката на проектните предложения;
- публикуване на пълни указания (вкл. образци) за бенефициерите за изпълнение и отчитане на проектите едновременно с насоките за кандидатстване;
- повишаване качеството на оценителния процес чрез поставяне на минимални изисквания по отношение на качеството на представените проекти като проекти под предварително определените прагове за качество не се финансират;
- разширяване на възможностите за обезпечаване на авансовите плащания в случаите, в които рискът от неизпълнение на проекта се оценява от УО като нисък.

1.3. Процедури за избор на изпълнител по проектите, съфинансирани със средства от ПМДР:

- ясна регламентация на избора на изпълнител, прилагане на опростен ред за избор на изпълнител, съгласно нормативните изисквания, същевременно гарантиращ спазването на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност, равнопоставеност и свободна конкуренция.

Чрез изготвяне на унифицирани указания/оперативно ръководство за бенефициенти по ПМДР се осигурява възможност за предвидимост и оптимално планиране и управление на проекта от страна на бенефициента и минимизиране на грешките, както и на комуникацията по изискване на допълнителни/поправени документи, съответно забавяне на изпълнение на проекта/изплащане на БФП.

2. Създава се възможност за искане на разяснения от потенциални бенефициенти, в процеса на кандидатстване, при ясно определени правила, като съответната информация ще бъде публично достъпна на интернет страницата на УО.

3. Оптимизиране на процеса по електронизация на комуникацията в рамките на проектния цикъл и изграждане на модули и поддръжка на софтуерна система за

обработка и наблюдение на проекти по ПМДР, в ИСУН 2020 – края на 2015 г.:
Създаване на възможност за електронна комуникация между УО и бенефициентите;

Осигуряване/проверка на документи, налични в публични регистри, по служебен път, както и в случай че веднъж са подадени и са генерирани в електронното досие на проекта.

Дейности за въвеждането на комплексно административно обслужване ще бъдат финансирани по ОПДУ.

4. Прилагане на изискването за предоставяне на бизнес план и проучване за осъществимост, включително оценка за въздействието върху околната среда на операциите към проектното предложение съгласно изискванията на Регламента (ЕС) №508/2014 за проекти за навлизане в сектор аквакултури над 50 000 евро – средата на 2015 г. няма да се изисква бизнес план на етап подаване на проектно предложение в следните кумулативно изпълнени случаи:

- проектът е представен от опериращо в сектор аквакултури предприятие;
- стойността му не надвишава 50 000 евро;
- проектът е за модернизирани съществуващи ферми без да води до увеличаване на капацитета на стопанството.

5. Прилагане на подхода на опростените разходи - по част от мерките се предвижда при кандидатстване и изпълнение на проектите да се прилага улеснена процедура (под формата на финансиране с единна ставка, стандартна таблица на единичните разходи или еднократни суми) - края на 2014 г./началото на 2015г;

Чрез прилагане на мерките ще се осигури гъвкав подход за отразяване на натрупания опит, включително неефективни изисквания, отчетени при дефинирането на наредбите за кандидатстване. При структуриране на следващи процедури за безвъзмездна финансова помощ този опит ще може да бъде приложен, като няма да се изисква спазване на нормативна процедура за изменение на нормативни актове, какъвто е случаят при прилагане на ОПРСР.

В допълнение, на обществено обсъждане ще бъдат подлагани Насоките за кандидатстване и комплекта документи по дадена процедура за БФП преди официалното им публикуване, което дава възможност на заинтересованите страни аргументирано да изискват промени с оглед оптималното законосъобразно и целесъобразно прилагане на процедурата и постигане на еднакво равнище за всички бенефициери, равно третиране и равни възможности, прозрачност за всички участници, в т.ч. новите стопани.

3.5 Information on the macro-regional or sea-basin strategies (where relevant)

Дунавска стратегия:

ПМДР ще допринесе за изпълнението на:

ПО 6:

За изпълнението на цел „Осигуряване на жизнеспособни популации на есетровите видове и други местни видове риба в р. Дунав до 2020 г.” от тази ПО относими са дейности, включени в мерки от:

- ПС 1 - чл. 44 от Регл. № 508/2014
- ПС 2 – чл. 53 и 54, пар. 1, буква „а”, ”б” и „в” от Регл № 508/2014
- ПС 4 — чл. 63 от Регл. № 508/2014

ПМДР предвижда прилагане на акваекологични мерки, инвестиции в рамките на Натура 2000, изграждане на капацитет у заинтересованите страни за устойчиво управление на водни тела и производство на аквакултури на територията на защитените зони от мрежата Натура 2000. Мерките, предвидени в ПМДР за опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемите, свързани с аквакултури и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите, са друг съществен принос към целите на тази ПО.

ПО 8:

За цел „Подобряване на технологичния трансфер чрез установяване на мерки като консултантски услуги от камари и други институции или организации обикновено в сътрудничество с координатора на ПО 7 „общество на знанието” е относима мярка от ПС 1.

ПМДР ще допринесе за цел „По-добро използване на технологии за околната среда като например: пречистване на отпадни води, изхвърляне на отпадъци, производство на енергия от възобновяеми източници и т.н., преди всичко, чрез определяне на тези, които да взимат решения на регионално ниво относно подаването на заявленията.” както следва:

- ПС 1 — чл. 44, пар.1, буква „г” от Регл. № 508/2014
- ПС 2 — чл. 48, пар. 1, буква „к” от Регл. № 508/2014
- ПС 5 - чл. 69, пар. 1, буква „а” от Регл. № 508/2014

ПМДР предвижда подобряване на конкурентоспособността на предприятията,

технологичното развитие, иновациите и трансфера на знания, инвестиции в преработването, които допринасят за реализирането на икономии на енергия или намаляване на въздействието върху околната среда, са директен принос към Дунавската стратегия..

ПО 9:

Чрез мерки, предвидени в ПС 4, ще се постигнат следните цели: „Ефективно сътрудничество между съответните участници чрез включване и разширяване на съществуващите мрежи и инициативи за регионално сътрудничество”, „Да се насърчи творческото партньорство чрез взаимодействието на образование, обучение и култура” и „Принос за подобряване пазарите на труда и социалното приобщаване в региона” . Предвидената в ПМДР мярка „Дейности за сътрудничество” ще допринесе за реализиране на цел 3. Цел 4 ще бъде подкрепена от ПС 4

Създаден е Национален механизъм за координация на участието на България в Стратегията на ЕС за Дунавския регион.

Морски стратегии:

МОСВ е отговорната институция за Националната стратегия за Черно море. МОСВ е приело План за действие по разработване на Морска стратегия на РБ. В ОПОС е предвидено финансиране на дейности, насочени към разработване на нови или актуализация на съществуващи документи във връзка с прилагането на РДВ и РДМС.

България има готовност за изготвяне на национална стратегия за Черно море с цел осигуряване на последователен подход по морското дело, подобряване на координацията между политиките, свързани с морето (синя икономика) и за консолидиране на източниците на финансиране в съответствие с РДМС, ИМП и техните инструменти с участие на заетите в сектора.

България ще предприеме действия, заложи в СП, за развитието на разбираема морска стратегия, която ще бъде разработена в периода 2014-2020 г. с провеждане на консултации с всички участници, органи и заети в сектора.

4. REQUIREMENTS CONCERNING SPECIFIC EMFF MEASURES

4.1 Description of the specific needs of natura 2000 areas and the contribution of the programme to the establishment of a coherent network of fish stock recovery areas as laid out in Article 8 of the CFP Regulation

Със своите 34,34% от територията, обхваната от Натура 2000, България се нарежда на трето място в ЕС след Словения и Хърватия. Към август 2014 г. броят на одобрените защитени зони по Директивата за местообитанията е 234 с обща площ 35 746 км², а по Директивата за птиците – 119 с площ 25 781 км². 13 от зоните за местообитанията се припокриват със зони по Директивата за птиците. Общата площ на припокриваните зони е 3 138 км².

Общата площ на защитените зони за птиците (SPA) и защитените зони за местообитанията (SCI) при отчитане на припокриването, включително акватория е 41 053 км² (към септември 2013 г.), от която сухоземната площ е 38 231 км².

В България са приети 17 броя защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, които в териториалния си обхват включват части от акваторията на Черно море с обща площ 1 798 км². От 234 зони по Директивата за местообитанията 3 са изцяло с морска акватория

Общо Натура 2000 акватория е 2 477,21 км² (към август 2014).

Специфичните потребности на защитените зони ще бъдат изведени в съответствие с НППРД и на база на стандартните Натура 2000 формуляри и планове за управление на защитени зони, които са в процес на разработване. Към момента има приети планове за 2 зони по Директива 2009/147/ЕО. Разработва се план за управление на 3 защитени зони по Директива за местообитанията. Предстои отговорната институция за плановете за управление на зоните по Натура 2000 – МОСВ, да определи подхода на национално ниво чрез изпълнение на проект, финансиран по приоритетна ос 3 на ОПОС 2014 – 2020 г. като се очаква подходът да бъде съгласуван през 2017 г.. Съгласно Наредбата за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони, няма краен срок за финализирането им.

Акваторията на Черно море се използва за различни цели - риболов, туризъм, транспорт, отбрана и добив на полезни изкопаеми. Всички тези дейности следва да се извършват в съответствие с нарастващите изисквания за опазване на околната среда и биологичното разнообразие. ЕФМДР ще подкрепя дейности за:

- защита на морската среда, по-специално на биологичното разнообразие и защитените територии като територии от Натура 2000
- подобряване на знанията върху морските екосистеми и промените им в резултат на човешката дейност, с цел да се установи мониторингови програми и мерки, предвидени в Директива 2008/56 / ЕО
- да се засили сътрудничеството между различните заинтересовани страни, както

и между органите, отговорни за прилагането на интегрираната морска политика

За постигане на целите на опазването на околната среда и ефективното използване на ресурсите, обхвата на някои мерки е разширен. Съгласно НПРД, ОП ЕФМДР предвижда прилагане на мерки за опазване на водната среда, инвестиции по Натура 2000, когато се касае за риболовни дейности и производство на аквакултури, които оказват въздействие върху местообитанията; изграждане на капацитет сред заинтересованите страни за устойчиво управление и производство на аквакултури на територията на защитени зони. Друг важен принос са мерките, предвидени по Натура 2000 за опазване и възстановяване на водното биологично разнообразие и подобряване на екосистемния подход към аквакултурите и насърчаване на аквакултури с ефективно използване на ресурсите.

Мерките по НПРД могат да бъдат подкрепени:

- М 45 — чрез приоритет 6
- М 59 — чрез приоритет 2
- М 78 — чрез мярка ТП
- М 90 — чрез приоритет 4
- М 104 — чрез приоритет 2
- М 105 — чрез приоритети 1 и 2
- М 107 — чрез приоритети 1 и 6.

4.2 Description of the action plan for the development, competitiveness and sustainability of small-scale coastal fishing

Планът за действие за развитието, конкурентоспособността и устойчивостта на дребномащабния крайбрежен риболов фокусира върху:

- Повишаване на знанията от страна на държавата относно морските екосистеми и ресурси.
- Развиването на партньорства с научни работници и заинтересовани страни.
- Подобряване на управлението (нови уреди и методи за риболов, планове за управление, устойчиво връщане обратно на улов, засилване на регионалното сътрудничество).
- Модернизиране на флота във връзка с правилата за здраве и безопасност.
- Проектирането/изпълнението на пилотни иновативни програми.
- Адаптиране на риболовния капацитет към наличните възможности за риболов.
- Прилагане на законодателство в областта на опазването на околната среда и осигуряване на компенсации.
- Подобряване на енергийната ефективност и борба с последиците от промените в климата.
- Диверсификация на приходите посредством развиването на допълващи дейности — напр. рибарство и туризъм.
- Подобряване на производството (основно видове с ограничена пазарна стойност) и сертифицирането на продуктите.
- Привличане на нови рибари в подкрепата, включително чрез финансови стимули.
- Организирането на рибарски, производствени и пазарни програми, създаването и пускането в действие на инфраструктурни мрежи.
- Подобряване на уменията/знанията посредством обучение през целия живот, обмена на опит, развиване на откритост на участието в институции и процеси на вземане на решения.
- Подобряване на транспортната инфраструктура.

4.3 Description of the method for the calculation of simplified costs in accordance with Article 67(1)(b) to (d) of CPR Regulation

По време на изпълнението на ПМДР 2014-2020 ще се проучи възможността за използване на инструменти за опростяване на разходите, съгласно Регламент № 1303/2013. Докато не се разработи подобен метод, тази опция не може да бъде приложена.

4.4 Description of the method for the calculation of additional costs or income foregone in accordance with Article 97

След извършени проучвания сред производителите на аквакултура и по данни предоставени от екологични организации е установено, че най-големи щети на фермите за аквакултура нанасят птиците, които обитават тези обекти. За България тези видове основно са: голям и малък корморан, розов и къдроглав пеликан и сива чапла. Предполага се, че в резултат на прилагането на акваекологични мерки ще се увеличи популацията на птици, като това би довело до увеличена консумация на риба от тях. През територията на България преминава един от миграционни маршрути на птиците между Европа и Африка - „Виа Понтика”, което обуславя техния голям брой в

определени периоди на годината и струпването им на територията на водоемите, включително и на местата, на които се отглеждат аквакултури. Пропуснатият доход е изразен като загуба от хищничество. Изчислението на щетите се основава навредите от посочените по-горе видове.

За изчисление на конкретните нива на подпомагане по мярката в България е използван подход, оценяващ пропуснатите ползи и направените допълнителни разходи за бенефициентите, поемащи ангажимент при отглеждането на аквакултури, осигуряващи екологични услуги. Изчисленията вземат под внимание и насоките на Европейската комисия в документ GUIDANCE 2014/5 CALCULATION OF ADDITIONAL COSTS AND INCOME FOREGONE VERSION 3 – 2 March 2015.

Методологията ще се прилага за компенсиране на бенефициенти които търпят загуби в резултат на това, че аквакултурните стопанства попадат в зоните по „Натура 2000“, както и за зоните извън „Натура 2000“, за които се прилагат акваекологични методи. В резултат на прилагането на тези методи стопаните търпят загуба на приходи от продукцията си.

Увреждането от други видове или теоретичната стойност на екосистемните услуги е пренебрегнато. С оглед да се избегне прекалено сложен модел са направени някои опростявания.

За определяне на годишната загуба на приходи от всеки вид отглеждан в аквакултурното стопанство, следва да се изчисли годишно потребление на хектар от посочените видове птици.

Подробно описание на извършените изчисления е посочено Приложение № X на ОП.

Изчисление на годишната загуба на приходи в съответствие с чл. 54, параграф 1, буква а), включва:

За пълносистемни стопанства със специализирани басейни за рибовъдство и такива отглеждащи риби до 500 гр., изчислената годишна загуба от продукция на хектар се завишава с корекционният коефициент от 80 %. Получената сума се завишава с корекционен коефициент от още 10%, в случай че за изхранване на рибата се използва поне 50% специализиран фураж, предвид по-доброто му усвояване и запазване качествата на водата.

За стопанства с язовири с друго основно предназначение - напояване, охлаждане и т.н., където се отглежда и риба над 500 гр., изчислената загуба от продукция на хектар се завишава с корекционният коефициент от 50 %. Получената сума се завишава с корекционен коефициент от още 10%, в случай че за изхранване на рибата се използва

поне 50% специализиран фураж, предвид по-доброто му усвояване и запазване качествата на водата.

Изчисление на годишната загуба на приходи в съответствие с чл. 54, параграф 1, буква в):

Изчислената годишна загуба от продукция на хектар се завишава с корекционен коефициент от 10%, в случай че за изхранване на рибата се използва поне 50% специализиран фураж, предвид по-доброто му усвояване и запазване качествата на водата

Подробно описание на извършените изчисления е посочено Приложение № X на ОП.

4.5 Description of the method for the calculation of compensation according to relevant criteria identified for each of the activities deployed under Article 40(1), 53, 54, 55 and 67 of Regulation (EU) No 508/2014

Изчисляването на компенсацията в съответствие с чл. 54, параграф 1, буква а) и буква в) от Регламент № (ЕО) 508/2014. ще бъде на базата на оперативната зона на фермата/ експлоатационната площ на стопанството на бенефициента, както следва:

За шаранови видове:

за производство над 150 кг/ дка се изплаща 100% от изчислената премия

за производство от 120 – 150 кг/ дка се изплаща 80% от изчислената премия

за производство от 80 - 120 кг/ дка се изплаща 60% от изчислената премия.

за производство до 80 кг/ дка се изплаща 40% от изчислената премия

Процентът компенсацията за пъстървови и есетрови видове риби се определя след извършване на оценка на загубата на приходи от независим оценител специалист в областта.

Експлоатационната площ на стопанството не трябва да се измерва в период, когато водата се изпуска за улов на рибата

С оглед избягване на свръхкомпенсиране, сумата на максималната годишна безвъзмездна финансова помощ не трябва да надхвърля 15 % от стойността на

произведената и продадена риба за стопанствата в „Натура 2000“, а извън тези зони не трябва да надхвърля 10 %. Производителите трябва да се докажат производствените разходи за дейността.

Подробно описание на извършените изчисления е посочено Приложение № X на ОП.

4.6 As regards the measures for the permanent cessation of fishing activities under Article 34 of Regulation (EU) No 508/2014, such description shall include the targets and measures to be taken for the reduction of the fishing capacity in accordance with Article 22 of Regulation (EU) No 1380/2013. A description of the method for the calculation of the premium to be granted under Articles 33 and 34 of Regulation (EU) No 508/2014 shall also be included

Изчисляване на индивидуалния лимит на премиите, предоставяни на собственици на риболовни кораби за постоянно прекратяване на риболовни дейности.

Категория на риболовния кораб по капацитет (БТ)		
евро		
+ 4000	0<10	11000 x БТ
64 000	10<25	5000 x БТ +
+ 84 000	25<100	4200 x БТ
234 000	100<300	2700 x БТ +

За всеки отделен кораб, за който се кандидатства, се определя горна граница (лимит) на размера на премията в евро на база неговия капацитет (БТ) по следният начин: Определен коефициент за различните капацитети се умножава по капацитета на кораба в (БТ), след което към получената сума се прибавя коефициент за различните капацитети. Получената сума е помощта в евро.

Формули за окончателно изчисление на премиите, предоставяни на собственици на риболовни кораби за постоянно прекратяване на риболовни дейности:

- За риболовни кораби на възраст от 10 до 15 години: стойността съобразно таблицата се намалява с 50%.
- За риболовни кораби на възраст от 16 до 29 години: стойността по таблица се намалява за всяка една от годините над 15 с 1,5% и така изчислената крайна стойност се редуцира с 50%.
- За риболовни кораби на възраст от 30 и повече години: стойността по таблица се намалява с твърда ставка от 22,5% и така изчислената крайна стойност се редуцира с 50%.

От помощта следва да бъдат извадени получени суми за същият риболовен кораб за временно преустановяване на риболовната дейност, инвестиции на борда и помощ за млади рибари за придобиване на риболовен кораб за първи път.

Методиката за изчисление на помощта се основава на указание „Финансов инструмент за ориентиране на рибарството” и „Национална схема за изваждане от експлоатация на кораби от българския риболовен флот“, прилагана за програмният период 2007-2013 г. Коефициентите са променени за програмен период 2014-2020 г. с оглед адресиране на специфичните характеристики на българския риболовен флот по отношение на капацитета на корабите, както и завишените изисквания, заложи в Регламент (ЕС) № 508/2014 и по-специално изискването за 90 дни на вода през последните две години. Броят на риболовните кораби, които отговарят на това изискване, е 40 към средата на 2014 г.

Въз основа на изчисления за 2014 г. средния БТ по сегменти е, както следва: до 6 м. — 0,738 БТ; 6-12 м. — 2 104 БТ; 12-18 м. 19,16 БТ; 18-24 м. — 42,996 БТ; над 24 м. — 109,17 БТ.

4.7 Mutual funds for adverse climatic events and environment incidents

Неприложимо

4.8 Description on the use of technical assistance

4.8.1 Technical assistance at the initiative of the MS

Основната цел е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на Програмата и ефективно усвояване на предвидените финансови средства.

Подкрепата е насочена към дейности, свързани с непрекъснато отчитане на напредъка по управлението и изпълнението на ПМДР, извършването на проучвания, анализи, доклади, улесняващи изпълнението и оценяващи въздействието на предвидените мерки по ПМДР в светлината на ефикасното и ефективното усвояване на подкрепата по ЕФМДР.

Дейностите, които се подкрепят, включват:

- Предоставяне на техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за правилното управление, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол на ПМДР;
- Проучвания и изследвания за целите на мониторинга и управлението на ПМДР;
- Изпълнение на дейности по информирание и публичността на ПМДР;
- Изготвяне на оценки на ПМДР;
- Финансиране на други външни услуги, необходими за управление на програмата;
- Дейности, свързани с организиране на заседанията и работата на КН и работните групи към него;
- Участие на УО в организирани от ЕК събития, работни срещи, работни групи или в двустранни събития и други международни и национални прояви;
- Прилагане на единна система на възнаграждения (ПМС 119/20.05.2014 г.) за органи, изпълняващи дейности, директно насочени към управлението, наблюдението, оценяването и контрола на фондовете на ЕС;
- Дейности, свързани с организирането и провеждането на процедурите за възлагане на обществените поръчки и сключването на договорите за дейностите по линия на техническа помощ (в т.ч. за изготвяне на техническото задание).

4.8.2 Establishment of national networks

Роля на Националната мрежа

ПМДР ще подкрепи създаването и ефективното функциониране на Националната рибарска мрежа на Местните инициативни рибарски групи (НРМ). Мрежата има за цел изграждане на капацитет, разпространяване на информация, обмен на добри практики и подпомагане на сътрудничеството между МИРГ на територията на страната с цел успешното изпълнение на стратегии за водено от общностите местно развитие и устойчиво развитие на рибарските райони.

НРМ ще бъде създадена до края на 2016 г. В нея участват всички признати МИРГ, както и всички заинтересовани страни, ангажирани в прилагането на подхода ВОРП в рибарските райони, включително бенефициенти.

Сътрудничеството между заинтересованите страни ще се основава на принципа на

партньорство, в основата на който е залегнал общият интерес да се подобри качеството на живот в избраните рибарски райони и да се подпомогнат секторите на рибарството и аквакултурите в България.

Задачи и дейности, които ще се изпълняват от НРМ:

- Управление на мрежата;
- Събиране на примерни проекти покриващи всички приоритети на ПМДР;
- Събиране, анализиране и разпространение на информация на национално ниво относно добри практики, опит и знания;
- Подготовка на обучителни мероприятия за МИРГ;
- Техническа помощ за трансгранично и транснационално сътрудничество, подпомагане на кооперацията сред МИРГ в търсенето на партньори;
- Гарантиране изграждането на експертна мрежа и подкрепа за иновации;
- Споделяне и разпространение на резултатите от мониторинг и оценка на проекти по ПМДР и другите програми участващи в подхода ВОМР;
- Изготвяне на комуникационен план, включващ мерки за публичност и информиране свързано с ВОМР и съгласуван с УО и насочен към широката общественост;
- Участие и принос към дейностите изпълнявани от Европейската мрежа на МИРГ
- НРМ ще улесни работата с други управляващи органи по отношение на изпълнението на многофондовото финансиране.
- Други дейности, свързани с потребностите на МИРГ и УО при прилагането на ВОМР

Бюджет на Националната мрежа на МИРГ

Бюджетът на НРМ за МИРГ е в размер на левовата равностойност на 400 000 евро.

5. SPECIFIC INFORMATION ON INTEGRATED TERRITORIAL DEVELOPMENT

5.1 Information on the implementation of CLLD

5.1.1 A description of the strategy for CLLD

ПМДР подпомага устойчивото развитие на рибарските райони в съответствие с подхода за ВОМР, прилаган чрез приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ на ПМДР. По този приоритет ЕФМДР подкрепя постигането на специфичната цел за насърчаване на икономическия растеж, социалното приобщаване, създаването на работни места и предоставяне на подпомагане за пригодността за заетост и трудовата мобилност в общностите в рибарските райони (крайбрежни райони и райони по р. Дунав и вътрешните водоеми, които зависят от риболова и аквакултурата).

Подходът се прилага на териториален принцип на ниво община или обединение на съседни общини и/или съседни населени места - част от община/и.

Чрез прилагането на ВОМР се цели постигането на оптимален ефект от концентриране на подкрепата върху интервенциите, които имат най-голяма добавена стойност за преодоляването на икономическите и социалните проблеми и значителните различия в развитието на рибарските райони, като допринесе за постигане на целите на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в ЕС. Дейностите по прилагане на подхода ВОМР се изпълняват от Местни инициативни рибарски групи (МИРГ).

Допустимите за подпомагане дейности съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и Регламент (ЕС) № 508/2014, са:

- Подготвителна помощ, която обхваща изграждането на капацитет, създаване на местни инициативни рибарски групи и изготвяне на стратегия за водено от общностите местно развитие;
- Подпомагане изпълнението на стратегиите за водено от общностите местно развитие в тематичните области, посочени по-долу;
- Текущи разходи и разходи за популяризиране, свързани с управлението на изпълнението на стратегията за местно развитие чрез МИРГ.

Научени уроци от програмен период 2007-2013 г., цели и предизвикателства за период 2014-2020 г.

През периода 2007-2013 г. България за пръв път използва средства от ЕФР за целите на подпомагане на подход за устойчиво развитие на рибарските райони. По Приоритетна ос 4 – „Устойчиво развитие на рибарските области“ на ОПРСР са създадени и оперират шест МИРГ. Те обхващат териториите на 17 общини с площ от 7375 кв.км, население

211,8 хил. души и 237 населени места. Четири от групите са разположени в района на Черноморското крайбрежие, една по поречието на р. Дунав и една от групите е вътрешно-териториална.

Въпреки късното стартиране на прилагането на местните стратегии за развитие, в процеса на изпълнението им всички заинтересовани страни повишиха капацитета си, което спомогна значителна част от средствата по стратегиите да се договорят. Одобрените проекти са насочени към подобряване и благоустрояване на дребномащабна инфраструктура с цел подобряване средата на живот на територията на рибарските райони, популяризиране на природното и културно-историческо наследство на рибарските райони; провеждане на културни и образователни мероприятия (фестивали, изложби, обучения), повишаване капацитета на заетите в сектора, промоционални кампании за подобряване на престижа на продуктите от риболов и аквакултура, изграждане на места за спортен риболов, закупуване на плавателни съдове за развитие на туризма и др.

Въз основа на наученото през периода 2007-2013 г. ще се преодолеят на идентифицираните слабости посредством мерки като: навременно стартиране на дейностите по прилагане на подхода ВОМР [през периода 2007-2013 г. първите МИРГ са одобрени едва в средата на 2011 г.], навременно стартиране на Рибарската мрежа [въпреки опитите за стартиране през 2007-2013 г. НРН не бе създадена], подсилен процес на консултации и тясно сътрудничество с МИРГ [идентифицирана е слаба комуникация за 2007-2013 г.], включване на един представител на всички МИРГ в Комитета за наблюдение на програмата [за 2007-2013 г. такъв представител не е определен], укрепване на административния капацитет на УО и МЗ [за 2007-2013 г. е на лице значително текучество на персонал], намаляване на административната тежест при приема, одобрението и отчитането на проектите по стратегиите за ВОМР [за 2007-2013 г. не бяха предоставени унифицирани правила на МИРГ, което създаде затруднение както в екипите на МИРГ, така и при последващата проверка от страна на УО. УО не представи ясна визия за отговорностите на МИРГ].

С оглед на увеличения териториален обхват на рибарските райони за прилагане на ВОМР и поставените по амбициозни цели по отношение броя на МИРГ, е необходимо прилагането на конкурентен подход при подбора на стратегии за ВОМР. За финансиране на дейностите по приоритет 4 „Повишаване на заетостта и териториалното сближаване“ са предвидени 17% от средствата по ПМДР.

Стратегии за ВОМР

Стратегията за ВОМР е инструмент, който представлява рамката за интегриран подход, съобразен със спецификите и потенциалите за развитие на предварително избран рибарски район, отговарящ на набор от критерии за допустимост. Стратегиите ще бъдат разработени и прилагани чрез подхода „отдолу-нагоре“, така че местните общности да участват при формулиране, избор и одобрение на приоритети за развитие на територията.

Стратегиите за ВОМР целят както териториално, така и секторно въздействие в рибарската област. За това те ясно изразяват синергията с другите приоритети на ПМДР.

Всяка ВОМР стратегия трябва да съдържа следните елементи:

- Определяне на района и населението, обхванати от стратегията; организационна структура на МИРГ, механизъм на вземане на решения на МИРГ;
- Анализ на нуждите и потенциала за развитие на района; екологични характеристики; силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите; зависимост на района и местното население от дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите.
- Описание на стратегията, включително нейния интегриран и иновативен характер, и описание на измерими и ясни цели за крайните продукти или резултатите;
- описание на процеса на участие на местните общности в разработването на стратегията;
- план за действие, в който се посочват дейностите, които ще допринесат за постигането на поставените цели;
- финансов план на стратегията;
- допълняемост и демаркация на стратегията и мерките с други програми, стратегии и политики, изпълнявани на територията на областта;
- описание на разпоредбите за управление и мониторинг на стратегията, доказващи капацитета на местната инициативна рибарска група да изпълни стратегията и описание на специфичните разпоредби за оценка;
- Процедури по прилагане и актуализиране на стратегия за местно развитие;
- Дейности за популяризиране и комуникационна стратегия.
- Дейности за сътрудничество (минимум 1 бр.)
- измерими индикатори за напредъка и резултатите по стратегиите. Заложените критерии са измерими, и включват брой работни места,, брой дейности по сътрудничество и др.

Финансиране на стратегия за ВОМР от повече от един ЕСИ фонд:

През периода 2014-2020 се предоставя възможността за финансиране на една стратегия за водено от общностите местно развитие по повече от един фонд. При прилагане на местни стратегии за развитие, подкрепени по повече от един фонд и включващи финансиране едновременно по ЕЗФРСР и ЕФМДР, за една и съща по обхват допустима територия ще има ограничение за създаване и одобрение на една местна инициативна група, която за съответната територия да изготви една интегрирана стратегия.

При прилагане на дадена територия на стратегия за местно развитие, финансирана само

от ЕЗФРСР или от ЕЗФРСР и други фондове без участието на ЕФМДР, и на отделна стратегия, финансирана от ЕФМДР, се допуска създаването и одобрението на МИГ и МИРГ, без да се допуска финансиране на едни и същи дейности.

Стратегиите могат да са съсредоточени върху рибарството или аквакултурата, като е възможно да се заложат по-широки рамки на стратегиите, насочени към диверсификация на дейностите в районите за рибарство. Тематичният избор на интервенциите зависи от нуждите на района, предимно в социално-икономическата сфера и трябва да е насочен към устойчивото му развитие, като обхваща цялата територия на МИРГ и отговаря на целите на ПМДР.

Финансирането по ЕСФ, ЕФРР и ЕЗФРСР се допуска в случай, че такава възможност е заложена в Стратегиите за местно развитие на съответната местна инициативна рибарска група. МИРГ, които ще се подкрепят от ПМДР, ще отразяват социално-икономическия състав и интерес на района чрез балансирано представителство на основните заинтересовани страни от секторите на рибарството и/или аквакултурите включително частния сектор, публичния сектор и гражданското общество. МИРГ ще вземат решения за приоритетите за развитие и проектите, които ще се изпълняват на дадената територия по стратегията за местно развитие, като на ниво вземане на решения нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не може да притежава повече от 49 % от правата на глас.

Координацията на многофондови стратегии:

Отговорен Управляващ орган за прилагането на многофондови стратегии за ВОМР е УО на ПРСР 2014 – 2020 г. За осигуряване координация при прилагането на тези стратегии, УО на ПРСР създава координационен комитет. Комитетът се състои от представители на всички Управляващи органи участващи в подхода ВОМР, Държавен фонд „Земеделие” – Разплащателна агенция, Министерски съвет, социално-икономическите партньори и др. Комитетът ще осигурява координация между различните фондове и ще взема решения по въпроси от прилагането на ВОМР, както и демаркацията между фондовете.

Многофондовите стратегии на МИРГ се изпълняват в съответствие със специфичните правила на ЕФМДР. МИГ включващи финансиране по линия на ЕФМДР гарантират изпълнението на заложените в чл. 61 (3) от Регламент № 508/2014. Многофондовите стратегии включват дейности финансирани от ЕЗФРСР в допълнение към другите ЕСИФ.

В случай на съвпадение на части от територията на прилагане на стратегии прилагани от МИГ и МИРГ, групите подsigуряват демаркация на финансираните дейности.

При избор на възможността за многофондово финансиране за една или всички стратегии за местно развитие, те следва да посочат като „водещ фонд“ в рамките на избраната стратегия фондът с най-голям финансов принос от ЕЗФРСР и ЕФМДР.

Когато ЕФМДР е водещ фонд чрез него ще се финансират всички текущи разходи и разходите за популяризиране на местната инициативна рибарска група. За периода 2014-2020 г. се допуска единствено ЕЗФРСР и ЕФМДР да изпълняват функцията на водещ фонд.

Помощ за подготвителни дейности за местни рибарски партньорства се финансира по линия на Европейския фонд за морско дело и рибарство, независимо дали същите предвиждат прилагането на стратегия финансирана по този фонд или по повече от един от ЕСИ фондовете. Посочената в заявлението за изразяване на интерес територия на прилагане на стратегията за ВОМР трябва да отговаря на критериите в раздел 5.1.2. от ОП и партньорството не трябва да е получавало финансиране за подготвителни дейности от ЕЗФРСР.

Подборът на стратегии за местно развитие включващи повече от един ЕСИФ, подадени от МИРГ, ще се извършва от отговорния управляващ орган и УО на ПМДР по едни и същи критерии, като в състава на комисията за избор участват представители на всички органи предоставящи финансиране по линия на ВОМР за съответната стратегия. В стратегиите за ВОМР се предвижда финансиране от повече от един фонд, в зависимост от степента на участие на включените фондове се определя и водещият фонд.

Комисията за избор на стратегии финансирани от повече от един ЕСИФ:

- извършва проверка за административно съответствие и допустимост
- оценява стратегиите в съответствие с критериите за избор на стратегии
- посочва водещ фонд съгласно бюджета на програмата
- определя бюджета на стратегията

Активното участие на всички заинтересовани страни на територията в процеса на подготовка на водената от общността стратегия за местно развитие и в процеса нейното изпълнение, гарантира, че ще бъдат разработени и подадени достатъчен брой проекти, което ще доведе до разкриване на нови работни места на територията. Ролята на МИРГ е да подпомагат максимално потенциалните кандидати при подготовката и подаването на заявленията и да изберат за финансиране най-добрите предложения, които ще донесат най-големи ползи за съответния рибарски район.

Тематичен фокус на стратегията за местно развитие:

а) добавяне на стойност, създаване на работни места, привличане на младите хора и насърчаване на иновациите на всички етапи от веригата за доставка на

продукти от риболов и аквакултури;

Основните дейности на жителите на черноморските крайбрежни райони и на районите по поречието на р. Дунав, както и в някои вътрешни райони са свързани с рибарството и аквакултурите.

Заложените мерки в стратегиите за местно развитие следва да увеличават конкурентоспособното участие на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие на рибарските райони и да насърчават иновативни подходи за осигуряване на растеж и работни места, по-специално посредством добавяне на стойност към продуктите от риболов и аквакултури. Инвестициите по мерките в стратегиите за ВОМР ще бъдат в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво в сферата на здравеопазването, образованието, грижите, както и за интегрирането на етническите общности.

МИРГ могат да играят съществена роля по отношение на трансфера на знания и насърчаване на иновациите чрез:

- Финансиране на иновативни инвестиционни проекти в рамките на стратегиите за местно развитие (проекти, които са свързани директно с въвеждане на нови технологии или малки пилотни проекти, с потенциал за мултиплициране на резултата);
- Дребномащабни инвестиции в инфраструктура, които са предварителни условия за иновации и по-нататъшно развитие;
- финансиране на проекти, свързани с организиране на обучения и трансфер на знания за бенефициенти, изпълняващи проекти на дадената територия;
- участие на екипа на МИРГ в процеса на обмен на ноу-хау и в националната мрежа на МИРГ за трансфер на знания и умения в рибарските райони и популяризиране на тези знания на съответната територия.

б) подпомагане на диверсификацията в рамките на риболова с търговска цел или извън него, ученето през целия живот и създаването на работни места в райони за рибарство и аквакултури

В рамките на стратегията е целесъобразно да се зложат мерки за поддържане на заетостта в рибарския район и създаване на нови работни места посредством разнообразяване на дейностите или икономическо и социално реструктуриране на рибарския район с цел преодоляване на социално-икономическите трудности, настъпили в резултат на промени в сектор "Рибарство", включително предлагане на мерки от т.нар. „син“ растеж.

В обхвата на мерките в стратегиите за местно развитие могат да се включат:

- диверсификация на първични производствени дейности (например нови

риболовни техники и принадлежности) — т.е. диверсификация в рамките на риболовния сектор;

- диверсификация на дейности във веригата на генериране на стойност на рибата (при дейности, които добавят стойност към рибни продукти: директни продажби, маркетинг, др.);
- по-широка диверсификация на рибарския район в сектори и дейности като туризъм, култура, услуги, морски сектор и т.н.;
- валоризация на местни продукти, дребномащабна преработка и т.н.;
- подкрепа за инфраструктура и услуги, свързани с малките рибарски стопанства и туризма, в полза на малки рибарски общности.

Инвестирането в човешкия капитал е решаващо за повишаването на конкурентоспособността и икономическите резултати на дейностите, свързани с рибарството и аквакултурите. Чрез МИРГ ПМДР подпомага ученето през целия живот и създаването на мрежи от контакти, насърчаващи разпространението на знания и услуги, които допринасят за подобряване на общите резултати и конкурентоспособност на операторите. МИРГ могат да проявят активност за идентифициране и анализиране на пропуските във вида обучение, което се предлага на дадена територия, а когато е необходимо, да предприемат мерки за отстраняване на тези пропуски.

в) подобряване и използване на екологичните дадености на районите за рибарство и аквакултури, включително операции за смекчаване на въздействието от изменението на климата

МИРГ могат да играят активна роля при:

- Насърчаването на по-устойчиви практики, които оптимизират използването на рибните ресурси и предлагат нови източници на приходи за рибарските райони;
- Популяризирането и информиране на местните предприемачи и населението за подходящото поведение и ползването на подходящи технологии, способстващи адаптирането към климатичните промени, опазването на околната среда и биоразнообразието и т.н.;
- Сътрудничество между рибарските общности и научните организации и насърчаването на опазването на околната среда в района;
- Услуги по почистване и борба със замърсяването;
- защита на околната среда в рибарски райони с цел запазване на тяхната привлекателност, обновяване и развитие на крайбрежните селища с рибарски дейности и съхраняване и развиване на националното природно и архитектурно наследство; - изпълнение на мерки от НПРД, по-специално мерки от Плановите за управление на защитените зони и насочени към запазване и възстановяване на биоразнообразието;
- Насърчаване на използването на възобновяеми енергийни източници за собствени нужди, с цел ефективно използване на ресурсите
- Обединяване на различните заинтересовани страни за решаване на някои от проблемите, свързани с изменението на климата и замърсяването, причинено от сухоземни и морски източници, разположени край бреговата ивица и в крайбрежни води, които подлагат на риск морските екосистеми и вътрешни

водоеми и застрашават добива в тях.

- МИРГ следи за това проектите, обект на подбор ще бъдат оценявани от гледна точка на изменението на климата и устойчивия подход към околната среда
- Стратегиите за местно развитие, включват когато това е възможно, диверсификация на риболовните дейности с оглед на предизвикателствата в следствие с изменението на климата и целят да подсилят взаимодействието между рибарските сдружения и научните институти с оглед по-лесната адаптация на рибарските райони към задълженията обвързани с изменението на климата.

г) насърчаване на социалното благополучие и културното наследство в районите за рибарство и аквакултури, включително рибарството, аквакултурите и морското културно наследство

Стратегиите за местно развитие могат да допринесат за повишаване на привлекателността на рибарските райони, като място за живеене, чрез инвестиции за подобряване средата на живот, културни дейности, насърчаване на културното наследство, в т.ч. морското културно наследство, социални услуги и др.

Прилагането на подобни мерки са възможности за диверсификация на дейностите в рибарския район и тяхното използване дава потенциал за създаване на заетост и възможности за укрепване на чувството за местна идентичност.

д) засилване на ролята на рибарските общности в местното развитие и управлението на местните ресурси в областта на рибарството и морските дейности. Мерки за развитието на местен капацитет за управлението на ресурсите на територията на МИРГ в областта на рибарството и морските дейности; придобиване на умения и улесняване подготовката и изпълнението на стратегията за местно развитие, както и за разработване на проекти по други мерки на ПМДР и други механизми за финансиране в сектор „Рибарство”, включително създаване на капацитет за изпълнение на проекти финансирани от ЕСИФ в период 2014 – 2020 г.

Създаването на МИРГ включва следните етапи:

1) Първият етап е заявяване на интерес е свързан с определянето на район на прилагане на стратегията за ВОМР и изграждане на публично-частното партньорство.

С оглед спазването на принципите за публичност и прозрачност УО ще публикува покани за подаване на заявления за изразяване на интерес чрез пресата, сайта на УО и провеждане на информационни кампании, като представи насоки за кандидатстване, критериите и процедурата за избор.

Подадените заявления за изразяване на интерес и приложенияте към тях документи се разглеждат и оценяват от УО. В рамките на 30 работни дни от подаване на заявленията за изразяване на интерес УО, извършва административна проверка, проверка за допустимост и проверка за съответствие с критериите за избор на рибарски район район. След решение за одобрение на заявлението за изразяване на интерес, избраните партньорства преминават към изграждане на публично-частно партньорство и създаване на местна инициативна рибарска група.

2) Вторият етап е изграждане на капацитет.

Доказването на административен капацитет е задължителна част от признаването на МИРГ, за което потенциалната МИРГ може да получи подготвителна помощ. Подготвителната помощ се реализира само след подаване и одобрение на заявлението за изразяване на интерес и стартирането на етапа на изграждането на капацитет.

Подготвително подпомагане ще се предоставя за изграждане на капацитет, създаване на местни инициативни рибарски групи и изготвяне на водени от общността стратегии за местно развитие.

Допустими дейности за подготвително подпомагане са:

- Да представят писмено споразумение за партньорство за създаване на МИРГ между общините, частния сектор и гражданските организации на целевата територия;
- Да поемат задължението да регистрират организация с нестопанска цел в обществена полза по Закона за юридически лица с нестопанска цел, освен в случаите на регистрирана такава организация и да разработят стратегия за водено от общностите местно развитие;
- Да изградят капацитет в областта на човешките ресурси и наличие на техническа обезпеченост при създаването на МИРГ.
- Стартирането и приключването на етапа на изграждане на капацитет се обявява от УО на електронната страница на програмата.

5.1.2 A list of criteria applied for selecting the fisheries areas

Териториалното разположение на рибарските райони, които ще бъдат избрани за прилагане на подхода WOMP, е по крайбрежието на Черно море, р. Дунав и вътрешността на страната, които се отличават с висока концентрация на дейности, свързани със секторите на рибарството и аквакултурите, измерими посредством:

- Степен на зависимост на местните жители от състоянието на секторите на рибарство и аквакултури, измерена чрез:

а) брой активни риболовни кораби, включително от дребномащабния крайбрежен риболов: 40 кораба

или

б) брой на заетите в сектора на аквакултурите: 25 ЕПРВ (еквивалент на пълно работно време)

или

в) брой риболовни кораби по р. Дунав: 40 кораба

- Територията, покрита от рибарските райони, трябва да покрива най-малко 400 км², за да се осигури подходящ финансов, административен и технически капацитет, който да обезпечи подходът “отдолу-нагоре”;
- Населението на рибарските райони трябва да обхваща между 10 000 и 150 000 жители, което предлага достатъчна критична маса от гл.т. на човешките и икономически ресурси.

5.1.3 A list of selection criteria for local development strategies

Критерии за избор на стратегии за местно развитие

Стратегиите за воденото от общността местно развитие се оценяват по следните критерии:

- Въвличане на местната общност в процеса по подготовка на стратегията (списъци с участници в процеса по консултиране, присъствени списъци от срещи, изявления в подкрепа на стратегията)
- Стратегията отразява потребностите от развитие на територията (наличие на ясна и логична връзка между стратегията, предвидените дейности и SWOT анализа)
- Стратегията има приложими приоритети и цели (ясна структура на приоритетите, разписани цели, дейности и измерими индикатори за всеки приоритет)
- Последователен план за действие (Планът за действие съдържа организиран списък с дейности, дейностите са ясно описани и са част от общата визия на стратегията)
- Бюджетът е логически разпределен по основните дейности и е в съответствие със стратегията (Бюджетът има ясна разбивка по позиции и е обвързан с плана за действие)
- Финансовите средства са достатъчни за изпълнението на плана за действие

(Планът за действие е осъществим, финансовите ресурси са изчислени за всяка позиция)

- Стратегията допълва други интервенции от областта
- Стратегията взаимодействие с други партньорства (партньорствата са идентифицирани и взаимодействието с МИРГ е описано)
- Координация, осигуряваща синергия с други фондове използвани в района (заложи са системи за установяване на координация)
- Опит и капацитет у партньорите (водещият партньор има опит в управлението на местните партньорства за развитие, Водещият партньор е посочил и описал функциите на членове на екипа, които да организират административното и финансово управление)
- Процедурите за работа и вземане на решение са ясни и прозрачни (системата за управление и контрол е ясно описана)
- Рибарският район е кохерентен и с достатъчна критична маса (съотношението между размера на територията, населението и местните ресурси позволява да се постигнат устойчиви резултати в развитието на района)
- Принос на стратегията за постигане на целите на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в ЕС

Окончателният избор ще стане въз основа на оценка на всеки отделен критерий, както и на обща оценка на различните аспекти на стратегията спрямо определените критерии.

Критериите, относно качеството на предложените стратегии за местно развитие са: балансирано участие на представителите на рибарската общност, принос към утвърждаването на секторите на рибарството и аквакултурите в устойчивото развитие на рибарските райони; гарантиране на пълноценното използване и оползотворяване на възможностите, които предлагат на местните общности за морското и крайбрежното развитие и развитието на районите на вътрешните водоеми.

Процедура и график за избор на стратегии за местно развитие

УО на ПМДР отговаря за избора на стратегии за водено от общностите местно развитие на местните инициативни рибарски групи. Процедурата за избор отговаря на принципите за прозрачност, равнопоставеност и конкурентност.

Първоначалният подбор на стратегиите за водено от общностите местно развитие приключва до две години след датата на одобряване на Споразумението за партньорство. При обявяване на втори прием СМР се одобряват не по-късно от 31 декември 2017 г.

Процедурата за избор включва следните основни етапи:

1. Подготвително подпомагане: Декември 2015 г. — януари 2016 г.

2. Обявяване на покана за прием на стратегии за местно развитие (януари - март 2016 г.)

3. Проверка за административно съответствие и допустимост на заявленията (април 2016 г.)

При наличие на всички изискуеми документи заявленията за признаване на МИРГ и стратегиите за местно развитие, те се разглеждат от комисия за избор, определена от Ръководителя на УО. Комисията в срок до 30 дни от приключването на проверката за окомплектованост на изискуемите документи извършва проверка за допустимост на заявленията за признаване на МИРГ.

4. Оценка на постъпилите стратегии (май – юни 2016 г.)

За всички стратегии, преминали проверка за административно съответствие и допустимост, се извършва техническа оценка по определените критерии за избор. Критериите за избор и тяхната тежест се публикуват в поканата за прием.

Страгиите се разглеждат и оценяват от определената комисията за избор, назначена със заповед на Ръководителя на УО. Като членове на комисията се включват представители на засегнатите местни власти и областни управи. Всяка стратегия е предмет на независима оценка от най-малко двама оценители.

5. Избор на стратегии (юни 2016 г.)

След оценяване на стратегиите, комисията за избор класира кандидатите според общия брой събрани точки. Ръководителят на УО взема решение за одобрение/отхвърляне на кандидатите.

6. Подписване на договор (юли 2016 г.)

С одобрените кандидати се сключва договор за управление на водената от общността стратегия за местно развитие, в който са описани задълженията и отговорностите на всяка от страните по него.

Информация относно критериите за разпределяне на бюджетите на МИРГ

Окончателните прагове на бюджета на МИРГ ще бъдат посочени в насоките за кандидатстване.

Максималните прагове на финансиране на стратегии за ВОМР, финансирани от ПМДР е както следва:

- а) за еднофондова стратегия прилагана от МИРГ финансиран единствено със средства от ЕФМДР, левовата равностойност на 2 000 000 евро
- б) за многофондова стратегия прилагана от МИРГ, левовата равностойност на 1 500 000 евро
- в) за многофондова стратегия прилагана от МИГ, левовата равностойност на 50 000 евро

5.1.4 A clear description of the respective roles of the FLAGs, the managing authority or designated body for all implementation tasks relating to the strategy

Задачи на местните инициативни рибарски групи:

- изграждане на капацитет на местните участници за разработване и изпълнение на дейности и операции;
- определяне на недискриминационна и прозрачна процедура за подбор и критерии за подбор на операции, които избягват конфликта на интереси, и гарантират, че поне 50 % от гласовете при решения за подбор са от партньори извън публичния сектор, като се предвижда възможност за обжалване на взетите решения за подбор и се позволява подбор чрез писмена процедура;
- гарантиране на съответствие със стратегиите за водено от общностите местно развитие при избора на операции, като същите се приоритизират според техния принос за постигане на целите на стратегиите;
- разработване и публикуване на покани за предложения или текуща процедура за подаване на проекти, включително определяне на критериите за избор;
- Приемане на проектни предложения и оценяване на същите за съответствие с конкретната стратегия;
- Избор на операции и определяне на размера на подкрепата;
- Мониторинг на изпълнението на стратегиите за местно развитие и на подкрепените операции и провеждане на конкретни дейности за оценка във връзка със стратегията за местно развитие.

Отговорности на Управляващия орган

- Избор на местни инициативни рибарски групи и стратегии за водено от общностите местно развитие;
- Подпомагане на МИРГ в прилагане на техните стратегии, чрез предоставяне на методическа помощ за спазване на процедурите и за допустимостта на

подадените проекти;

- След първоначалния избор на проекти от МИРГ, УО ще извърши административна, техническа и финансова оценка на подадените проектни предложения;
- извършване на посещения на място за наблюдение дейността на местните инициативни рибарски групи, за оценка напредъка в прилагането на стратегията и съответствието им с договора за управление на водената от общността стратегия за местно развитие;
- описание на разпоредбите и процедурите на системите за управление и контрол на ПМДР и дефиниране как МИРГ са интегрирани в тези системи.

За целите на наблюдението на програмно ниво, Управляващият орган ще изисква информация от МИРГ за всеки от проектите, които са избрани: финансова информация и информация за напредъка на проектите, като се използват индикаторите, включени в ПМДР. Годишното докладване на МИРГ следва да допринесе за годишния доклад за изпълнение на програмата.

УО съвместно с МИРГ ще подготви насоки за изготвяне на планове за оценка на изпълнението на стратегиите за местно развитие. В тях ще се съдържа и информация как плановете за оценка на стратегиите за местно развитие ще позволяват генерирането на входящи данни за обобщаване на резултатите от изпълнението им на ниво програма.

Управляващият орган може да предприеме по-нататъшни дейности за мониторинг и оценка, по-специално при изготвянето на докладите за изпълнението през 2017 г. и 2019 г. на основата на проучвания, предприети върху представителна извадка от проекти, за да се потвърдят оценките, направени от крайните бенефициенти.

5.1.5 Information on advance payments to FLAGs

МИРГ могат да поискат от управляващия орган авансово плащане. Размерът на авансовите плащания не може да надвишава 50 % от публичното подпомагане, свързано с текущите разходи и популяризиране. Авансовите плащания за МИРГ се отпускат при предоставяне на прогноза за предвидените разходи на годишна база. Прогнозите се предоставят до месец ноември на предходната година.

5.2 Information on integrated territorial investments

EMFF measures covered
Article 38 Limiting the impact of fishing on the marine environment and adapting fishing to the protection of species (+ art. 44.1.c Inland fishing)
Article 39 Innovation linked to the conservation of marine biological resources (+ art. 44.1.c Inland fishing)
Article 40.1.a Protection and restoration of marine biodiversity – collection of lost fishing gear and marine litter
Article 43.2 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters – investments to facilitate compliance with the obligation to land all catches
Article 40.1.b-g, i Protection and restoration of marine biodiversity – contribution to a better management or conservation, construction, installation or modernisation of static or movable facilities, preparation of protection and management plans related to NATURA2000 sites and spatial protected areas, management, restoration and monitoring marine protected areas, including NATURA 2000 sites, environmental awareness, participation in other actions aimed at maintaining and enhancing biodiversity and ecosystem services (+ art. 44.6 Inland fishing)
Article 34 Permanent cessation of fishing activities
Article 30 Diversification and new forms of income (+ art. 44.4 Inland fishing)
Article 32 Health and safety (+ art. 44.1.b Inland fishing)
Article 42 Added value, product quality and use of unwanted catches (+ art. 44.1.e Inland fishing)
Article 43.1 + 3 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters - investments improving fishing port and auctions halls infrastructure or landing sites and shelters; construction of shelters to improve safety of fishermen (+ art. 44.1.f Inland fishing)
Article 47 Innovation
Article 48.1.a-d, f-h Productive investments in aquaculture
Article 52 Encouraging new sustainable aquaculture farmers
Article 48.1.k Productive investments in aquaculture - increasing energy efficiency, renewable energy
Article 48.1.e, i, j Productive investments in aquaculture - resource efficiency, reducing usage of water and chemicals, recirculation systems minimising water use
Article 53 Conversion to eco-management and audit schemes and organic aquaculture
Article 54 Aquaculture providing environmental services
Article 77 Data collection
Article 76 Control and enforcement
Article 62.1.a Preparatory support
Article 63 Implementation of local development strategies (incl. running costs and animation)
Article 66 Production and marketing plans
Article 67 Storage aid
Article 68 Marketing measures
Article 69 Processing of fisheries and aquaculture products
Article 80.1.a Integrating Maritime Surveillance
Article 80.1.b Promotion of the protection of marine environment, and the sustainable use of marine and coastal resources
Article 80.1.c Improving the knowledge on the state of the marine environment

Indicative financial allocation from EMFF (€)

6. FULFILMENT OF EX-ANTE CONDITIONALITIES

6.1 Identification of applicable ex-ante conditionalities and assessment of their fulfilment

6.1.1 Applicable EMFF specific ex-ante conditionalities

Ex-ante conditionality	Union priorities to which conditionality applies	Fulfilled
1 - Report on fishing capacity has been submitted in accordance with Article 22(2) of Regulation (EU) No 1380/2013	1	Partially
2 - The establishment of a multiannual national strategic plan on aquaculture, as referred to in Article 34 of Regulation (EU) No 1380/2013, by 2014	2	Yes
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	3	No
4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009	3	Partially

6.1.1 Criteria and assessment of their fulfilment

Ex-ante conditionality	Criterion	Fulfilled	Reference	Explanation
1 - Report on fishing capacity has been submitted in accordance with Article 22(2) of Regulation (EU) No 1380/2013	1 - The report is made in accordance with common guidelines issued by the Commission	No		Докладът за 2014 г. е изготвен в и Регламент (ЕО) № 1013/2010 . http://ec.europa.eu/fisheries/fleet/in
1 - Report on fishing capacity has been submitted in accordance with Article 22(2) of Regulation (EU) No 1380/2013	2 - Fishing capacity does not exceed the fishing capacity ceiling set up in Annex II to Regulation (EU) No 1380/2013	Yes	Съгласно данни от ИСС на ИАРА към 31.12.2014 г. българският риболовен флот се състои от 2005 кораба, от които активните са 1104 броя. Общ бруто тонаж е 6 420.4 БТ и мощност на двигателите общо 56 393 kW	
2 - The establishment of a multiannual national strategic plan on aquaculture, as referred to in Article 34 of Regulation (EU) No 1380/2013, by 2014	1 - A multiannual national strategic plan on aquaculture is transmitted to the Commission at the latest by the day of transmission of the operational programme	Yes	МНСПА е подаден през октомври 2014 г.	
2 - The establishment	2 - The operational	Yes	В ПМДР са взети предвид и са включени мерки и дейности, описани	

of a multiannual national strategic plan on aquaculture, as referred to in Article 34 of Regulation (EU) No 1380/2013, by 2014	programme includes information on the complementarities with the multiannual national strategic plan on aquaculture		в стратегическия план.	
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	No	Националната програма за събиране на данни за периода 2011-2013 г. и всяко едно продължение до 2014-2016 г. е изготвена и представена в рамките на законовия срок (15/10/2008) и приета от Комисията. Въпреки това, програмата за 2011-2013 г. е частично изпълнена.	Въз основа на отговорностите за събирането и анализа на данни с проведе среща с научноизследователските задълженията на България. Налице е нужда от допълнителна базата данни DCF. С Решение на Комисията (2009/2008) за програма за събиране на данни Комисията (2010/93/EC) за приемане на данни за периода 2011-2013 г. изготвени и приети от ЕК Нац. периода 2009-2010 г. и за 2011-2013 г. С Решение за изпълнение на изпълнението на националните 2014-2016 г.
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	2 - A description of the administrative capacity to prepare and implement work plans for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	No	— Предложение на НПСД за 2014-2016 г. е изготвено и предадено в срок. Въпреки това програмата за 2014 г. е частично изпълнена. — Годишни отчети за 2009 – 2014, предадени съгласно изискванията на чл. 7 от Регл.(ЕО) № 199/2008 са подадени в срок и са приети от Комисията — РСД данни, изпратени до всички крайни потребители, които са ги поискали през 2013-2014 г., както се изисква съгласно член 18 от Регламент (ЕО) № 199/2008 са подадени чрез качване на сайта на JRC.	Чрез писмо от ЕК – Ares (2014) 1 2015 година не е необходимо д данни. Решение за изпълнение на Ком националните програми за събир Подадени годишни отчети за год на член 7 от Регламент (ЕО) № 19 MARE-DATACOLLECTIONFRA Предоставяне на данни по член качване на сайта на JRC: http://datacollection.jrc.ec.europa.e Уведомления от ЕК: Писма №За 2009 г. с писма № АР За 2010 г. с писмо № ARES(2011) За 2011 г. с писмо № ARES(2012) За 2012 г. с писмо № ARES(2015)

				<p>За 2009 г. — 348 евро (1%);</p> <p>За 2010 г. — 1043 евро (2%);</p> <p>За 2011 г. — 828 евро (1%);</p> <p>За 2012 г. — 1166 евро (8%);</p>	
3	- Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	3 - A description of the capacity in human resources allocation to undertake bilateral or multilateral agreements with other Member States if the work to implement the data collection obligations is shared	No	<p>Поради недостатъчно национално финансиране от страна на България през 2012-2013 г. няма проведено хидроакустично изследване за пелагични видове. От есента на 2012г. дънното изследване за оценка на запасите от калкан се провежда само в акваторията на Румъния.</p> <p>През 2014 г. беше извършено едно хидроакустично изследване и едно изследване на морското дъно.</p> <p>Беше подписано двустранно споразумение с Румъния във връзка с изпълнението на РСД.</p> <p>Необходимо е включване на допълнително 2 експерта за НПСД.</p>	<p>Подготовка на План за дейност 402/25.03.2015 г. между България и Румъния.</p> <p>Предвидено е за периода 2014-2015 г. хидроакустично изследване за запаса на калкан в акваторията на Румъния.</p>
4	- Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009	1 - A description of the administrative capacity to prepare and implement the section of the operational programme pertaining to the 2014-2020 national control financing programme as referred to in point (o) of Article 18(1)	No		България не е изпълнила обществените поръчки. Изпълнение
4	- Administrative capacity: administrative capacity is available to	2 - A description of the administrative capacity to prepare and implement the	Yes	Неприложимо	Национални програми за контрол на калкана са прилагани. Многогодишни планове за управление на калкана (EO) № 1224/2009 не се прилагат

<p>comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009</p>	<p>national control action programme for multiannual plans, as provided for in Article 46 of Regulation (EC) No 1224/2009</p>			
<p>4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009</p>	<p>3 - A description of the administrative capacity to prepare and implement a common control programme that may be developed with other Member States, as provided for in Article 94 of Regulation (EC) No 1224/2009</p>	<p>Yes</p>	<p>Неприложимо</p>	
<p>4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No</p>	<p>4 - A description of the administrative capacity to prepare and implement the specific control and inspection programmes, as provided for in Article 95 of Regulation (EC) No 1224/2009</p>	<p>Yes</p>	<p>Неприложимо</p>	<p>В момента няма такива, но в специфични програми за контрол</p>

1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009				
4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009	5 - A description of the administrative capacity to apply a system of effective, proportionate and dissuasive sanctions for serious infringements, as provided for in Article 90 of Regulation (EC) No 1224/2009	Yes	<p>— Наличие на уредба за прилагане на система от ефективни, пропорционални и възпиращи санкции за тежки нарушения, в съответствие с обхвата на санкциите, предвидени в глава IX от Регламент (ЕО) № 1005/2008. ДА</p> <p>— Съществува актуален национален регистър на нарушенията, посочени в член 93 от Регламент (ЕО) 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година.</p>	<p>С измененията на Закона за рибарство г. са завишени размерите на санкции по закон. http://iara.government.bg/?p=119</p> <p>Съгласно чл. 16, ал. 1, т. 10 от Закона за аквакултура съставя и поддържа актовете за установяване на административни постановления, издавани от опра...</p>
4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009	6 - A description of the administrative capacity to apply the point system for serious infringements, as provided for in Article 92 of Regulation (EC) No 1224/2009	Yes	<p>Наредба № 3 от 19.02.2013 г. за прилагане на точкова система за извършени тежки нарушения по смисъла на Регламент (ЕО) № 1005/2008 на Съвета от 29.09.2008 година за създаване на система на Общността за предотвратяване, възпиране и премахване на незаконния, недеклаиран и нерегулиран риболов, за изменение на регламенти (ЕИО) № 2847/93, (ЕО) № 1936/2001 и (ЕО) № 601/2004 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 093/94 и (ЕО) № 1447/1999.</p> <p>Системата е въведена изцяло.</p> <p>http://iara.government.bg/?page_id=119</p>	Въведена за прилагане на точков...

6.1.2 Applicable general ex-ante conditionalities and assessment of their fulfilment

4. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни

фондове: ЧАСТИЧНО

- Критерий: Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: НЕ
- Критерий: Уредба, гарантираща прозрачни процедури за възлагане на договори: ДА
- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал: НЕ
- Критерий: Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки: НЕ

5. Наличие на уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове: ДА

- *Критерий:* Уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи: ДА
- *Критерий:* Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал: ДА
- *Критерий:* Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи: ДА

6. Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза относно околната среда, свързано с ОВОС и СООС: ДА

- Критерий: Уредба за ефективното прилагане на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (2) (ОВОС) и на Директива 2001/42/ЕО (3) (СООС): ДА
- Критерий: Уредба за обучение на персонала, който участва в прилагането на директивите за ОВОС и СООС, и за разпространение на информация до този персонал: ДА
- Критерий: Уредба за осигуряване на достатъчен административен капацитет: ДА

7. Наличие на статистическа база, необходима за оценяване на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели за резултатите, необходими за подбора на действия, които най-ефективно допринасят за постигане на желаните резултати, за наблюдение на напредъка към постигане на резултатите и за извършване на оценка на въздействието: ЧАСТИЧНО

- Критерий: Въведена е уредба за своевременно събиране и агрегиране на

статистически данни със следните елементи:

— идентифициране на източници и механизми за осигуряване на статистическо валидиране: ДА

— уредба относно публикуването и публичната достъпност на агрегираните данни: ДА

- Критерий: Ефективна система от показатели за резултатите, включително:

— подбор на показатели за резултатите за всяка програма, които предоставят информация за обосновката на подбора на свързани с политиката действия, финансирани от програмата: НЕ

— определяне на количествени цели за тези показатели: НЕ

— съгласуваност на всеки показател със следните реквизити: солидност и статистическо валидиране, яснота на тълкуването на нормите, реагиране на предприетите мерки на ниво политика, своевременно събиране на данните НЕ

- Критерий: въведени процедури, които гарантират, че всички операции, финансирани от програмата, възприемат ефективна система от показатели: НЕ

6.2 Description of the actions to be taken, the bodies responsible and the timetable for their implementation

6.2.1 Actions envisaged to achieve the fulfilment of the EMFF specific ex-ante conditionalities

Ex-ante conditionality	Criterion	Actions to be taken	Deadline	Bodies responsible for fulfilment
1 - Report on fishing capacity has been submitted in accordance with Article 22(2) of Regulation (EU) No 1380/2013	1 - The report is made in accordance with common guidelines issued by the Commission	<p>Подаване на пълен доклад на флота (2016 г.) относно баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов (за 2015 г.), посочени в член 22, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1380/2015, в т.ч.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оценка на флота по дължина и уреди, като се използва най-модерната и най-наличната биологична информация, по-специално предоставената от НТИКР и GFCM, съгласно изискванията, определени в Насоките на Комисията за анализ на баланса между риболовния капацитет и възможностите за риболов (СОМ(2014) 545 окончателен от 2 септември 2014 г.). • План за действие съгласно член 22, параграф 4 на Регламент (ЕС) № 1380/2013, който включва само дебалансираните сегменти на флота. <p>Българските власти полагат усилия да прилагат съответното законодателство и регулаторни инициативи (Да се посочат законодателните и регулаторните инициативи и техните цели) във връзка със системата за управление на флота.</p>	31-May-2016	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	<p>Административен капацитет</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Увеличаване броя на служителите и повишаване на тяхната компетентия 2. Подобряване на информационни бази данни посредством създаване на централна база данни за всички данни и подходяща ИТ поддръжка. 3. Разработване на информационна система и централна база данни за обработка на данните, с цел подобряване на разпространението на точни и обобщени данни на крайните потребителски заявки. 	31-Jul-2016	ИАРА

3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни (НПСД) 2014-2016: Националната програма за събиране на данни да бъде изцяло изпълнена и съответните данни да бъдат подадени.	31-May-2016	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	Изменение на НПСД (2014-2020)	31-Dec-2015	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	Преглед на нормативната рамка относно РСД.	31-Jan-2016	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	1 - A description of the administrative capacity to prepare and apply a multiannual programme for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	Приемане на нова национална законодателна рамка	31-Dec-2016	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	2 - A description of the administrative capacity to prepare and implement work plans for data collection, to be reviewed by STECF and accepted by the Commission	Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни (НПСД) 2014-2016: Сключване на споразумение с българските научни институти.	30-Nov-2015	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	3 - A description of the capacity in human resources allocation to undertake bilateral or multilateral agreements with other Member States if the work to implement the data collection obligations is shared	Осигуряване участие на представители, отговорни за събирането на данни на международни срещи.	31-Dec-2015	ИАРА
3 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the data requirements for fisheries management set out in Article 25 of Regulation (EU) No 1380/2013 and Article 4 of Regulation (EC) No 199/2008	3 - A description of the capacity in human resources allocation to undertake bilateral or multilateral agreements with other Member States if the work to implement the data collection obligations is shared	Подобряване на координацията между научните партньори с отговорните за събирането на данни органи.	31-Dec-2015	ИАРА
4 - Administrative capacity: administrative capacity is available to comply with the implementation of a Union control, inspection and enforcement system as provided for in Article 36 of Regulation (EU) No 1380/2013 and further specified in Regulation (EC) No 1224/2009	1 - A description of the administrative capacity to prepare and implement the section of the operational programme pertaining to the 2014-2020 national control financing programme as referred to in point (o) of Article 18(1)	Изпълнение на План за действие за обществени поръчки — Общо предварително условие номер четири.	31-Dec-2016	МИ, АОП, МЗХ

6.2.2 Actions envisaged to achieve the fulfilment of the general ex-ante conditionalities

Подробните планове за действие за адресиране на неизпълнените общи предварителни условия са поместени в Приложение 8.

7. DESCRIPTION OF THE PERFORMANCE FRAMEWORK

7.1 Table: Performance framework

Union priority	1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries
-----------------------	--

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	4,348,000.00	23,080,235.00
1.3 - N° of projects on added value, quality, use of unwanted catches and fishing ports, landing sites, actions halls and shelters	10.00	45.00
1.5 - N° of projects on permanent cessation	8.00	8.00

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	--

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	10,000,000.00	36,215,000.00
2.2 - N° of projects on productive investments in aquaculture	30.00	70.00
2.5 - N° of projects on promoting human capital of aquaculture in general and of new aquaculture farmers	7.00	20.00

Union priority	3 - Fostering the implementation of the CFP
-----------------------	---

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	3,000,000.00	12,414,579.00
3.1 - N° of projects on implementing the Union's control, inspections and enforcement system	12.00	20.00
3.2 - N° of projects on supporting the collection, management and use of data	1.00	2.00

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	--

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	2,270,000.00	20,293,088.00
4.1 - N° of local development strategies selected	10.00	10.00
4.2 - N° of projects on preparatory support	8.00	8.00

Union priority	5 - Fostering marketing and processing
-----------------------	--

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	3,500,000.00	12,706,991.00

5.1 - N° of producers organisations or associations of producers organisations supported for production and marketing plans	1.00	2.00
5.2 - N° of projects on marketing measures and storage aid	10.00	30.00
5.3 - N° of projects on processing	5.00	15.00

Union priority	6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy
-----------------------	--

Indicator and measurement unit, where appropriate	Milestone for 2018	Targets for 2023
Financial indicator	500,000.00	3,333,334.00
6.2 - N° projects on the protection and improvement of knowledge on marine environment	1.00	3.00

7.2 Table: justification for the choice of output indicators to be included in the performance framework

Union priority	1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries
-----------------------	--

Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority	<p>Причините да бъдат избрани показателите за брой проекти за окончателно преустановяване и брой проекти за добавена стойност, качество, използване на нежелания улов и рибарските пристанища, кейовете за разтоварване и покритите лодкостоянки са:</p> <p>Мярката за окончателно преустановяване ще се прилага до 31.12.2017 г. и към края на 2018 година се очаква всички проекти да са изпълнени. На проведени фокус срещи при подготовката на програмата от страна на рибарите е показан интерес и готовност за кандидатстване с проекти за добавяне на стойност по ЕФМДР, ресурс — 3 806 250 евро.</p> <p>През програмен период 2007-2013 се наблюдава засилен интерес от страна на общините и готовност за подаване на проекти за реконструкция на рибарски пристанища, лодкостоянки и места за разтоварване. Ресурс от ЕФМДР – 9 375 000 евро.</p> <p>По другите мерки по ПС1 се очаква да проектите да се приключат след 2018 г.</p>
Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice,	1. Скрапиране на 8 кораба при среден размер на подпомагане 15 000 евро от ЕФМДР. Съгласно Плана за действие към Доклада за флота има структурен излишък от 28 съда. Сегментът 24+ е балансиран, а в сегмента 12-24

conclusions of ex-ante evaluation)	<p>има излишък от 3 съда.</p> <p>2. 8 проекта за преработка със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР 76 693 евро, 15 проекта за предлагане на пазара и/или инвестиции на борда за повишаване на качеството със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР 70 000 евро; 7 проекта на дребномащабни риболовци за предлагане на пазара и инвестиции на борда със средна стойност на подпомагането от ЕФМДР – 30 000 евро и 6 проекта по р. Дунав със средна стойност от ЕФМДР 18 750 евро.</p> <p>3. Средната стойност от ЕФМДР за пристанища по Черно море (3 бр.) е определена на 3 млн. евро, а тази за 1 пристанище по р. Дунав – 1,5 млн. евро. Предвидени са и 3 проекта за изграждане</p>
Information on how the methodology and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement	<p>При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложен са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите <p>Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.

Union priority	2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture
-----------------------	--

<p>Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority</p>	<p>По ОПРСР се наблюдава силен интерес към подпомагане на стопанствата за производство на аквакултури. Същевременно, поради липса на финансов ресурс голяма част от тях няма да бъдат финансирани. Затова, се предвижда първите стартирали мерки по ПМДР да бъдат за продуктивни инвестиции в аквакултурата и за създаване на стопанства от нови производители. Очаква се подготовката, оценката и изпълнението на проекти да протече сравнително гладко и голяма част от тях да приключат в указания срок. Частта на средствата от ЕФМДР за постигане на крайната цел за 2023 г. за проектите за продуктивни инвестиции в аквакултурите е 14 906 250 евро и 6 375 000 евро за проекти за създаване на стопанства от нови производители, което е в размер на 78,36 % от общо предвидените средства по ПС2 и е повече от половината от финансовия ресурс по ПС 2. Другите мерки по ПС2 изискват повече време за подготовка и по-късното им стартиране е възможно да доведе до приключване на операциите по тях след 2018 г.</p>
<p>Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice, conclusions of ex-ante evaluation)</p>	<p>При прилагане на ПМДР ще се използват научените уроци от ОПРСР в това число по отношение на оптималния за осъществяване на проектите размер на финансовата помощ. За да се намали рискът от неизпълнение проекти, поради високи очаквания на кандидатите и невъзможност за финансиране, ще се намали размера на допустимата безвъзмездна помощ и така ще се финансират по-голям брой проекти. Максималният брой за вид проект по аквакултури ще бъде посочен в Насоките за кандидатстване. С оглед на това и в съответствие с данните за подадените проекти по мярка 2.1 от ОПРСР, се предвижда среден размер на БФП на проект за продуктивни инвестиции да бъде около 215 000 от ЕФМДР, а за създаване на стопанства на нови производители - в рамките на 318 750 от ЕФМДР. Очакваните средни размери на приноса на ЕФМДР умножени по броя проектите, които се предвижда да бъдат изпълнени към 2018г. дава стойност, която е малко под етапната цел на финансовия показател.</p>
<p>Information on how the methodology</p>	<p>При разработването на рамката за изпълнение са</p>

<p>and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement</p>	<p>приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложен са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите <p>Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.
--	---

Union priority	3 - Fostering the implementation of the CFP
-----------------------	--

<p>Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority</p>	<p>Във връзка с повишаване на качеството на администрираните данни от извършването на контролната дейност и подпомагане на събирането, управлението и използването на данни ще бъде адаптирана и осъвременена наличната ИТ инфраструктура и ще бъде закупена нова техника. Обновяването на оборудването за извършване на контролна дейност ще бъде извършено в съответствие с изискванията в Регламент 1224/2009. Закупуването на нови патрулни катери за извършване на контрол и наблюдение във водите на Черно море ще допринесе за устойчивото управление и мониторинг на рибарството. С цел намаляване на ННН риболова е планирано провеждането на информационни кампании за важноста популацията на калкан да бъде опазена. Повишаването на квалификацията на</p>
---	--

	служителите, чрез провеждане на обучения и участието в регионални срещи за обмяна на опит и добри практики, е ключова дейност за подобряване на мониторинга, контрола и използването на данни.
Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice, conclusions of ex-ante evaluation)	По мярката за събиране на данни за оценяване на етапните и общите цели е предвидено отчитането на процента подадени данни от общо изискваните данни за всеки модул по отделно, след което се изчислява средноаритметичната стойност за всички повиквания за данни на годишна база. По мярката за контрол в рибарството за оценяване на етапните и общите цели е предвидено отчитането на броя изпълнени проекти.
Information on how the methodology and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement	По мярката за събиране на данни в Споразумението за партньорство е посочено, че е необходимо да бъдат предприети административни мерки за подобряване на качеството и пълнотата на данните. Изпълнението на дейностите ще се отчита на основата на приложимото Европейско законодателство. През периода 2014-2020 г. ще продължи изготвянето на Специфичен план за мониторинг и контрол на уловите от калкан, като в него ще се въведат по-стриктни мерки в сравнение с предходен период (намаляване броя на определените пристанища, увеличаване броя на инспекциите на море и в пристанищата, предварителни уведомления).

Union priority	4 - Increasing employment and territorial cohesion
-----------------------	--

Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority	Като показател за изпълнението включен в рамката на изпълнението по този приоритет ще се използва само „Подготвително подпомагане“ с оглед на това, че към 2018 година се очаква да бъдат определени рибарските райони, създадени МИРГ, подготвени и одобрени стратегии за местно развитие. За подготвително подпомагане, за изпълнение на стратегиите и създаване на НРМ е предвиден общ бюджет 17 249 124 евро от ЕФМДР.
--	---

<p>Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice, conclusions of ex-ante evaluation)</p>	<p>През настоящия програмен период се изпълняват 10 стратегии на Местни инициативни рибарски групи. Ако България одобри по-голям брой МИРГ, то бюджета ще бъде редуциран до нива, които ще се отразят негативно върху качествено изпълнение на стратегиите. От това следва, че вариантът за многофондови стратегии ще предостави повече гъвкавост и повече финансови ресурси за съществуващите и новосъздадените МИРГ. За показателя „Подготвително подпомагане“ е предвиден ресурс от 25 000 евро безвъзмездна помощ за подготовка на една стратегия. Максималният ресурс за стратегия за ВОРМ е указан в раздел 5.1.3. за целия период. Тази стойност е определена на база на опита от настоящия период и на оценка относно икономическата жизнеспособност за създаване и функциониране на административна структура, която да прилага стратегията за местно развитие и може да бъде разработена посредством включването на други ЕСИ фондове, участващи в подхода.</p>
<p>Information on how the methodology and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement</p>	<p>При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложи са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите <p>Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка;

	<ul style="list-style-type: none"> • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.
--	---

Union priority	5 - Fostering marketing and processing
-----------------------	---

<p>Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority</p>	<p>Чрез показателя „преработка“ ще се следи постигането на целите на ПС 5. Предвидени са средства за пазарни проучвания и подпомагане на предприятията/рибарите при участието им в изложения. на които да се представят българските продукти и осъществяват търговски преговори и сделки. Очаква се преди края на 2018 година да са направени 2 пазарни проучвания и подкрепени 4 участия в изложения. Изпълнението на тези операции ще се измерва чрез показателя „Мерки за предлагане на пазара“.</p> <p>За показателя „Преработка“ е предвиден ресурс от 8 212 500 евро от ЕФМДР.</p> <p>За показателя „Предлагане на пазара“ е предвиден ресурс от 727 500 евро от ЕФМДР.</p> <p>Броят на плановете за производство и предлагане на пазара, съгласно правилата на чл. 66 на Регламент (ЕС) № 508/2014 е установен на 2, което възлиза на средно 75 000 евро за план.</p> <p>Другите мерки по ПС5 ще изискват повече време за стартирането им и към края на 2018 година не е сигурно дали ще има изпълнени проекти по тях.</p>
<p>Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice, conclusions of ex-ante evaluation)</p>	<p>До края на ПМДР е предвидено да бъдат подпомогнати 15 проекта за преработка със стойност от ЕФМДР 547 500 евро/проект. Определянето на тази стойност е на база среден размер на подобни проекти по ОПРСР.Проектите, които ще бъдат обект на финансиране ще са основно за модернизиране. Поради това към края на 2018 година се очаква не повече от 5 от предвидените за изпълнение проекти за преработка да бъдат завършени.</p> <p>За постигането на общата стойност на показателя „Мерки за предлагане на пазара и помощи за складиране“ е предвидено 2 проекта за създаване на организации на производителите (средна. помощ от ЕФМДР – 36 375 евро), 7 проекта в областта на търсенето на нови пазари (средна. помощ от ЕФМДР – 56 250 евро), 2 пазарни проучвания (средна. помощ от ЕФМДР – 5 625 евро), 10 проекта за спомагане на проследимостта на продуктите (средна. помощ</p>

	от ЕФМДР – 15 000 евро), 9 проекта за провеждане информационни кампании (средна помощ от ЕФМДР – 15 000 евро) и 2 проекта за съхранение на запасите
Information on how the methodology and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement	<p>При разработването на рамката за изпълнение са приложени основни разпоредби в споразумението за партньорство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложи са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите <p>Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.

Union priority	6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy
-----------------------	---

Rationale for the selection of output indicators included in the performance framework , including an explanation of the share of financial allocation represented by operations, which will produce the outputs, as well the method applied to calculate the share, which must exceed 50% of the financial allocation to the priority	<p>Интегрираната морска политика гарантира последователен подход към морските въпроси, с цел да се подобри координацията между различни области на политиката. Изпълнението на ИМП е необходимо, за да се вземе предвид взаимосвързаността на промишлеността и човешките дейности, свързани с морето, тъй като решението е една от областите (морски транспорт и пристанища, вятърна енергия, морски изследвания, рибарство или туризъм,) може да засегне останалите.</p> <p>Интегрираното морско наблюдение, като част от ИМП, ще спомогне да се насърчат националните органи при обмена на данни за</p>
--	---

	<p>различни области на ИМП, както и да се подпомогне сътрудничеството между отделните държави-членки по въпросите на ИМП.</p> <p>Целите на ИМП ще бъдат постигнати чрез заделения финансов ресурс за предвидените мерки по този приоритет в размер на 2 500 000 евро от ЕФМДР.</p>
<p>Data or evidence used to estimate the value of milestones and targets and the calculation method (e.g. unit costs, benchmarks, standard or past rate of implementation, expert advice, conclusions of ex-ante evaluation)</p>	<p>До края на програмния период е предвидено да бъдат подпомогнати поне 3 проекта, насочени към морското биологично разнообразие, всеки на средна стойност 417 000 евро от ЕФМДР. Два от тях ще бъдат за консервационни дейности в НАТУРА 2000 в морето, а един ще допринесе за научна информация относно състоянието на морската среда в Черно море.</p>
<p>Information on how the methodology and mechanisms to ensure consistency in the functioning of the performance framework have been applied in line with the provisions of the Partnership Agreement</p>	<p>Приложени основни разпоредби в Споразумението за партньорство:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени са само показатели за продукт и финансови показатели; • където не е възможно да се включи показател за продукт, е включен „ключов етап на изпълнение“, за което е изготвена съответната обосновка; • броя на показателите е максимално ограничен, като избраните обхващат съществен размер от инвестициите към даден приоритет; • заложи са постижими стойности за междинните и крайни цели при отчитане на темповете на изпълнение и особеностите при прилагането на ОПРСР, както и на външните фактори, които може да окажат влияние върху изпълнението на показателите <p>Предвижда се УО да извършва регулярно наблюдение на напредъка по всеки показател, включващо най-малко следните елементи:</p> <ul style="list-style-type: none"> • напредък спрямо заложените междинни и крайни цели; • анализ и идентифициране на фактори, допринасящи за или възпрепятстващи напредъка; • мерки за адресиране на затрудненията/забавянията.

8. FINANCING PLAN

8.1 Total EMFF contribution planned for each year (€)

Year	EMFF main allocation	EMFF performance reserve
2014	0.00	0.00
2015	22,838,980.00	1,457,807.00
2016	11,597,018.00	740,235.00
2017	11,784,981.00	752,233.00
2018	12,059,205.00	769,737.00
2019	12,141,663.00	775,000.00
2020	12,360,777.00	788,986.00
Total	82,782,624.00	5,283,998.00

8.2 EMFF contribution and co-financing rate for the union priorities, technical assistance and other support (€)

Union priority	Measure under the Union Priority	Total support			Main allocation (total funding less performance reserve)		Performance reserve		Performance reserve amount as proportion of total Union support h = f / a * 100
		EMFF contribution (performance reserve included)	National counterpart (performance reserve included)	EMFF co-financing rate	EMFF support	National counterpart	EMFF Performance reserve	National counterpart	
		a	b	c = a / (a + b) * 100	d = a - f	e = b - g	f	g = b * (f / a)	
1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries	1 - Article 33, Article 34 and Article 41(2) (Article 13(2) of the EMFF)	123,522.00	123,522.00	50.00%	123,522.00	123,522.00	0.00	0.00	7.00%
1 - Promoting environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based fisheries	2 - Financial allocation for the rest of the Union priority 1 (Article 13(2) of the EMFF)	16,728,354.00	6,104,837.00	73.26%	15,548,354.00	5,674,208.00	1,180,000.00	430,629.00	
2 - Fostering environmentally sustainable, resource efficient, innovative, competitive and knowledge based aquaculture	-	27,161,250.00	9,053,750.00	75.00%	25,531,575.00	8,510,525.00	1,629,675.00	543,225.00	6.00%
3 - Fostering the implementation of the CFP	1 - the improvement and supply of scientific knowledge and collection and management of data (Article 13(4) of the EMFF)	3,983,120.00	995,780.00	80.00%	3,744,133.00	936,033.00	238,987.00	59,747.00	6.00%
3 - Fostering the implementation of the CFP	2 - the support to monitoring, control and enforcement, enhancing institutional capacity and an efficient public administration without increasing the administrative burden (Article 76(2)(a) to (d) and (f) to (h)) (Article 13(3) of the EMFF)	5,798,411.00	644,268.00	90.00%	5,450,506.00	605,612.00	347,905.00	38,656.00	
3 - Fostering the implementation of the CFP	3 - the support to monitoring, control and enforcement, enhancing institutional capacity and an efficient public administration without increasing the administrative burden (Article 76(2)(e)) (Article 13(3) of the EMFF)	695,100.00	297,900.00	70.00%	653,394.00	280,026.00	41,706.00	17,874.00	
4 - Increasing employment and territorial cohesion	-	17,249,124.00	3,043,964.00	85.00%	16,119,164.00	2,844,559.00	1,129,960.00	199,405.00	6.55%
5 - Fostering marketing and processing	1 - Storage aid (Article 67) (Article 13(6) of the EMFF)	689,991.00		100.00%	689,991.00				5.57%
5 - Fostering marketing and processing	2 - Compensation for outermost regions (Article 70) (Article 13(5) of the EMFF)								
5 - Fostering marketing and processing	3 - Financial allocation for the rest of the Union priority 5 (Article 13(2) of the EMFF)	9,012,750.00	3,004,250.00	75.00%	8,471,985.00	2,823,995.00	540,765.00	180,255.00	
6 - Fostering the implementation of the Integrated Maritime Policy	-	2,500,000.00	833,334.00	75.00%	2,325,000.00	775,001.00	175,000.00	58,333.00	7.00%
7 - Technical assistance	-	4,125,000.00	1,375,000.00	75.00%	4,125,000.00	1,375,000.00			
Total		88,066,622.00	25,476,605.00		82,782,624.00	23,948,481.00	5,283,998.00	1,528,124.00	6.00%

8.3 EMFF contribution to the thematic objectives of the ESI funds

Thematic objective	EMFF contribution (€)
03 - Enhancing the competitiveness of small and medium-sized enterprises, the agricultural sector (for the EAFRD) and the fisheries and aquaculture sector (for the EMFF)	38,782,658.28
04 - Supporting the shift towards a low-carbon economy in all sectors	1,031,250.00
06 - Preserving and protecting the environment and promoting resource efficiency	26,878,589.24
08 - Promoting sustainable and quality employment and supporting labour mobility	17,249,124.48

9. HORIZONTAL PRINCIPLES

9.1 Description of the actions to take into account the principles set out in articles 5*, 7 and 8 of the CPR

9.1.1 Promotion of equality between men and women and non- discrimination

Принципите за осигуряване на равни възможности и недискриминация и равенство на половете са залегнали в българската законодателна и институционална система чрез:

- Конституцията на Република България (член 6);
- Закона за защита от дискриминация; който въвежда изискванията на директива 2000/43/ЕС и директива 2004/113/ЕС;
- Закона за интеграция на хората с увреждания.

Интегрирането на принципите за равните възможности и недискриминация и равенство на половете в ПМДР се отчита на отделните етапи при подготовката и изпълнението на програмата.

Тематичната работната група за изготвяне на Програмата взема основните решения, отнасящи се до нея, като разглежда, дискутира и съгласува дейности за осигуряване на прилагането на хоризонталните принципи и за осигуряване на съответствие на програмата с приложимото национално и европейско законодателство. В процеса на програмиране, като партньор в тематичната работна група за разработване на ПМДР, е включено Министерството на труда и социалната политика и Агенцията по заетостта. Комитетът за наблюдение също ще следи за прилагане на принципа на равните възможности.

Финансираните чрез ПМДР операции ще бъдат изпълнявани при спазване на принципите и разпоредбите на европейското и национално законодателство, включително по отношение на осигуряване на равни възможности на мъжете и жените. Принципът ще бъде включен и в критериите за оценка на операциите, финансирани чрез ПМДР, там, където това е приложимо и подходящо.

Принципът за осигуряване на равни възможности на мъжете и жените е пряко обвързан с общия принцип за равнопоставеност и недопускане на дискриминация. Жените са основно ангажирани в преработвателната промишленост, докато риболовът е традиционно дейност, осъществявана от мъжете. Подобряването на работните условия и безопасността във всичките подсектори ще ги направи по-атрактивни за жените. От дейностите, свързани с модернизацията и подобряване на условията на труда, ще се облагодетелстват всички полове.

С подписването на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

бенефициентите се задължават да прилагат принципа на равните възможности при изпълнението на техните проекти.

Един от критериите за одобряване на стратегии за местно развитие ще бъде спазване на принципа на равни възможности и недискриминация и равни възможности на мъжете и жените.

Всички отчети ще съдържат информация за дела на участие на двата пола при изпълнение на приоритетите на Програмата.

На интернет страницата на ПМДР ще се публикува информация за обявените процедури за избор на операции, приложимите за програмата правила, насоки, указания, наръчници и друга информация, която се отнася до управлението и изпълнението на Програмата. Тази информация ще е общодостъпна за всички заинтересовани лица.

9.1.2 Sustainable development

Гарантирането на устойчиво развитие на операциите ще се следва от ПМДР. Преходът към устойчивост на околната среда е приоритет на реформата в ОПОР за периода 2014-2020 г. Това означава акцент върху преминаване към риболов, който постига максимално устойчив улов и дава възможност за постепенното прекратяване на изхвърлянето на нежелан улов, както и подобрена ресурсна ефективност.

При изготвянето на ПМДР са взети под внимание специфичните нужди във връзка със смекчаването на последиците от изменението на климата.

Необходимите предпоставки за прилагането на принципа на устойчиво развитие са създадени в процеса на програмиране. Значителна част от мерките, за които са предвидени около 1/3 от ресурсите, включват дейности, директно насочени към опазване на околната среда, подобряване ефективността на ресурсите, смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени. Провеждането на принципа за устойчиво развитие е важен критерий при подготовката, одобрението и реализацията на останалите проекти. Устойчиво развитие в аквакултурата е управлението и опазването на естествените ресурси, както и ориентацията на технологични и институционални промени по такъв начин, че да осигурят постигането и да продължи удовлетворение за настоящите и бъдещите поколения. Подобно развитие опазва земята, водата, растенията и генетични ресурси, както и гарантира че те са екологично щадящи, технологично подходящи, икономически жизнеспособни и социално приемливи. Аквакултурите могат да окажат различни въздействия върху околната среда и има ясен интерес към свеждане до минимум на тези ефекти. Рамковата директива за водите установява стандарти за качество на околната среда, за всички водни обекти в рамките на Европа, както и дейности, които могат да повлияят на качеството на околната среда. Мониторинг за проектите финансирани по ПМДР ще

се извършва за съответствие с регулаторните стандарти за защита и гарантиране на качеството на околната среда. Детайлната методология за оценка при изпълнение и наблюдение на проектите ще бъде разработена и описана подробно в Системите за управление и контрол на ПМДР.

За да се гарантира прилагане на единен систематичен и координиран подход при интегрирането на ПОС и ПИК в основните програмни документи за периода 2014-2020 г., е предвидено докладване и проследяване на резултатите и съответно постигане на конкретни и измерими национални цели. За да бъдат тези цели в съответствие с целите на Стратегическа екологична оценка (СЕО), МС одобри Насоки за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата във фондовете за Кохезионна политика, ОСП и ОПОР за периода 2014-2020 г. В Насоките са определени конкретни мерки и групи дейности за ПОС и ПИК.

Предвижда се втора фаза на насоки „Изпълнение на Оперативните програми и Споразумението за партньорство“, която ще включи разработване на система от критерии, чрез които ще се гарантира, че в периода 2014-2020 г. с финансиране от ЕСИФ ще се изпълняват приоритетно проекти, които допринасят в по-висока степен за изпълнение на ПОС и ПИК.

Конкретно, чрез своите мерки, ПМДР допринася за изпълнение на следните аспекти, целящи спазването на принципа на устойчиво развитие:

За осигуряване на изискванията за опазване на околната среда допринасят:

- Инвестиции в прехода към екологично устойчиво рибарство в съответствие с целите на Общата политика в областта на рибарството за експлоатиране на рибни запаси до максималния устойчив улов и премахване на изхвърлянето на улов;
- Инвестиции в екологични иновации, като по-селективни риболовни уреди и други иновации, които намаляват въздействието на рибарството и аквакултурите върху околната среда;
- Инвестиции в аквакултури с високо равнище на опазване на околната среда;
- Мерки, насочени към по-добро спазване на правилата на ОПОР, по-добър контрол на рибарството и по-добро събиране и обхват на научни данни;
- Насърчаване на екологосъобразни производства, компенсации за предоставянето на екологични услуги;
- Информирание и повишаване познанията на работещите в сектора за изискванията за опазване на ОС

За осигуряване постигането на ресурсна ефективност допринасят:

- насърчаване на инвестиции за постигане на ресурсна ефективност, засилване на вертикалната интеграция суровини-готови продукти

- Подобряване на ресурсната ефективност и оползотворяването на странични продукти и отпадъци, включително за целите на други сектори на икономиката.

За смекчаване на измененията на климата и адаптиране към климатичните промени допринасят:

- Помощ за въвеждането на нисковъглеродни технологии и решения и увеличаване на енергийната ефективност на дейностите в секторите на рибарството и аквакултурите;
- Модернизация на предприятията, която да намалява вредното въздействие върху околната среда Ще бъдат подкрепени иновациите, свързани със съхранението на морските ресурси, които водят по-специално до увеличена селективност на използваните уреди на борда и които въвеждат методи и техники, намаляващи въздействието върху морската околна среда

Програмата ще допринася и за защитата и възстановяването на морското биоразнообразие и екосистеми. Инициативи, насочени към придобиването и разпространяването на данни и информация, са много важни и следователно те ще бъдат подкрепяни. По-конкретно инициативите ще бъдат насочени за информиране на обществеността относно състоянието на запасите, за необходимостта от въвеждането на допълнителни мерки за опазване, устойчива експлоатация и контрол, за необходимостта от въвеждане на ограничени зони за улов и др.

9.2 Indication of the indicative amount of support to be used for climate change objectives

EMFF measures contributing to the climate change objectives	Coefficient %
02 - Article 38 Limiting the impact of fishing on the marine environment and adapting fishing to the protection of species (+ art. 44.1.c Inland fishing)	40.00
03 - Article 39 Innovation linked to the conservation of marine biological resources (+ art. 44.1.c Inland fishing)	40.00
04 - Article 40.1.a Protection and restoration of marine biodiversity – collection of lost fishing gear and marine litter	0.00
05 - Article 43.2 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters – investments to facilitate compliance with the obligation to land all catches	0.00
01 - Article 40.1.b-g, i Protection and restoration of marine biodiversity – contribution to a better management or conservation, construction, installation or modernisation of static or movable facilities, preparation of protection and management plans related to NATURA2000 sites and spatial protected areas, management, restoration and monitoring marine protected areas, including NATURA 2000 sites, environmental awareness, participation in other actions aimed at maintaining and enhancing biodiversity and ecosystem services (+ art. 44.6 Inland fishing)	40.00
01 - Article 34 Permanent cessation of fishing activities	100.00
02 - Article 30 Diversification and new forms of income (+ art. 44.4 Inland fishing)	0.00
04 - Article 32 Health and safety (+ art. 44.1.b Inland fishing)	0.00
08 - Article 42 Added value, product quality and use of unwanted catches (+ art. 44.1.e Inland	0.00

fishing)	
09 - Article 43.1 + 3 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters - investments improving fishing port and auctions halls infrastructure or landing sites and shelters; construction of shelters to improve safety of fishermen (+ art. 44.1.f Inland fishing)	40.00
01 - Article 47 Innovation	0.00
01 - Article 48.1.a-d, f-h Productive investments in aquaculture	0.00
02 - Article 52 Encouraging new sustainable aquaculture farmers	0.00
01 - Article 48.1.k Productive investments in aquaculture - increasing energy efficiency, renewable energy	40.00
02 - Article 48.1.e, i, j Productive investments in aquaculture - resource efficiency, reducing usage of water and chemicals, recirculation systems minimising water use	0.00
04 - Article 53 Conversion to eco-management and audit schemes and organic aquaculture	
01 - Article 54 Aquaculture providing environmental services	
01 - Article 77 Data collection	40.00
01 - Article 76 Control and enforcement	0.00
01 - Article 62.1.a Preparatory support	0.00
02 - Article 63 Implementation of local development strategies (incl. running costs and animation)	40.00
01 - Article 66 Production and marketing plans	0.00
02 - Article 67 Storage aid	0.00
03 - Article 68 Marketing measures	0.00
01 - Article 69 Processing of fisheries and aquaculture products	
01 - Article 80.1.a Integrating Maritime Surveillance	
02 - Article 80.1.b Promotion of the protection of marine environment, and the sustainable use of marine and coastal resources	40.00
03 - Article 80.1.c Improving the knowledge on the state of the marine environment	40.00

The indicative EMFF contribution (€)	Share of the total EMFF allocation to the operational programme (%)
12,967,979.66	14.73%

10. EVALUATION PLAN

Objectives and purpose of the Evaluation Plan

Цели и предназначение на плана за оценка

Целта на плана за оценка е да предложи разбираема рамка за оценяване и да осигури ефективна интеграция и да се използва като инструмент за управление на изпълнението на оперативната програма (ОП). Проектът има за цел наблюдение на ОП и опростяване на оздравителните дейности, с оглед постигането на очакваните резултати. Целите на плана за оценка са гарантиране на:

- Наблюдение на програмата
- Междинния напредък на програмата
- Два ключови междинни доклада за 2017 г. и 2019 г.
 - Наличието на необходимите данни/информация от гледна точка на пълнота и подготвеност
 - Възможност за ниво Д: Изготвяне от Съюза на цялостни заключения относно ефективността на политиките

Governance and coordination

Управлението на оценката на проекта се състои от следните органи: Управляващият орган, междинният орган и Комитета по наблюдение Освен това, в зависимост от случая, оценката може да бъде поверена на външни изпълнители/експерти.

Индивидуалните ангажименти на всеки орган ще се определят, както следва:
Управляващ орган (УО), Междинен орган (МО):

Управляващият орган е органът, отговорен за управление на ОП, както и за приемането и прилагането на системата за наблюдение и контрол и качество, спазване на сроковете и докладване на резултатите

Относно наблюдението, УО гарантира защитена електронна информационна система, която ще изпраща на Комисията подробни показатели за напредъка, информация относно проектите и ще изготвя годишни доклади по изпълнението. УО също така извършва наблюдение на качеството на изпълнение на програмата посредством показатели и предоставя на Комитета по наблюдението информация и документи, необходими за проследяване на напредъка на програмата.

По отношение на плана за оценка, УО/МО отговарят за следното:

- проектиране и разработване на план за оценка и гарантиране съвместимостта му със системата за наблюдение и оценка
- Актуализиране на плана за оценка. Планът ще се актуализира годишно и когато възникнат конкретни нужди от оценяване.
- Съхраняване на оценките и съответните дейности въз основа на плана за оценка

УО препоръчан от звеното за оценяване и съставен от персонал на Комисията и НО. Звеното за оценяване ще отговаря за наблюдението на плана за оценка и ще има следните задачи:

- Предоставяне на консултативна подкрепа при етапите на проектиране и разработване на плана за оценка.
- Преглед на консултативната подкрепа — актуализация на плана за оценка.
- Определяне на нови нужди от оценяване, възникнали по време на изпълнението на програмата. • Организиране на оценителния процес.

Организиране на процедура за публикуване на резултатите от оценката. Комитет за наблюдение: Комитетът за наблюдение ще одобрява плана за оценка не по-късно от една (1) година след приемането на програмата. Той също така одобрява промените в плана по време на актуализиране на оценката.

Комитетът за наблюдение ще извършва преглед на изпълнението на програмата и напредъка в постигането на целите, основно посредством показатели. Освен това, ще одобрява докладите за годишното изпълнение преди да бъдат изпратени до Европейската комисия.

Комитетът за наблюдение ще наблюдава всички дейности по оценката и съответните изводи от плана за оценка и може да издава препоръки към УО по отношение на изпълнението и оценката, като тогава извършва наблюдение върху предприетите действия в резултат на препоръките.

Основните участници в наблюдението и оценката на оперативната програма са: Управляващият орган, междинният орган, външните независими оценители, бенефициерите и Комитета за наблюдение.

Координацията на системата за наблюдение и оценка ще се извършва от УО, който ще определя независими оценители, предоставящи подкрепа на УО и МО по отношение на изисканите оценки.

Планът за оценка се актуализира винаги когато *ad hoc* дейности определят нови нужди от оценяване. Използване на оценките

Оценките ще фокусират върху две области:

1. междинния учебен процес с оглед подобряване на програмата посредством придобитите знания.

Прилагането на заключенията от оценките ще се интегрира в процеса на вземане на решения. Гарантирането на тези цели ще се извършва, както следва:

- Създаване на план за действие за наблюдение на изпълняваните дейности
- Организиране на семинари по отношение на препоръките от оценките Редовно интегриране на наблюдението на оценките

2. във външни представяния на резултатите (виж следното приложение)

Представянето на резултатите от дейностите е ключов елемент от демократичната отчетност и допринася за по-голямо участие, ангажиране и отговорност на съответните страни.

Evaluation topics and activities

Изискванията на Съюза по отношение на плана за оценка могат да бъдат обобщени, както следва:

- Предварителната оценка ще бъде въведена в оперативната програма В настоящият план за оценка
- Набор от общи показатели на контекста, резултатите и изводите един път на всеки две години от задължителното докладване.
- Планът за оценка включва най-малко три основни раздела, както следва:

1. Цел

- За определяне на ключовите цели на проекта
- Анализ на наличните данни, с оглед определянето на основния фокус на усилията за събиране на данни за оценката.

2. Оценителна рамка

- Цел на оценката Процес на оценяване, определен от УО
- Ниво на участие на партньорите по оценката
- Степен на принос на експертите
 - Насоки за осигуряване на разпространението на резултатите от оценките
 - График за указване как оценките ще допринесат за изпълнението и подготовката на различни доклади по програмата
- Общия бюджет за изпълнението на проекта (виж по-долу)

3. Планирани оценки

- Списък и времеви график на оценките, които ще се извършват през годината, в т.ч. документация относно избора на теми.
- Освен това, планът за оценка ще конкретизира всеки вид квалификация:
- Контекст и обосновка, вкл. основния подход (или оценка на въздействието) и основните въпроси на оценката.
- Използваните методи и необходимата информация за целта.
- Гарантиране, че необходимата информация за определени оценки ще е налична или ще бъде налична в бъдеще, както и график за целта.
- Времетраене и ориентировъчни дати:

4. Очакван бюджет за всяка оценка (свързан с избраните методи и времетраене на договора).

Data and information strategy

Стратегическото проучване е процес между гарантирането на цялата необходима информация и нуждите от намаляване на разходите за подобна дейност. В този контекст ще се използват максимален брой дейности за „вътрешни“ консултации и информация, като:

- Определяне на други публични органи, които могат да добавят допълнителна информация към базата данни.
- Основни информационни източници, събирани от бенефициерите и съответните форми, които ще бъдат препроектирани при необходимост, за включването на необходимите данни за извършване на оценката и изваждането на съответните показатели на резултатите.
- Подобряване на събирането на данни по оперативната програма (член 77)

В случай че тези дейности не покриват обема от данни, други подходящи начини ще бъдат използвани.

Timeline

Звеното за оценяване ще подготвя доклад на годишна база относно оценяването на програмата, ще уведомява УО и Комитета за наблюдение при необходимост.

Това също така ще гарантира, че оценките ще могат да служат за подготвянето на навременни доклади относно резултатите от ОП, по-специално подготовката на годишните доклади за изпълнението за периода 2016-2023 г. и ключовите годишни доклади за 2017 г. и 2019 г.

УО ще подготви и представи план за оценка за одобрение от Комитета за наблюдение не по-късно от една година след приемането на програмата.

Specific requirements for evaluation of CLLD

По време на прилагането на стратегията за ВОМР МИРГ ще осъществяват комуникация с УО/МО посредством доклад за напредъка на изпълнението, на годишна база. Докладите ще се представят и оценяват от Звеното за оценяване.

Communication

Резултатите от оценката ще гарантират прозрачност, по-активно участие и обща култура на оценяване.

На ранен етап и когато е необходимо, ще се взема решение относно:

- Целевата група на публикацията
- Видът на информацията, която ще съдържа
- Размерът и детайлите на информацията, която ще бъде разкрита.

Примери на дейности, предприети за публикуване на резултатите от оценката:

- Публикуване на резултатите от оценката на интернет страницата на програмата.
- Включване на резултатите от оценката в годишните доклади за изпълнението.
 - Представяне на основните констатации на съответните работни заседания и работни групи.
 - Публикуване на информационни бюлетини по програмата.

Resources

Финансови ресурси:

Бюджетът за оценяване, указан в плана за оценка, е 200 000 евро. Тъй като оперативната програма разполага с ограничени ресурси, тя ще използва различни решения за ограничаване на разходите на съответните оценки. С изключение на случаите на самооценка, при необходимост ще се използват методи като:

- Организиране на срещи между партньори за обмен на идеи
 - Подготовка на оперативната програма за гарантиране, че голямата част от необходимата информация е вече налична по програмата
 - Използването, когато е възможно, на Интернет, въпросници и телефонни интервюта.

Човешки ресурси:

Както е упоменато в съответния раздел на оперативната програма, човешките ресурси на УО/МО са ограничени. В допълнение към неблагоприятната икономическа ситуация в страната, компетентните институции полагат всички усилия преодоляване на проблемите за гарантиране на безпроблемното изпълнение на програмата. Република България гарантира, че разполага с достатъчен брой подходящи кадри за изпълнението на програмата и на плана за оценка. Следователно оценяването може да се повери на външни изпълнители/експерти, с изключение на случаите на вътрешна оценка/самооценка. Звеното за оценяване по плана за оценка ще бъде излъчено от УО и МО, като персоналът ще изпълнява задълженията си по звеното, наред с останалите си задачи.

Членовете на Звеното за оценка ще вземат участие в обучителни курсове за придобиване на подходящите експертни умения, когато това се налага.

11. PROGRAMME IMPLEMENTING ARRANGEMENTS

11.1 Identification of authorities and intermediate bodies

Authority/body	Name of the authority/body	Email
Managing authority	Министерство на земеделието, храните и горите, Дирекция "Морско дело и рибарство"	pmdr@mzh.government.bg
Certifying authority	Звено "Сертификация на разходите по ОПРСР" в Държавен Фонд "Земеделие"	rozaliya_kamenska@dfz.bg
Audit authority	Изпълнителна агенция "Сертификационен одит на средствата от Европейските земеделски фондове"	ia@caaf.bg
Intermediate body of the managing authority	Държавен фонд "Земеделие" - РА	dfz@dfz.bg

11.2 Description of the monitoring and evaluation procedures

Наблюдението и оценяването на напредъка по изпълнението на ПМДР се извършва посредством рамка на изпълнението. Рамката на изпълнението на програмата е описана в Глава 7. Показатели за резултати и финансови показатели по приоритети на Съюза. Показателите за резултати се определят чрез общите показатели за резултат, конкретизирани по начини на изпълнение и свързани с мерките, включени по програмата.

Наблюдението на показателите на резултата по програмата по член 97 на Регламент (ЕС) № 508/2014 и насоките, предоставени от ЕС по смисъла на дейност за изпълнение, посредством системата „Инфосис“, съдържаща кумулативни данни относно избрани за финансиране дейности, в т.ч. характеристики на бенефициера и характера на дейността.

Базови условия за наблюдение са наличието на подходящи и надеждни данни с акцент върху систематичното събиране на данни на равнище проект, мярка и оперативна програма и директното снабдяване на системата с данни, необходими за наблюдението и оценката.

Основния източник на снабдяване на системата от показатели с подходящи данни, процеса на наблюдение и свързаните с това интегрирани информационни системи, вече съществува от периода 2007-2014 г.

Системата SFC 2007 на Европейския съюз подкрепя всички заинтересовани, т.е. управляващият орган, междинните органи, сертифициращият орган, одитния орган и бенефициерите. В системата се записват приноса на различните министерства/отдели под формата на шестмесечни доклади по наблюдението на проекти/планове, в т.ч. отделен раздел за показатели на напредъка. В подготовката за програмен период 2014-

2020 г. модернизиранието и актуализацията на ОП беше извършено така, че информацията относно напредъка на показателите на оперативната програма да се събира автоматично от системата и близкото наблюдение.

Освен това, наблюдаваният напредък и показателите на изпълнението се вземат под внимание при изготвянето на годишните доклади по оперативната програма. Годишните доклади се проверяват и одобряват от Комитета за наблюдение преди предаването им на Европейската комисия за одобрение.

Механизмите за наблюдение на рамката за изпълнение, посочени по-горе, позволяват системно оценяване на ключовите постижения и цели, като идентифицират рано проблемите, свързани с компенсациите и отклоненията от заложените цели, предлагайки незабавен отговор със съответните корективни мерки.

11.3 General composition of the Monitoring Committee

Съставът и детайлните правила за функциониране на КН ще бъдат разписани в Правилник за работата на КН на ПМДР, съгласно Постановление № 79 от 10 април 2014 на МС за създаване на комитети за наблюдение на Споразумението за партньорство на Република България и на програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г.

Основно изискване при определяне на състава на КН е той да бъде *представителен и балансиран по отношение на представляваните сектори*. При определяне на общия му състав трябва да се вземе под внимание включването на новите елементи в политиката, заложен в ЕФМДР.

Основните представителни групи в сектора ще бъдат част от КН — рибарство, аквакултури, преработвателна промишленост, представител на МИРГ и др. съгласно заповед на Министерски съвет на Република България. В КН ще бъдат включени и експерти от различни области, свързани с изпълнението на ЕФМДР (събиране на данни, контрол, околна среда, ИМП).

Комитетът за наблюдение на ПМДР заседава минимум 2 пъти годишно със следните основни функции:

- прави преглед на изпълнението на Програмата и на напредъка в посока на постигането на нейните цели;
- отчита финансовите данни, общите и специфичните за Програмата показатели;
- прави преглед и отчита промените в показателите за резултатите и напредъка в постигането на количествено определените целеви стойности, както и на етапните цели, определени в рамката на изпълнението;
- подлага на подробно разглеждане всички въпроси, отнасящи се до изпълнението на Програмата;

- провежда консултации и издава становище по всяко изменение на Програмата, предложено от управляващия орган;
- издава препоръки към Управляващия орган относно изпълнението на Програмата и нейната оценка;
- осъществява мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите препоръки.
- приема механизъм за определяне на интензитета на помощта съобразно вида на инвестицията, влиянието ѝ върху околната среда и пазара.

11.4 A summary description of the information and publicity measures to be carried out in accordance with Article 120

При реализирането на ПМДР УО на Програмата гарантира изпълнението на мерки за публичност, с оглед да се акцентира върху информираността, комуникацията и прозрачността..

Управляващият орган прави необходимото мерките за информация и публичност да се изпълняват в съответствие с Националната комуникационна стратегия (НКС) и тези мерки да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище. С оглед специфичните целеви групи бенефициенти и ограничения бюджет, основният принцип на комуникация ще се базира на директния контакт – семинари, обучения, изложения, промоционални материали и популяризиране на добри практики на бенефициенти в електронните и печатни медии.

Управляващият орган отговаря за:

а) Създаването на единен уебсайт или на единен портал, предоставящ информация за оперативната програма и достъп до тях. Това включва:

- електронно публикуване на списъка на операциите, включително името на всеки бенефициент, размера на публичното финансиране на операцията, включително дела на Съюза и националното участие;
- примери за дейности, финансирани от ЕФМДР, на широко разпространен официален език на Европейския съюз, различен от български език;
- специален раздел на интернет страницата, предназначен за осигуряване на кратко резюме на операциите за иновации и еко – иновации;
- актуализирана информация относно изпълнението на ПМДР, включително нейните основни постижения.

б) Информирането на потенциалните бенефициенти относно възможностите за финансиране по оперативната програма;

в) Популяризирането на ролята и постиженията на политиката на ЕФМДР чрез информационна и комуникационна дейност във връзка с резултатите и въздействието от оперативната програма и дейностите.

УО ще гарантира мерките за информация и публичност да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите, чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище. УО отговаря за организирането поне на следните мерки за информация и публичност: голяма информационна дейност, оповестяваща започването на оперативната програма; две големи информационни дейности по време на програмния период, които популяризират възможностите за финансиране и изпълняваните стратегии и представят постиженията на ПМДР.

В подхода за информиране и популяризиране Управляващият орган се ръководи от Националната комуникационна стратегия 2014-2020 г., която важи за всички ОП в България, и попълва Годишен план за действие в изпълнение на НКС.

12. INFORMATION ON THE BODIES RESPONSIBLE FOR IMPLEMENTING THE CONTROL, INSPECTION AND ENFORCEMENT SYSTEM

12.1 Bodies implementing the control, inspection and enforcement system

Name of the authority/body
Агенция "Митници", Министерство на финансите Българска агенция по безопасност на храните, Министерство на земеделието и храните Главна дирекция (ГД) "Рибарство и контрол", Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, Министерство на земеделието и храните Главна дирекция "Гранична полиция", Министерство на вътрешните работи Изпълнителна агенция по горите, Министерство на земеделието и храните Изпълнителна агенция "Морска администрация", Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

12.2 Brief description of human and financial resources available for fisheries control, inspection and enforcement

<p>ГД „Рибарство и контрол” изпълнява дейности по контрол и правоприлагане съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1380/2013 и Регламент (ЕО) № 1224/2009. Програмата по Контрол, инспекции и правоприлагане се организира и координира от ГД „Рибарство и контрол“, ИАРА. В страната функционират 27 регионални инспектората, разположени в областите на ниво NUTS III. Центърът за наблюдение на риболовните кораби, Варна, подпомага дейността на отделите „Рибарство и Контрол“ Добрич, Варна и Бургас и изпълнява задълженията на България относно ОПОР. Общият брой на служителите на Главна дирекция "Рибарство и контрол" е 167 души.</p> <p>Към всеки от регионалните инспекторати има инспектори, осъществяващи проверките и контрола на място, като за Черно море са 45.</p> <p>През 2014 г. 5 контролни плавателни съда изпълняват проверки в Черно море.</p> <p>Бюджетът за осъществяване на дейностите по контрола и правоприлагането е бил 321 760 лв през 2012 г.</p> <p>Основните партньори на ИАРА, които подпомагат дейността по контрол върху продуктите от риба и аквакултури по целия процес от мрежата – до масата са: БАБХ, ИАМА и ГДГП.</p> <p>Взаимодействие между ИАРА и БАБХ се извършва при:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Осъществяване на контрола върху риболова, производството на риба и други водни организми и търговия с тях2. Осъществяване на контрол върху продуктите от риболов и аквакултури по целия процес от „ мрежата и фермата — до масата“3. Осъществяване на контрол на здравеопазването и хуманното отношение към

- животните, контрол на фуражите, контрол на храните и граничен контрол
4. Контролните дейности на ИАРА по отношение управлението, наблюдението и контрола върху рибарството, аквакултурите и търговията с риби и други водни организми

Взаимодействие между **ИАРА** и **ИАМА** се извършва при:

1. Вписване и отписване на риболовни кораби от регистрите на ИАРА и ИАМА;
2. Вписване на промени в собствеността, името и техническите характеристики на риболовен кораб в регистрите на ИАМА;
3. Съвместни проверки на море на риболовните кораби;
4. Измерване, освидетелстване и проверка на мощността на двигателите на риболовните кораби, в изпълнение на чл.40 от Регламент (ЕО) №1224/2009 по реда на Наредба №5/08.10.2013г. за сертифициране и проверка на двигателите на корабите, вписани в регистъра на риболовните кораби.

Взаимодействие между **ИАРА** и ГД „Гранична полиция“ се извършва при:

Контрол на режима на риболова и рибностопанските дейности в морските пространства, вътрешните водни пътища, пристанищата, зоните на ГКПП, граничните реки и в тридесет километровата гранична зона на РБ.

Контрол на режима на риболов по отношение на чуждестранните риболовни кораби в морското пространство на РБ.

Формите на взаимодействие, които органите ангажирани в дейностите по контрол са:

1. Обмен на информация
2. Извършване на съвместни контролни дейности
3. Оказване на експертна помощ
4. Провеждане на съвместни обучения
5. Съвместна работа с обществеността и средства за масово осведомяване

Други органи, които подпомагат дейностите по контрол са:

- Агенция „Митници“;

- Министерство на финансите.

Контролира се извършеният внос и износ на риба и рибни продукти. В ИАРА се заверява сертификата за произход при внос на риба и рибни продукти от трети страни, съгласно Регламент (ЕС) № 1005/2008 за ННН риболова.

ИАГ, МЗХ:

ИАГ извършва контрол на любителски риболов във вътрешните водоеми и в горските райони.

Изготвен е Меморандум за разбирателство между ИАРА, ИАМА, Гранична полиция и БАБХ, като по този начин се осигурява взаимодействие между компетентните органи и конкретните им задължения.

12.3 The major equipment available, in particular the number of vessels, aircraft and helicopters

България няма нужда и не ползва самолети и хеликоптери при осъществяването на проверките и правоприлагането.

Ползват се пет кораба :

- Сектор „РК Бургас“: Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1377. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.
- Сектор „РК Бургас“: патрулен катер Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 750 Р
- Сектор „РК Добрич“: Синаутик Патрул модел 1150 № Бс 1376. Дължина 11.4 метра. БТ 15 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2004 г.
- Сектор „РК Добрич“: патрулен катер Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 750 Р
- Сектор „РК Варна“: Синаутик Патрул (SINNAUTIC Patrol), модел 1150 № Вн 7366. Дължина 11.4 метра. БТ 12,5 тона. Екипаж 2 човека, максимален брой лица на борда 8 човека. Година на производство 2007 г.

Ще бъдат необходими средства за текущи и основни ремонти, както и за годишен технически преглед, за покриване на допустими разходи според плановете за действие, както и за закупуване на измервателни уреди.

12.4 List of selected types of operations

Type of Operation	Description
<p>a - The purchase, installation and development of technology, including computer hardware and software, vessel detection systems (VDS), closed-circuit television (CCTV) systems and IT networks enabling the gathering, administration, validation, analysis, risk management, presentation (by means of the websites related to control) and exchange of, and the development of sampling methods for, data related to fisheries, as well as interconnection to cross-sectoral data exchange systems</p>	<p>В изпълнение на чл. 114 от Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета от 20 ноември 2009 година разработване на един официален уебсайт, достъпен чрез интернет и предлагащ данните, изброени в членове 115 и 116 от Регламента. Уебсайтът ще се състои от зона със свободен достъп и зона с ограничен достъп. Закупуване на устройства за автоматична идентификация на риболовните кораби над 15 м.</p>
<p>b - The development, purchase and installation of the components, including computer hardware and software, that are necessary to ensure data transmission from actors involved in fishing and the marketing of fishery products to the relevant Member State and Union authorities, including the necessary components for electronic recording and reporting systems (ERS), vessel monitoring systems (VMS) and automatic identification systems (AIS) used for control purposes</p>	<p>Създаването и пускането в операция на такава ИТ-инфраструктура е необходимо, за да се гарантира трансферът на данни към съответните органи на държавата членка и на органите на ЕС. За нуждите на дейностите по контрола е необходимо закупуването на следните устройства: AIS — минимум 45 и ERS — 150 за всички плавателни съдове над 12 метра.</p>
<p>c - The development, purchase and installation of the components, including computer hardware and software, which are necessary to ensure the traceability of fishery and aquaculture products, as referred to in Article 58 of Regulation (EC) No 1224/2009</p>	<p>Изграждане на система за проследяемост включваща софтуер и хардуер за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура. Съгласно чл. 67 „Информация за партида“ от Регламент за изпълнение (ЕО) № 404/2011 на Комисията от 8 април 2011 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1224/2009 на Съвета за създаване на система за контрол на Общността за гарантиране на спазването на правилата на общата политика в областта на рибарството, считано от 01.01.2015 г. е задължително създаването на система за проследяване на продуктите от риболов и аквакултура /в</p>

Type of Operation	Description
	случая за БГ -мидените ферми/. Системата трябва да включва изграден софтуер и хардуерни устройства (вкл. електронни устройства за разчитане на баркодове)
d - The implementation of programmes aiming at exchanging and analysing data between Member States and analysing them	Създаване на ИТ- инфраструктура за връзка между контролните органи на РБ и други СЧ.
e - The modernisation and purchase of patrol vessels, aircrafts and helicopters, provided that they are used for fisheries control for at least 60 % of their total periodtime of use per year	Закупуване на катери и други подходящи средства за патрулиране и контрол.
f - The purchase of other control means, including devices to enable the measurement of engine power and weighing equipment	Закупуване на средства за контрол, включително за теглото на рибата за ползване по разтоварищата, за измерване на параметрите на рибарските мрежи (размер на окото, дебелина на влакното).
g - The development of innovative control and monitoring systems and the implementation of pilot projects related to fisheries control, including fish DNA analysis or the development of web-sites related to control	Разработване и внедряване на хардуерни средства и съответния софтуер за осъществяване на този тип контролни дейности.
h - Training and exchange programmes, including between Member States, of personnel responsible for the monitoring, control and surveillance of fisheries activities	Обучение на инспекторите от ГД „РК“. За други дейности по контрола и правоприлагането, като обучения, участия в международни срещи на служители и други. България ще вземе участие в обучения на Европейската агенция за контрол на рибарството (ЕАКР). България няма съгласувани програми за обмен.
i - Cost/benefit analysis and as well as assessments of audits performed and expenditure incurred by competent authorities in carrying out monitoring, control and surveillance	Наемане на външни експерти с подходяща компетентност.
j - Initiatives, including seminars and media tools, aimed at enhancing awareness, among both fishermen and other players such as inspectors, public prosecutors and judges, as well as among the general public, of the need to fight illegal, unreported and unregulated fishing and of the implementation of the CFP rules	Провеждане на семинари, информационни мероприятия и други.
k - Operational costs incurred in carrying	Необходимо е да се подсигурят средства в

Type of Operation	Description
out more stringent control for stocks subject to specific control and inspection programmes established in accordance with Article 95 of Regulation (EC) No 1224/2009 and subject to control coordination in accordance with Article 15 of Council Regulation (EC) No 768/2005	случай, че България започне да изпълнява специфични програми в периода 2016-2020.
1 - Programmes linked to the implementation of an action plan established in accordance with Article 102(4) of Regulation (EC) No 1224/2009, including any operational costs incurred	Започване на подготвителна работа за съвместни препоръки за план за изхвърлянията, съвместно с румънските власти относно уловите на калкан, цаца и други видове със застрашена популация. Въвеждане на необходимите изменения в националното законодателство в съответствие със законодателството на ЕС (процедури за нарушение, санкции и т.н.) Повишаване информираността на сектора, обществеността и останалите заинтересовани институции / информационни срещи с научни институти за насърчаване изпълнението на проекти по отношение нивата на приулов, възможностите за избягване на нежелан улов и подобряване селективността на риболовните уреди.

12.5 Link to priorities defined by the Commission

- Изготвяне на планове за действие на основание чл. 102, ал. 4 от Регламента за контрол No 1224/2009.
- Изготвяне на План за действие съгласно Регламент на Съвета 199/2008.

13. DATA COLLECTION

13.1 A general description of activities of data collection foreseen for the period 2014-2020

1. ДЕЙНОСТИ в изпълнение на Регламента относно рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ (ЕО) № 199/2008 и Многогодишната програма на ЕС (док. С(2013)5243 за 2014-2016 г., и всички свързани последващи)

A. ПЕРИОД 2014-2016 г.

A1. Дейности, които ще се извършват на национално равнище, за да се събира биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно:

- стопански риболов

— аквакултури

— преработване

България ще събира и анализира **технически, биологически и икономически** данни в сектор „Рибарство“, които да допринесат за опазване, управление и експлоатация на живите водни ресурси. Данните, събирани с цел научна оценка, ще включват **техническа информация за риболовния флот и риболовните дейности, биологични данни за улова, състояние на рибните запаси и екологичното въздействие**, което може да бъде оказано от рибарството върху морската екосистема. Ще се събира и **икономическа информация** за риболовния флот, сектора за аквакултура и рибопреработвателните предприятия.

Данните се събират съгласно Националната програма изготвена и приета съгласно Регламентите на ЕС за установяване на общностна рамка за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ и съгласно Годишните работни планове за събиране на данни по чл.21 на Регламента за ЕФМДР.

За периода 2014 – 2020 България ще приложи стратегия за събиране на данни, основана на сътрудничество с научните институти, ДЧ и ЕК. Изпълнението на стратегията ще се основава на:

— Навременно планиране и финансиране от националния бюджет за научни изследвания, което ще осигури пълно изпълнение на мерките от РСД.

— Партньорство с научните институти. Освен извършването на научните изследвания

за изпълнение на заложените в РСД мерки, се предвижда сключване на споразумения с научните институти и тяхното по-активно включване в процеса на събиране и управление на данни от сектор „Рибарство“;

— Партньорство с другите държави-членки и по-специално с Румъния, посредством организиране на регионални координационни срещи.

— Изграждане на подходящ административен капацитет. ИАРА ще си сътрудничи с научните институти при докладването на данни от сектор „Рибарство“ и ще се изгради нов модул към ИСС, който ще позволи подаването на качествена информация до крайните потребители.

— участие на национални представители в регионални координационни срещи, срещи на регионалните организации за управление на рибарството или срещи на международни органи за получаване на научни консултации.

На база натрупания опит България ще приложи следните мерки за подобряване изпълнението на националната програма за събиране на данни:

— Мерки за осигуряване на националното съфинансиране

— Редовна комуникация с научните институти, отговорни за извършване на изследванията

— Координиране на дейностите и обмена на информация с Румъния и ЕК

— Изграждане на нов модул към ИСС, позволяващ обработката, съхранението и експортирането на данни в необходимия формат за докладване, съгласно изискванията на ЕК.

Събираните данни ще бъдат организирани в следните модули:

I. Данни за стопански риболов:

- Икономически данни;
- Данни за ползваните уреди
- Данни за биологични променливи от уловите
- Трансверсални данни за флота
- Данни от научно-изследователските анкети

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

Качествени и количествени данни за производството, икономически данни за сектор „Аквакултури“ ;

2. Качествени и количествени данни за производството, икономически данни за преработвателната промишленост.

III. Данни по индикатори за морската среда

Събиране, обработка и анализ на екосистемни индикатори за определяне на въздействието на риболова върху морската екосистема.

През периода 2014-2020 ИАРА ще предприеме действия за извършване на дълги изследвания в Черно море за оценка на състоянието на запасите от калкан и хидроакустично изследване за оценка на състоянието на запасите на пелагични видове. Ще бъдат извършвани изследвания и на уловите (на борда на риболовните кораби, при разтоварване и от изхвърлянията).

Текущият брой служители, опериращи със събирането на данни, е недостатъчен. За решаване на проблемите с административния капацитет се предвижда:

- Увеличаване на служителите в ИАРА, които оперират със събирането на данни. До края на 2015 г. ще се назначат двама експерти.
- Ще се подпишат споразумения с научните институти с цел възлагането на част от задачите. По-специално, следните дейности могат да бъдат делегирани на институтите:
 - Провеждане на научни изследвания;
 - Задължения по докладването (средиземноморски и черноморски данни);
 - Докладване на информация от изследователи, съгласно насоките.
- Модернизиране на информационните системи на ИАРА с оглед подобряване качеството на събраните данни и предаването им на крайните потребители.
- Разработване на нов модул в информационните системи, предназначен за РСД.

A2. Дейности, които ще се извършват в контекста на регионалното сътрудничество с оглед събирането на биологическа, техническа, екологична и социално-икономическа информация относно:

Заклучение на двустранното споразумение с Румъния и провеждането на изследвания в акваторията на Черно море

На 25 март 2015 г. е сключено двустранно споразумение с Румъния в областта на

събирането и управлението на данни, в съответствия с целите на Общата политика в областта на рибарството. Основните цели на това споразумение е координиране и хармонизиране на процедурите и методиките за събиране на биологични данни и оценка на състоянието на запасите в Черно море (в това число методика за дънни видове, методика за хидроакустични проучвания и методика за събиране и анализ на биологични променливи). За гарантиране на добра координация и прозрачност на провежданите научни изследвания се предвижда провеждане на поне една координационна среща на регионално ниво, както и възможност за присъствие на научно-изследователски екип от партниращата държава-членка на борда на научно-изследователския кораб на държавата, извършваща изследването в свои води. Обмена на данни между двете страни също е застъпен в споразумението. Освен по време на двустранните срещи между компетентните власти на България и Румъния, дейностите за координация, планиране и извършване на научни изследвания ще бъдат дискутирани и на срещите на MEDIAS, MEDITS и RCM Med & BS.

Б. ПЕРИОД 2017-2020

За периода 2017-2020 НПСД (2014-2016) ще бъде изменена съгласно актуалната нормативна база. Освен това с цел получаване на биологична, техническа, екологична и социално-икономическа информация се очаква да продължат съществуващите дейности за събиране на данни в следните области:

Б2.1. Стопански риболов

Чрез извършване на научни изследвания в открити води за биологична и екологична информация;

Б2.2 Любителски риболов

Информация относно любителския риболов ще се получава от броя на продадените риболовни билети.

Б2.3 Аквакултури

Данни за произведеното количество от аквакултура ще се получават на базата на попълнени въпросници.

Б2.4 Преработване на риба

Икономическите данни ще се събират чрез попълване на въпросници.

13.2 A description of data storage methods, data management and data use

Данните по икономическите, техническите и биологичните показатели, както и по показателите за структурата на риболовния флот, се събират на основата на два основни източника: (1) данни от риболовния регистър, документи за първа продажба, регистъра на риболовните кораби, и (2) данни от годишно провеждани анкети в сектори аквакултура и преработка, събирани в изпълнение Националната програма за събиране на данни. Собствениците на стопанства за аквакултури и рибни стопанства се задължават до края на януари да предоставят данни съгласно чл. 27 от ЗРА. Неспазването на това изискване води до налагане на санкции. Данни относно социално-икономическите променливи са част от събраните въпросници на годишна база, както е указано по-горе. Същата процедура се предвижда по отношение на информацията относно работата по предстоящи промени в националното законодателство (за целта ЗРА се изменя). Информацията относно биологичните показатели се подава до ИАРА само чрез определените научни институти, което гарантира качеството на данните. Данни по показателите за добър екологичен статус (GES) на Рамковата директива за морска стратегия (РДМС) се събират и докладват от МОСВ.

Данните на научните институти и МОСВ са извън обхвата на Информационно-Статистическата система на ИАРА (ИСС), която към момента се основава на поддържането на следните регистри с данни:

България съхранява данните като първични, агрегирани и метаданни. Системата за обмяна на данни между модулите е недоразработена.

ИСС- ИАРА е напълно базирана на уеб-приложения, и поддържа вписване на данни в реално време. Дистанционният достъп до базата данни е възможен само по отношение на данните от риболовните дневници, документи за продажба, регистъра на риболовните кораби, и производството на аквакултури.

Сигурността на съхраняване на данните в ИАРА е гарантирана. Достъпът до Информационно-Статистическата система е възможен само за служители на ИАРА.

В бъдеще се предвижда данните в различните регистри да бъдат организирани в следните главни модули:

I. Данни за риболова:

Икономически данни;

Данни за ползваните уреди (Metier related data);

Данни за запасите;

Трансверсални данни за флота (Transversal data);

Данни от научните изследвания в морето;

II. Данни за аквакултурите и преработвателната промишленост:

Икономически данни за производителите на аквакултури ;

Икономически данни за преработвателната промишленост;

III. Данни по индикатори за морската среда

По този начин ще се подsigури обмен на данни между различните регистри в реално време така че да се извличат необходимите справки. Това ще увеличи оперативността и възможностите за обмен на данни с други страни членки и други крайни ползватели на данните.

Дистанционен достъп до тези модули чрез Интернет ще бъде осигурен за научните институти и Европейската комисия.

Към момента различните модули на Информационно-Статистическата система на ИАРА (ИСС), могат да извършват различни кръстосани проверки на данни предимно за да се подsigури качеството на информацията от риболовните дневници, декларации за разтоварване, документи за първа продажба и транспортните документи. Тя проследява три основни вида грешки:

i). Късно подаване на документите – в случай че периодът между издаване на документа за разтоварване и датата на подаване на служител на ИАРА е по-дълъг от 48 часа, системата издава сигнал за грешка. Периодът за деклариране на разтоварване при аквакултурата е 30 дни;

ii) Липсващ свързан документ – ако се въведат данните и няма документ в системата за първия такъв, системата издава сигнал за грешка. Например: въвеждат се данните за първа продажба → системата издава предупреждение че липсват данните от документ за разтоварване;

iii) Несъответствие на данни:

- улов/последващи данни – ако разликата в количествата е повече от 10% за конкретния вид, тогава системата издава предупреждение за грешка
- между документите – ако е налице несъответствие между количествата изброени в различните документи, системата издава предупреждение за грешка. Системата приема, че е възможно да има няколко бележки за първи продажби и сумира всички количества от тях, като сравнява тяхната сума с декларацията при разтоварването

Например:

- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващ съответен документ за транспортиране към декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липсващи съответни данни от дневника (документ за произход) към документа за транспортиране, бележката за първа продажба и декларацията за приемане.
- Предупреждение от кръстосана проверка за липса на съответствие между данните за уловите и разтоварванията и данните от риболовния дневник и декларацията за приемане.

След установяване на грешка, системата генерира съобщение което идентифицира регионалният инспектор, който е въвел данните от съответния документ в системата. Съобщението показва типа на грешката и ѝ поставя уникален номер. Системата позволява да се прегледа документът който е причинил грешката, и ако е налице техническа грешка – да бъде поправена.

Системата проверява въвежданите данни на всеки 24 часа и генерира съобщението за грешка. В случаите, когато липсващите данни се попълнят, системата автоматично премахва грешката, правейки я неактивна. Поддържа се запис (лог) за всички открити грешки и по всяко време е възможно да се провери грешка по грешка, по регионален инспектор и по период.

Друг пример как ИС на ИАРА поддържа качеството на данните в НП се отнася за уловите от калкан. Уловите са групирани в няколко групи по размер на улова когато се разтоварват. Така разполагаме не само с общото количество на улова, но и с количествата по различните размери.

За преодоляване на слабостите при изпълнение задълженията на рамката за събиране на данни е съставен план за действие, чиито основни дейности са следните:

- Преработване и приемане на национално законодателство;
- Ефективно изпълнение на националната програма за събиране на данни;
- Ефективно изпълнение на националната програма за 2014-2016 г.;
- Мерки, насочени към засилване на административния капацитет;
- Двустранно сътрудничество с Румъния в областта на събирането на данни;
- Подобряване на координацията с научните институти;
- Осигуряване присъствие на представители на България на международни срещи.

Като се вземат предвид текущите недостатъци в ИТ системите за събиране на данни, изпълнението на плана за действие по раздел б ще осигури достъп до бази данни на различни участници в оперативна съвместимост.

13.3 A description of how sound financial and administrative management in data collection will be achieved

Изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство” се извършват от Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури, заедно с нейните партньори.

Лице за контакт:

Симона Ничева, национален кореспондент за Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство”. Младши експерт, Дирекция „Управление на рибарството и опазване на рибните ресурси”.

Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА), МЗХ

ул. "Княз Александър Батенберг" № 1, гр. Бургас 8000, България

Телефон: +359 56 876 060

Факс: +359 56 876 090

електронна поща: simona.nicheva@iara.government.bg

Партньори в дейностите по събирането на данни на национално ниво са:

(1) Министерство на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури **(ИАРА)**

ул. "Княз Александър Батенберг" № 1, гр. Бургас 8000, България

Телефон: +359 56 876 060

Факс: +359 56 876 090

електронна поща: office@iara.government.bg

(2) Българска академия на науките, **Институт по океанология, Варна**, ул. Първи май № 40 ПК 152, 9000 Варна, България

Телефон: +359 52 370 486

Факс: +359 52 370 483

електронна поща: office@io-bas.bg;

(3) Селскостопанска академия, „Институт по рибни ресурси – Варна”, Варна 9000, бул. "Приморски", телефон: 052/632 065 тел/факс: 052/632 066; електронна поща: director@ifrvarna; Интернет страница: <http://www.ifrvarna.com>

(4) Селскостопанска академия, „Институт по рибарство и аквакултури – Пловдив”, гр.Пловдив 4003; ул. „Васил Левски“ № 248, тел.: +35932956033; GSM: +359899783611; електронна поща iraplв@yahoo.com; iraplв@abv.bg; Интернет страница: <http://ira-plovdiv.com>

През периода 2014-2020 има възможност за включване на допълнителни партньори (научни организации) по изпълнение на програмата.

Процесите по координация на партньорите са:

Цялостната координация на изпълнението на програмата ще се извършва от Националния кореспондент и от ИАРА. Задачата е да се поддържа комуникация и събиране на данни от различни източници, които да бъдат предавани на Комисията и други крайни потребители. Ролята на DCF е да осигурява качествена и навременна информация на управляващия орган (УО) на ПМДР, ЕК и други потребители с цел ефективно и ефикасно управление на средствата по програмата, както и по отношение на опазване на околната среда.

В периода 2014-2020 г. България планира да организира по една годишна национална координационна среща. Тези срещи ще се организират от националния кореспондент и ще присъстват лица и институции, които са ангажирани в изпълнението на програмата, с оглед правилното координиране на дейностите. Националният кореспондент ще информира Комисията за времето и мястото на тези срещи, с цел да се даде възможност да участват всички заинтересовани страни. В техническите доклади за съответната година ще се отразяват въпросите, които са били обсъждани на годишната среща и решенията, които са взети.

Отношенията между Националния кореспондент и Управляващия орган и Сертифициращия орган.

Националният кореспондент е служител на ИАРА.

Националният кореспондент ще бъде в постоянна комуникация с УО с цел планиране, изпълнение и контрол на дейностите по програмата съгласно предварително изготвен годишен работен план по чл. 23 от ЕФМДР. Контактите на Националния кореспондент със СО ще бъдат във връзка със отчитането на дейността за съответната година и

отчитането на извършените разходи. .

Изпълнението на многогодишната програма за събиране на данни за периода 2014-2016 г. ще се финансира от ПМДР.3.

Принципите на отчитане, свързани с включване на информация за събирането на данни в Годишните доклади по изпълнението на държавите-членки.

Отчитането на извършените дейности по събиране на данни за риболовния флот, фермите за аквакултури и преработвателните предприятия ще се извършва в Годишния доклад за изпълнението на ЕФМДР.

Системи за съхраняване и предаване на събраната информация.

Събраната информация ще се архивира и съхранява в ИАРА. България ще изгради централизирана база данни, както и ще осигури нейната поддръжка. Целта на тази централизирана база данни е да събира биологически, социално-икономически, трансверсални данни, както и данни от аквакултури и преработвателната промишленост. ИАРА ще подобри електронните риболовни дневници, като така ще се проверяват данните относно количеството, произхода, документи за първа продажба и др. Те ще са налични в Съвместния научно-изследователски център на Европейската комисия, съгласно предварително определен график за подаване на данни. Съвместният научно-изследователски център на Европейската комисия /JRC/ публикува на сайта си графикът за подаване на данни.

Организиране на участието на регионални координационни групи за събиране на данни

Съгласно задължението за изготвянето на годишен работен план за изпълнение на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ ще бъдат планирани участията на експерти на срещи в и извън страната. Участието на експерти от ИАРА, отговорни за изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“, участващи на национални и международни срещи, се извършва на основание на получена покана за участие и разрешение за участие от изпълнителния директор на ИАРА. Годишната регионална среща за Средиземно и Черно море /RCMMed&Bs/, на която участват български и румънски експерти, е с определена дата в началото на текущата година.

Организиране на участието в научни и експертни срещи, посветени на събирането на данни

България възнамерява да участва в редица международни координационни срещи за

периода 2014-2020 г., където планира да присъства на работни групи на различни нива:

- регионални координационни срещи (RCM Med & BS);
- Контакти с институти в държавите-членки, които са отговорни за морски изследвания и биологични програми за вземане на проби, пряко свързани с българската програма;
- MEDITS / MEDIAS работни групи;
- регионални срещи на Генералната комисия за рибарство в Средиземно и Черно море / GFCM / към ООН;
- участие в работни групи за оценка на запасите, PG Med;
- други срещи, организирани ежегодно от Европейската комисия.

Точният списък за периода 2014-2020 на международните координационни срещи ще се издава от Комисията всяка година.

Човешки и технически ресурси, отделени за събиране на информация, включително наличното основно оборудване, например изследователски кораби.

За изпълнението на Националната програма за събиране, управление и използване на данни в сектор „Рибарство“ са необходими биолози/ихтиолози, статистици и икономисти. Научните работници от научните институти работиха по изпълнението на програмата и взеха участие в научни изследвания в Черно море.

Чрез създаването и управлението на система за контрол на ПМДР и работещите й механизми ще се постигне стабилно управление.

14. FINANCIAL INSTRUMENTS

14.1 Description of the planned use of financial instruments

<p>България е заинтересована от използването на финансови инструменти в изпълнението на ЕФМДР. Използваният по тази линия финансов инструмент ще е този, който обхваща всички фондове, който обаче не е създаден до момента</p> <p>След приключването на ЕФР, сумите, събрани по предишния финансов инструмент, ще бъдат допълнително прехвърлени в настоящия.</p>
--

14.2 Selection of the EMFF measures planned to be implemented through the financial instruments

EMFF Measure
02 - Article 38 Limiting the impact of fishing on the marine environment and adapting fishing to the protection of species (+ art. 44.1.c Inland fishing)
03 - Article 39 Innovation linked to the conservation of marine biological resources (+ art. 44.1.c Inland fishing)
04 - Article 40.1.a Protection and restoration of marine biodiversity – collection of lost fishing gear and marine litter
05 - Article 43.2 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters – investments to facilitate compliance with the obligation to land all catches
01 - Article 40.1.b-g, i Protection and restoration of marine biodiversity – contribution to a better management or conservation, construction, installation or modernisation of static or movable facilities, preparation of protection and management plans related to NATURA2000 sites and spatial protected areas, management, restoration and monitoring marine protected areas, including NATURA 2000 sites, environmental awareness, participation in other actions aimed at maintaining and enhancing biodiversity and ecosystem services (+ art. 44.6 Inland fishing)
01 - Article 34 Permanent cessation of fishing activities
02 - Article 30 Diversification and new forms of income (+ art. 44.4 Inland fishing)
04 - Article 32 Health and safety (+ art. 44.1.b Inland fishing)
08 - Article 42 Added value, product quality and use of unwanted catches (+ art. 44.1.e Inland fishing)
09 - Article 43.1 + 3 Fishing ports, landing sites, auction halls and shelters - investments improving fishing port and auctions halls infrastructure or landing sites and shelters; construction of shelters to improve safety of fishermen (+ art. 44.1.f Inland fishing)
01 - Article 47 Innovation
01 - Article 48.1.a-d, f-h Productive investments in aquaculture
02 - Article 52 Encouraging new sustainable aquaculture farmers
01 - Article 48.1.k Productive investments in aquaculture - increasing energy efficiency, renewable energy
02 - Article 48.1.e, i, j Productive investments in aquaculture - resource efficiency, reducing usage of water and chemicals, recirculation systems minimising water use
04 - Article 53 Conversion to eco-management and audit schemes and organic aquaculture
01 - Article 54 Aquaculture providing environmental services
01 - Article 77 Data collection
01 - Article 76 Control and enforcement
01 - Article 62.1.a Preparatory support
02 - Article 63 Implementation of local development strategies (incl. running costs and animation)
01 - Article 66 Production and marketing plans
02 - Article 67 Storage aid

	03 - Article 68 Marketing measures
	01 - Article 69 Processing of fisheries and aquaculture products
	01 - Article 80.1.a Integrating Maritime Surveillance
	02 - Article 80.1.b Promotion of the protection of marine environment, and the sustainable use of marine and coastal resources
	03 - Article 80.1.c Improving the knowledge on the state of the marine environment

14.3 Indicative amounts planned to be used through the financial instruments

EMFF total amount 2014-2020 (€)

Documents

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent By
----------------	---------------	---------------	-----------------	----------------------	-------	-----------	---------

Latest validation results

Severity	Code	Message
Info		Programme version has been validated.
Warning	2.27.3	EMFF Performance Reserve amount per Union Priority should be between 5% and 7% of the EMFF contribution, performance reserve included. Union Priority: "1", Actual amount: "1,180,000.00", Minimum expected amount: "842,593.80", Maximum expected amount: "1,179,631.32"